

OBČINA ŠENČUR
Kranjska cesta 11
4208 Šenčur

OKOLJSKO POROČILO

ZA OBČINSKI PROSTORSKI PLAN (OPP) OBČINE ŠENČUR

Domžale, marec 2026

OKOLJSKO POROČILO

Domžale, marec 2026

Naročnik:	Občina Šenčur Kranjska cesta 11 4208 Šenčur
Ime plana:	Občinski prostorski plan (OPP) občine Šenčur
Območje plana:	Občina Šenčur
Ime dokumenta:	Okoljsko poročilo za Občinski prostorski plan občine Šenčur
Številka projekta:	519/26
Vodja projekta:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem.
Podpis in žig:	 IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Ljubljanska c. 72 1230 Domžale
Sodelovali:	Ipsum, d.o.o.: Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd. Lucija Česnik, mag. var. nar. Lucija Griz, mag. eko. in biod. Tanja Sunčič, univ. dipl. biol. Tina Ozebek, dipl. biol. (UN)
Ključne besede:	občinski prostorski plan (OPP), občina Šenčur, izhodišča prostorskega razvoja, okoljski cilji, vpliv OPP, usmeritve, tla, voda, zdravje ljudi, kulturna dediščina, biotska raznovrstnost

KAZALO VSEBINE

1.	SPLOŠNI OPIS IN UVODNA POJASNILA.....	7
1.1	Ozadje izvedbe celovite presoje vplivov na okolje	7
1.2	Namen okoljskega poročila	7
1.3	Vsebina okoljskega poročila.....	8
2.	OPIS PLANA IN NJEGOVE ZNAČILNOSTI	10
2.1	Ime, območje in obdobje plana.....	10
2.2	Vsebina, izhodišča in cilji plana	11
2.2.1	Vsebina plana	11
2.2.2	Predstavitev ključnih strateških ciljev in usmeritev OPP.....	12
2.3	Razmerje OPP do drugih strateških dokumentov ter planov	13
2.3.1	Razmerje do mednarodnih, državnih, regionalnih in občinskih dokumentov	13
2.3.2	Razmerje plana (OPP) do drugih ustreznih planov	14
2.4	Stanje in težnje dosedanjega prostorskega razvoja v občini	15
2.5	Namenska raba prostora ter odnos do drugih planov.....	16
2.6	Alternativne za doseganje okoljskih ciljev	17
3.	OSNOVE ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA.....	18
3.1	Zakonske in strokovne podlage	18
3.2	Usmeritve nosilcev urejanja prostora (prva mnenja)	18
3.3	Opredelitev do pomembnih vplivov plana	18
3.4	Izboljšave plana	21
4.	OPIS STANJA OKOLJA.....	23
4.1	TLA.....	23
4.2	Kmetijstvo in kmetijske površine	26
4.3	Gozdarstvo in gozd	27
	Požarno ogroženi gozdovi	30
4.4	Ribe	31
4.5	VODE	32
4.5.1	Površinske vode	32
4.5.1.1	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda.....	33
4.5.2	Ogrožena območja.....	36
	Erozijska ogroženost in zemeljski plazovi.....	36
	Poplavna območja	36
4.5.3	Podzemne vode	37
	Kakovostno in količinsko stanje vodonosnika	38
	Vodovarstvena območja virov pitne vode	39
4.6	Narava	40

4.6.1	Natura 2000 območja in zavarovana območja	40
4.6.2	Ekološko pomembna območja.....	40
4.6.3	Naravne vrednote	40
4.6.4	Rastlinske in živalske vrste ter habitatni tipi	41
4.7	Kulturna dediščina.....	42
4.8	Podnebne spremembe	43
4.9	Varovanje zdravje ljudi	46
4.9.1	Kakovost zraka	46
4.9.2	Obremenitve s hrupom	47
4.9.3	Oskrba s pitno vodo.....	49
4.9.4	Kakovost bivalnega okolja.....	49
5.	OKOLJSKI CILJI, KAZALNIKI TER METODA IN MERILA VREDNOTENJA	51
5.1	Okoljski cilji in kazalniki	51
5.2	Metoda in merila vrednotenja	56
6.	UGOTAVLJANJE, VREDNOTENJE TER OCENA PREDVIDENIH VPLIVOV NA OKOLJE	65
6.1	TLA.....	65
6.1.1	Usmeritve za izboljšanje plana	68
6.1.2	Spremljanje stanja okolja.....	68
6.2	KMETIJSTVO IN KMETIJSKE POVRŠINE	68
6.2.1	Usmeritve za izboljšanje plana	71
6.2.2	Spremljanje stanja okolja.....	71
6.3	GOZDARSTVO IN GOZD.....	71
6.3.1	Usmeritve za izboljšanje plana	75
6.3.2	Spremljanje stanja okolja.....	75
6.4	RIBE	75
6.4.1	Usmeritve za izboljšanje plana	77
6.4.2	Spremljanje stanja okolja.....	78
6.5	VODE	78
6.5.1	Površinske vode	78
6.5.1.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	80
6.5.1.2	Spremljanje stanja okolja	80
6.5.2	Podzemne vode	81
6.5.2.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	82
6.5.2.2	Spremljanje stanja okolja	82
6.5.3	Ogrožena območja.....	82
6.5.3.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	84
6.5.3.2	Spremljanje stanja okolja	85
6.6	NARAVA	85
6.6.1	Omilitveni ukrepi in usmeritve za izboljšanje plana	94

6.6.2	Spremljanje stanja okolja.....	97
6.7	KULTURNA DEDIŠČINA.....	97
6.7.1	Usmeritve za izboljšanje plana	100
6.7.2	Spremljanje stanja okolja.....	100
6.8	KRAJINA	100
6.8.1	Usmeritve za izboljšanje plana	103
6.8.2	Spremljanje stanja okolja.....	103
6.9	PODNEBNE SPREMEMBE.....	103
6.9.1	Usmeritve za izboljšanje plana	105
6.9.2	Spremljanje stanja	105
6.10	VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI	105
6.10.1	Kakovost zraka	105
6.10.1.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	107
6.10.1.2	Spremljanje stanja	107
6.10.2	Obremenjenost okolja s hrupom	107
6.10.2.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	110
6.10.2.2	Spremljanje stanja okolja	110
6.10.3	Oskrba s pitno vodo.....	110
6.10.3.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	111
6.10.3.2	Spremljanje stanja okolja	111
6.10.4	Kakovost bivalnega okolja.....	111
6.10.4.1	Usmeritve za izboljšanje plana.....	112
6.10.4.2	Spremljanje stanja okolja	113
7.	SKLEPNA OCENA.....	114
8.	VIRI IN LITERATURA.....	116
9.	POVZETEK.....	120
	Vsebina in cilji obravnavanega plana.....	120

Tabele

Tabela 1: Opredelitev do pomembnih vplivov izvedbe plana	18
Tabela 2: Prikaz rabe površin glede na dejansko rabo	27
Tabela 3: Ocena kemijskega stanja MPVT Sava Mavčiče-Medvode na merilnem mestu Prebačevo med leti 2017 in 2023	33
Tabela 4: Ocena ekološkega stanja MPVT Sava Mavčiče-Medvode na merilnem mestu Prebačevo med leti 2017 in 2023	34
Tabela 5: Kemijsko stanje vodnih teles podzemne vode v obdobju 2016-2022	38
Tabela 6: Količinsko stanje vodnega telesa podzemne vode VTPodV_1001 Savska kotlina in Ljubljansko barje in VTPodV_1006 Kamniško-Savinjske Alpe	38
Tabela 7: Pregled značilnosti Natura 2000 območij na območju občine Šenčur	40
Tabela 8: Pregled ekološko pomembnih območij na območju občine Šenčur	40
Tabela 9: Pregled naravnih vrednot na širšem območju občine Šenčur	40
Tabela 10: Okoljski cilji in kazalniki vrednotenja	51
Tabela 11: Kriteriji vrednotenja (razvrstitve v razred vplivov) za posamezne dele okolja	57
Tabela 12: Pregled ocen vplivov	114

Slike

Slika 1: Prikaz območja občine Šenčur	10
Slika 2: Prikaz veljavnih državnih prostorskih aktov (rdeča barva) in državnih prostorskih aktov v pripravi (oranžna barva)	15
Slika 3: Prikaz veljavne namenske rabe prostora občine Šenčur	17
Slika 4: Prikaz strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane	25
Slika 5: Prikaz varovalnih gozdov na območju občine Šenčur	28
Slika 6: Prikaz požarno ogroženih gozdov na območju občine Šenčur	30
Slika 7: Prikaz opremljenosti naselij s kanalizacijskim omrežjem v občini Šenčur	35
Slika 8: Prikaz območij poplavne nevarnosti po razredih poplavne nevarnosti	37
Slika 9: Prikaz načrtovanih VVO virov pitne vode na območju občine Šenčur	39
Slika 10: Prikaz enot kulturne dediščine po režimu v občini Šenčur	42
Slika 11: Sprememba števila vročih dni v Sloveniji v treh projekcijskih obdobjih in zanesljivost spremembe za scenarija izpustov RCP4.5 (levo) in RCP8.5 (desno). Prikazano je odstopanje povprečnega števila dni na leto od povprečja v primerjalnem obdobju 1981–2010	44
Slika 12: Sprememba največje dnevne višine padavin v Sloveniji v treh projekcijskih obdobjih in zanesljivost spremembe za scenarija izpustov RCP4.5 (levo) in RCP8.5 (desno). Prikazano je relativno odstopanje višine padavin od povprečja v primerjalnem obdobju 1981–2010.	45
Slika 13: Sprememba velikih pretokov (srednjih letnih konic) v Sloveniji in zanesljivost spremembe v treh zaporednih obdobjih za scenarija izpustov RCP4.5 (levo) in RCP8.5 (desno). Prikazano je relativno odstopanje velikih pretokov od povprečja v primerjalnem obdobju 1981-2010	46

1. SPLOŠNI OPIS IN UVODNA POJASNILA

1.1 Ozadje izvedbe celovite presoje vplivov na okolje

Okoljsko poročilo (v nadaljevanju OP) za celovito presojo vplivov na okolje (v nadaljevanju CPVO) se nanaša na **Občinski prostorski plan občine Šenčur** (v nadaljevanju OPP ali plan), ki ga na osnovi Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25) in Statuta Občine Šenčur (Uadno glasilo slovenskih občin. 9/18) pripravlja občina Šenčur.

V skladu z 50. členom ZUreP-3 je OPP opredeljen kot prostorski strateški akt, ki temelji na Strategiji prostorskega razvoja, akcijskem programu za izvajanje Strategije in na regionalnem prostorskem planu. Z OPP občina na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, regionalnega prostorskega plana, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU uskladi in določi:

- cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja občine,
- naselja v omrežju naselij in njihovo vlogo,
- zasnovo omrežja gospodarske javne infrastrukture,
- zasnovo družbene infrastrukture lokalnega pomena,
- prednostna območja za razvoj dejavnosti, ki so pomembne za občino,
- območja, za katera se izdela urbanistična ali krajinska zasnova

Skladno z določbami 69. člena ZUreP-3 se za prostorske strateške akte izvede celovita presoja vplivov na okolje.

Okoljsko poročilo (OP) se nanaša na dopolnjen osnutek OPP (usklajen s prvimi mnenji nosilcev urejanja prostora). Z dnem uveljavitve OPP bo prenehal veljati strateški del strateški del Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Občine Šenčur (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/11, št. 6/12; Ur. l. RS, št. 66/12; Uradno glasilo slovenskih občin, št. 35/14, št. 68/15, 47/17; št. 57/17, št. 58/17; Ur. l. RS, št. 31/18; Uradno glasilo slovenskih občin, št. 25/19, št. 73/24).

1.2 Namen okoljskega poročila

Okoljsko poročilo je strokovno gradivo in sestavni del postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). Izdela se ga na podlagi 78. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 ZVO-2).

Okoljsko poročilo je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Upošteva vsebino in natančnost plana ter obsega tekstualni in kartografski del, ki je prilagojen merilu prostorskega načrta.

Namen OP je opredeliti stanje okolja in podati usmeritve za pripravo OPP, ugotoviti, opisati in ovrednotiti pomembne vplive izvedbe plana na okolje, naravne vire, naravo, krajino, kulturno dediščino in človekovo zdravje, možne alternative ter podati omilitvene ukrepe.

Priprava OP je bila izrazito usmerjena v optimizacijo OPP. Namen ocenjevanja vplivov torej ni bil verifikacija plana, temveč njegova izboljšava na način, da bo ta povzročil čim manjše vplive na okolje

in vsebine varstva okolja, naravnih virov in vrednot v prostoru ter človekovega zdravja ustrezno naslavljaj.

OP se glede načina priprave, vsebine in podrobnosti obravnave prilagaja obravnavanemu planu. To pomeni, da ostaja OP na strateški ravni ocenjevanja, torej na ravni, ki jo predpostavlja tudi Direktiva o presoji vplivov načrtov in programov na okolje (SEA direktiva). OP je zaradi tega nekoliko drugačen od OP, kot se sicer izdelujejo za izvedbeni del OPN. Ne presoja konkretnih posegov na posamezna zemljišča in vplivov na posamezna zavarovana, varovana in ogrožena območja (območja pravnih režimov), ampak se osredotoča na presojo, kako so vsebine varstva okolja, naravnih virov in narave, ohranjanja in razvoja krajine in kulturne dediščine ter zagotavljanja človekovega zdravja prepoznane v ciljih in vključene v zasnovo prostorskega razvoja občine. Pri tem je posebna pozornost namenjena presoji, kaj posamezna strateška izhodišča pomenijo za izvedbeni del OPN in kako se lahko posredno odražajo v konkretnih vplivih.

1.3 Vsebina okoljskega poročila

Vsebina okoljskega poročila je predpisana z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). V okoljskem poročilu so tako zajete naslednje vsebine:

- osnovni podatki o planu
- podatki o stanju okolja na območju izvajanja plana
- podatki o okoljskih ciljih plana, merilih vrednotenja in metodah za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana
- podatki o ugotovljenih vplivih plana in njihova presoja
- predvideni načini spremljanja stanj v času izvedbe plana
- poljuden povzetek okoljskega poročila z obrazložitvijo

V okoljskem poročilu se obravnava sestavine okolja, na katere bi izvedba predmetnega plana potencialno lahko vplivala:

1. Naravni viri

- 1.1. Tla
- 1.2. Kmetijstvo in kmetijske površine
- 1.3. Gozdarstvo in gozd
- 1.4. Ribe

2. Vode

- 2.1. Površinske vode
- 2.2. Ogrožena območja
- 2.3. Podzemne vode

3. Narava

4. Kulturna dediščina

5. Krajina

6. Podnebne spremembe

7. Varovanje zdravja ljudi

- 7.1. Kakovost zraka
- 7.2. Obremenitve s hrupom
- 7.3. Oskrba s pitno vodo
- 7.4. Kakovost bivalnega okolja

Utemeljitev vrednotenja teh sestavin okolja je podana v poglavju 3.3 Opredelitev do pomembnih vplivov plana.

2. OPIS PLANA IN NJEGOVE ZNAČILNOSTI

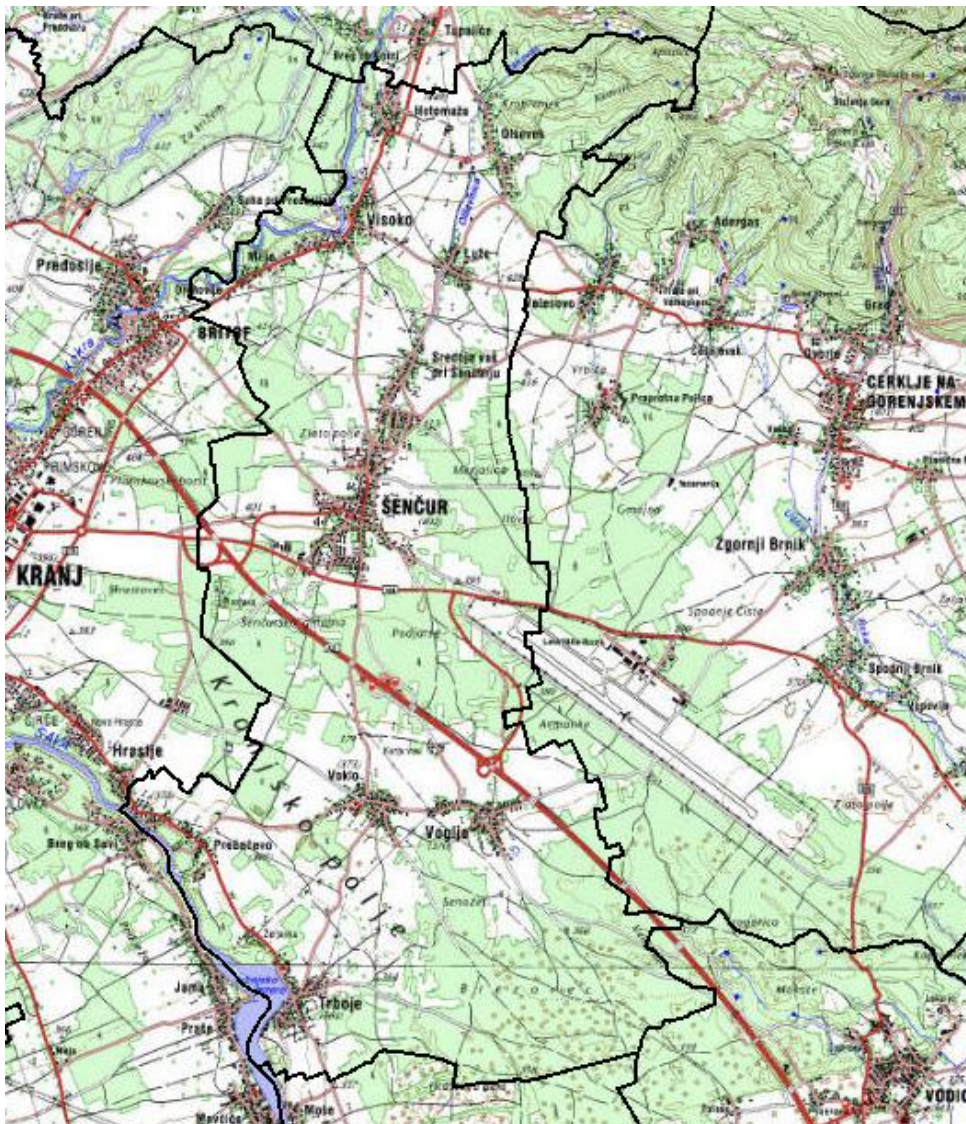
2.1 Ime, območje in obdobje plana

Ime: OBČINSKI PROSTORSKI PLAN (OPP) OBČINE ŠENČUR (skrajšano OPP). V skladu s 50. členom Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) se občinski prostorski plan smatra za strateški prostorski akt.

Cilj: OPP občine Šenčur določa cilje in izhodišča prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve, krajine, gospodarske javne infrastrukture in družbene infrastrukture lokalnega pomena ter usmeritve za umeščanje objektov v prostor.

Območje izvajanja: Območje občine Šenčur

Področje izvajanja: Urejanje prostora, kjer se ureja prostor v pristojnosti občine v obsegu iz drugega odstavka 5. člena ZUreP-3.

Slika 1: Prikaz območja občine Šenčur
(vir: Atlas okolja, zajem ekrana februar 2026)

Namenska raba prostora: OPP ne določa namenske rabe prostora, obsega pa usmeritve za njeno določanje.

Obdobje izvajanja: Veljavnost plana ni časovno omejena in se po sprejemu časovno izvaja do nadaljnjega. 3. alineja 305. člena ZUreP-3 določa, da občina v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta, v katerih določa poselitvena območja in območja za dolgoročni razvoj naselij, spremeni in dopolni tudi njegov strateški del, in sicer ne glede na to, ali je bil sprejet kot poseben akt ali kot del občinskega prostorskega načrta tako, da se strateški del sprejme kot občinski prostorski plan, če še ni sprejet regionalni prostorski plan.

2.2 Vsebina, izhodišča in cilji plana

2.2.1 Vsebina plana

Sestavni deli OPP so:

- Tekstualni del (odlok),
- Grafični del (karte).

Odlok vsebuje poglavja:

1. Uvodne določbe,
2. Izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine Šenčur
3. Zasnova prostorskega razvoja občine
4. Zasnova gospodarske javne infrastrukture in družbene infrastrukture lokalnega pomena,
5. Usmeritve za razvoj poselitve,
6. Zasnova zelenega sistema,
7. Razvojna območja za posamezne dejavnosti, ki so vezane na naravne vire,
8. Območja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja zaščite in reševanja,
9. Predhodne in končne določbe.

Grafični del je vsebuje karte:

- Karta 1: Zasnova prostorskega razvoja
- Karta 2: Zasnova gospodarske javne infrastrukture
- Karta 3: Zasnova družbene infrastrukture lokalnega pomena in prednostnih območij za razvoj dejavnosti, pomembnih za občino
- Karta 4: Zasnova zelenega sistema

Izhodišča prostorskega razvoja občine so opredeljena v 5., 6., 7., in 8. členu osnutka Odloka o občinskem prostorskem planu občine Šenčur. Tako plan upošteva izhodišča in usmeritve Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04), Prostorskega reda Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04) in drugih aktov, s katerimi se na podlagi predpisov načrtuje razvoj oziroma širitev posameznih objektov in omrežij gospodarske javne infrastrukture, gospodarskih, okoljskih in družbenih dejavnosti.

Izhodišča prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 opredeljujejo pet strateških ciljev, ki jim bo sledila in jih skozi prostorski razvoj udejanjala tudi občina Šenčur:

- Občina ima dobro ohranjeno naravo s prisotnimi območji varstva narave in kulturne dediščine, ohranjenimi površinskimi vodotoki, brez onesnaženih tal (zdravo in kakovostno bivalno okolje).

- Osnova za razvoj gospodarstva in zagotavljanje delovnih mest za domače prebivalstvo je v razvoju in širitvi obstoječih poslovnih con v Šenčurju in širitve poslovne cone na Brniku. Širitev slednje predstavlja medobčinski interes.
- Potencial za razvoj novih stanovanjskih območij in organizirano gradnjo hiš se kaže v večjih naseljih, kot so Šenčur, Voklo, Voglje in Trboje, pri čemer so možnosti prostorskega razvoja omejene z varstvom najboljših kmetijskih zemljišč.
- Potencial za hitrejši razvoj turizma se kaže v območju ob Kokri med Hotemažami in Miljami, ob akumulacijskem Trbojskem jezeru ter v ohranjenih območjih osrednjih delov vasi in naselij s prepoznavno kulturno dediščino in podeželsko identiteto.

2.2.2 Predstavitev ključnih strateških ciljev in usmeritev OPP

Cilji skladnega prostorskega razvoja občine so opredeljeni v 8. členu osnutka Odloka o OPP občine. Od navedenih pomembnejših skupnih interesov in ciljev prostorskega razvoja Občine so med drugim:

- Omogočati dolgoročen in trajnostno naravnan prostorski razvoj naselij za potrebe bivanja in zaposlovanja,
- zagotavljanje površin za razvoj občinskega središča, zlasti z razporejanjem območij za proizvodne, obrtne, storitvene, prometne in trgovske dejavnosti ter hkrati krepiti centralne dejavnosti in stanovanjsko funkcijo;
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti in drugih oblik zaposlitve,
- vzpostavljati prostorske pogoje za razvoj turizma, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti,
- spodbujati stanovanjsko gradnjo ob hkratnem ustvarjanju pogojev za zadostne javne površine ter ustrezno gospodarsko javno infrastrukturo za zadovoljevanje lokalnih stanovanjskih potreb;
- razvijati sisteme mešane rabe prostora v vaških naseljih z namenom ohranjanja poselitve podeželja ter spodbujanja dopolnilnih dejavnosti;
- varovati vodne vire ter zagotavljati njihovo trajnostno rabo,
- zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- ohranjanje ekosistemskih storitev tal in trajnostno upravljanje s tlemi,
- razvijati in povezovati omrežje kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav med območji različnih dejavnosti,
- izboljševati komunalno opremljenost naselij ter zagotoviti celostno infrastrukturno ureditev novih območij poselitve,
- sodelovati in se vključevati v regionalne ter medobčinske razvojne projekte,
- ohranjanje posamične poselitve in sanacija in prostorska ureditev razpršene gradnje.

Prostorski razvoj občine Šenčur je usmerjen v poudarjanje in krepitev funkcij v posameznih naseljih. Večje površine za stanovanjsko namembnost in razvoj dejavnosti se načrtujejo v naselju Šenčur, skladno potrebam širšega gravitacijskega območja. Načrtovanje stavbnih zemljišč se usmerja v dopolnjevanje in zaokroževanje obstoječih poselitvenih območij, namenjene za lokalne oziroma krajevne potrebe.

2.3 Razmerje OPP do drugih strateških dokumentov ter planov

2.3.1 Razmerje do mednarodnih, državnih, regionalnih in občinskih dokumentov

OPP upošteva načela temeljnih mednarodnih dokumentov, ki opredeljujejo trajnostni razvoj, ohranjanje naravne in kulturne dediščine, med drugim so to:

- **Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030** (2015) je akcijski načrt Združenih narodov za ljudi, planet Zemljo in blaginjo vseh. Njegov namen je med drugim odpraviti vse oblike revščine, se spopasti z neenakostjo in se bojevati proti podnebnim spremembam.
- **Evropski zeleni dogovor** (2019) je evropska strategija rasti z ukrepi, na podlagi katerih bo Evropska unija do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina na svetu. Ukrepi zajemajo zmanjšanje izpustov, naložbe v vrhunske raziskave in inovacije, zelene tehnologije in trajnostne rešitve ter ohranjanje evropskega naravnega okolja.
- **Evropska konvencija o krajini** (2000) veleva zagotavljanje skrbi za krajino, izpostavlja zahtevo po ohranjanju prepoznavnosti krajin.
- **Ramsarska konvencija** (1971) je mednarodna pogodba o ohranjanju in trajnostni rabi mokrišč.
- **Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje** (2017) izpostavlja pomen kulturne dediščine za družbo, prostorski in gospodarski razvoj ter se osredotoča na izobraževanje, raziskovanje in širjenje znanja o kulturni dediščini.
- **Nova urbana agenda (Habitat III)** (2016) predstavlja skupno vizijo držav članic Združenih narod in politično zavezo za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja. To je akcijsko usmerjen dokument, ki opredeljuje skupna merila za doseganje trajnostnega urbanega razvoja ter spodbuja ponovni razmislek o tem kako načrtujemo, razvijamo, gradimo in upravljamo mesta ter kako v njih živimo.

OPP med drugim temelji na naslednjih državnih, regionalnih in občinskih dokumentih:

- **Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021** (2017) je ključni strateški dokument na področju turizma, ki opredeljuje vlogo in pomen posameznih akterjev na področju razvoja turizma, z vizijo, da bo Slovenija postala zelena, aktivna in zdrava destinacija za 5-zvezdnična doživetja.
- **Nacionalni program varstva okolja 2030 z Nacionalnim programom varstva narave** (osnutek, 2017) postavlja / posodablja strategijo varovanja naravnih virov Republike Slovenije.
- **Strategija razvoja Slovenije 2030** (2017) opredeljuje vizijo in cilje razvoja Slovenije ter pet razvojnih prioritet z akcijskimi načrti.
- **Koncept Zdravje v vseh politikah** (2012), ki stremi k uspešnem medresorskem sodelovanju za doseganje najvišje možne ravni zdravja in blaginje prebivalstva.
- **Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025** (2015), katere vizija so dobre prehranjevalne in gibalne navade ter dostop do zdravih izbir za prehranjevanje in telesno dejavnost v različnih okoljih, ki izboljšuje kakovost življenja in zdravje posameznika.
- **Resolucija o nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2023** (2014), ki soustvarja pogoje za razvoj športa kot pomembnega dejavnika razvoja posameznika in družbe. Nacionalni program med drugim poudarja pomembnost zagotavljanja varnega in zdravega okolja za dejavno sodelovanje v športu za vsakega posameznika in ustvarjanje spodbudnega okolja za razvoj različnih oblik športne dejavnosti za vse skupine prebivalstva.
- **Strategija Republike Slovenije za zdravje otrok in mladostnikov v povezavi z okoljem 2012-2020** (2011), katere cilj je zaščita zdravja otrok in mladostnikov pred nevarnostmi onesnaženega okolja.

- **Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«** (2016) predstavlja strategijo razvoja zdravstvenega varstva, ter poudarja tudi okoljske determinante zdravja in neenakosti v zdravju in potrebo po okrepljenih medresorskih ukrepih. Specifičen cilj resolucije je tudi uveljavitev zdravja v vseh nacionalnih, regionalnih in lokalnih politikah kot vrednote in cilja.
- **Strategija dolgožive družbe** (2017) je zasnovana na konceptu aktivnega staranja. Med drugim poudarja pomembnost zagotavljanja pogojev za aktivno in zdravo življenje v celotnem življenjskem obdobju in ustreznih okoljskih prilagoditev za zadovoljitev potreb vseh starostnih skupin (npr. bivalne razmere, javni promet, prometna infrastruktura in zasnova javnih površin).
- **Resolucija Naša hrana, podeželje in naravni viri po 2021** (2020) opredeljuje temeljni strateški okvir delovanja kmetijstva, živilstva in podeželja ter je podlaga za novo strateško načrtovanje za obdobje po letu 2021.
- **Strategija lokalnega razvoja LAS Dolenjska in Bela krajina 2021-2027** (2023) določa cilje in ukrepe za zagotavljanje uravnoteženega razvoja podeželja in urbanega dela območja LAS Dolenjska in Bela krajina ter načrt doseganja rezultatov in finančne okvire.
- **Celostna prometna strategije občine Šenčur** (2025) določa prioritete in akcijski načrt za uvajanje trajnostne mobilnosti (pešačenje, kolesarjenje, javni potniški promet).
- **Lokalni program za kulturo** (2015) je strateški dokument kulturne politike, ki ugotavlja vlogo kulture v razvoju lokalne skupnosti in javni interes zanjo, opredeli področja kulture, ki zagotavljajo kulturne dobrine javnega značaja, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi prioritete, cilje in ukrepe za izvajanje kulturne politike ter določi možnosti za uresničitev načrtovanega.

2.3.2 Razmerje plana (OPP) do drugih ustreznih planov

Od sosednjih občin imajo vse tri v veljavi nove prostorske akte, to so občinski prostorski načrti, in sicer:

- Odlok o strateškem prostorskem načrtu Mestne občine Kranj (Ur. l. RS, št. 74/14) in Odlok o izvedbenem prostorskem načrtu Mestne občine Kranj. (Ur. l. RS, št. 74/14, 95/14, 9/16, 63/16, 42/17, 63/17, 1/18, 23/18, 41/18, 76/19, 69/20, 168/20, 10/21, 10/21, 35/22, 132/22, 17/23).
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Vodice (Občinsko glasilo občine Vodice, št. 1/14, 8/14, 4/15, 7/19)
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Medvode (Ur. l. RS, št. 45/18, 81/20)
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu občine Cerklje na Gorenjskem – UPB2 (Uradno glasilo slovenskih občin št. 21/25)
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu občine Preddvor – UPB1 (Uradno glasilo občine Preddvor, št. 14/19,

V okviru OPN je bila opredeljena in posodobljena namenska raba prostora. Obseg stavbnih zemljišč se je za prostorski razvoj je večinoma izkoriščen, zato ima občina relativno malo nezazidanih stavbnih zemljišč, kar vpliva tudi na trg stavbnih zemljišč.

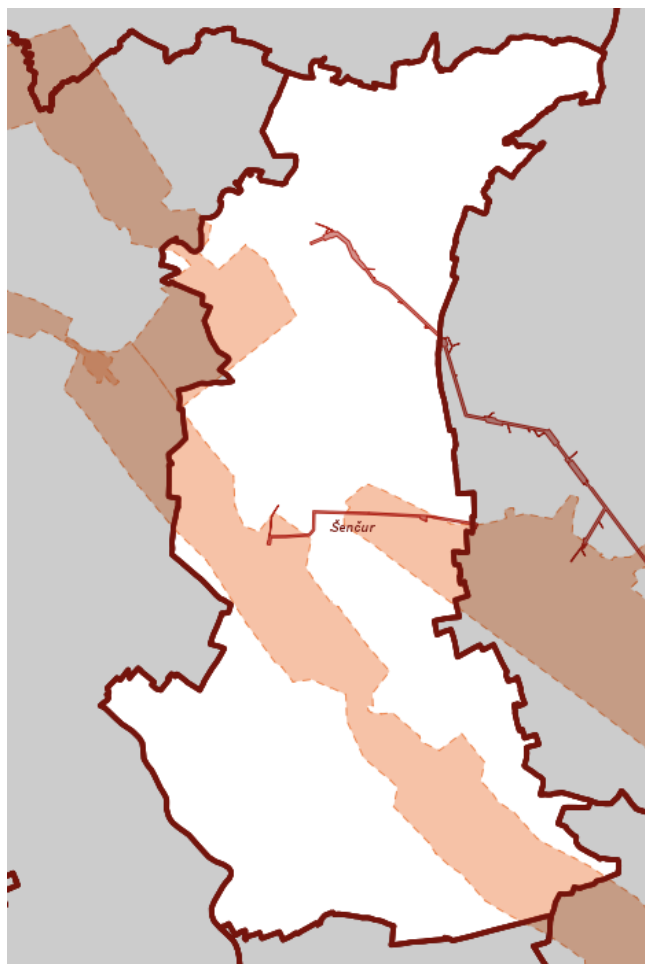
Občinski prostorski načrt občine Šenčur je sprejet za celotno območje občine, ki sega tudi do meja sosednjih občin. Občina se bo nadalje povezovala z vsemi sosednjimi občinami v okviru regije in sicer pri razvoju in urejanju gospodarskih dejavnosti, socialnega in zdravstvenega varstva ter infrastrukture.

Razvojni interesi države na območju občine Šenčur so usmerjeni v urejanje potek železnice mimo

Letališča Brnik v smeri proti Kranju, ureditve v povezavi z letališčem Jožeta Pučnika in umestitev prenosnega plinovoda M10 Vodice – Rateče. Medobčinski razvojni interesi so širitev obstoječe poslovne cone na Brniku na območje občine Šenčur in skupno reševanje opremljanja z gospodarsko javno infrastrukturo.

Na območju občine Šenčur so v veljavi ali pripravi naslednji državni prostorski akti:

- Državni prostorski načrt za daljnovod 2 x 110 kV Kamnik–Visoko (Ur. l. RS, št. 31/18)
- Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R297B Šenčur - Cerklje na Gorenjskem (Ur. l. RS, št. 66/12)
- Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M10 Vodice-Rateče (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za letališče Jožeta Pučnika Ljubljana (v pripravi)

Slika 2: Prikaz veljavnih državnih prostorskih aktov (rdeča barva) in državnih prostorskih aktov v pripravi (oranžna barva)

(vir: <https://gis.iobcina.si/>, februar 2026)

Veljavni prostorski akt občine upošteva trenutno veljavne državne prostorske načrte tako v prikazu namenske rabe, kot pri splošnih pogojih za urejanje območij, kjer veljajo sprejeti prostorsko izvedbeni akti in so v veljavi omejitve iz posameznih DPN.

2.4 Stanje in težnje dosedanjega prostorskega razvoja v občini

Stanje, težnje in možnosti prostorskega razvoja v občini so opredeljene v 6. členu osnutka Odloka o

OPP občine. Razvojne potrebe v občini ter razvojne potrebe države in regije so opredeljene v 7. členu osnutka Odloka.

Povezanost občine s sosednjimi območji se kaže predvsem zaradi dnevnih migracij prebivalstva v sosednje občine in širše v regiji (Kranj, Radovljica, Ljubljana). Prometna povezave s sosednjimi občinami so razmeroma dobre, manjka pa infrastrukturna opremljenost s sosednjimi občinami, ki je predpogoj za ustrezen prostorski razvoj naselij v občini Šenčur.

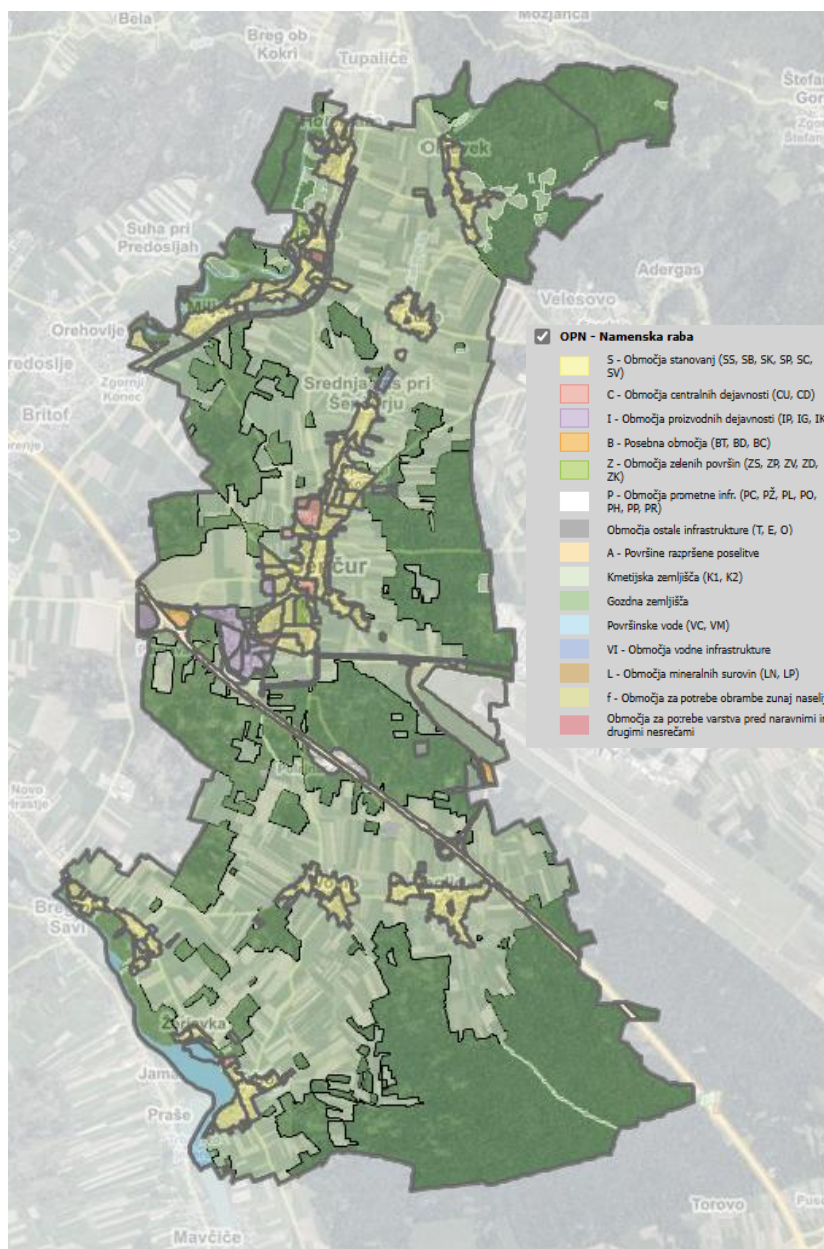
Obseg stavbnih zemljišč za prostorski razvoj je večinoma izkoriščen. Manjša nezazidana območja, večinoma za posamične gradnje, se nahajajo znotraj posameznih naselij. Pomembnejše težnje prostorskega razvoja predstavljajo stanovanjska gradnja za trg in lastne potrebe ter gradnja objektov za trgovske, proizvodne in obrtne dejavnosti, malo gospodarstvo in storitve, predvsem kot širitve obstoječih poslovnih con v Šenčurju ter širitve poslovne cone na Brniku.

Prostorske možnosti za razvoj iz vidika prometne dostopnosti in komunalnega opremljanja imajo območja ob že obstoječih poslovnih conah, v naselju Šenčur in ob poslovni coni Brnik. Glede na dosednji razvoj in infrastrukturne možnosti opremljanja imajo prednostni položaj za načrten razvoj: območje naselja Šenčur, širitve obstoječih poslovnih con in poslovna cona na Brniku, ki meji na občino. Možnosti prostorskega razvoja v občini so omejene z varstvom najboljših kmetijskih zemljišč.

Možnosti prostorskega razvoja v občini so omejene z varstvom najboljših kmetijskih zemljišč. Možnosti prostorskega razvoja naselij omejujejo tudi fizične omejitve, a te so prisotne predvsem v severnem delu občine. Omejitve v prostoru se kažejo tudi pri upoštevanju vzletno pristajalnih koridorjev letališča Jožeta Pučnika.

2.5 Namenska raba prostora ter odnos do drugih planov

Prostorski razvoj nadaljnjega obdobja v občini je relativno omejen in usmerjen na dopolnjevanje ter zaokroževanje obstoječih poselitvenih območij. Dolgoročno bo občina poselitev usmerjala v nova razvojna območja naselja Šenčur in v zagotovitev novih stanovanjskih območij, tudi za potrebe lokalnega prebivalstva v drugih naseljih. Gospodarsko dejavnost bo občina razvijala s širitvijo obstoječih gospodarskih con. Prav tako bo razvijala tudi površine za gospodarstvo ob obstoječi coni Brnik, ki se nahaja v sosednji občini Cerklje na Gorenjskem.

Slika 3: Prikaz veljavne namenske rabe prostora občine Šenčur
(vir: PISO, februar 2026)

2.6 Alternativne za doseganje okoljskih ciljev

Alternativne možnosti prostorskega razvoja občine niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana – ciljev in zasnove prostorskega razvoja. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljše alternative, temveč na nadaljnji optimizaciji plana.

3. OSNOVE ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA

3.1 Zakonske in strokovne podlage

Okoljsko poročilo je izdelano na podlagi naslednjih predpisov:

- Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Ur. l. RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ),
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Ur. l. RS, št. 96/04-UPB, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O),
- Zakon o urejanju prostora (ZUrep-3) (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05).

3.2 Usmeritve nosilcev urejanja prostora (prva mnenja)

V fazi priprave OP za OPP občine Šenčur na podlagi izdelanega osnutka plana ni bilo izdanih prvih mnenj nosilcev urejanja prostora s stališča njihove pristoynosti.

3.3 Opredelitev do pomembnih vplivov plana

Na podlagi ugotovitev vsebinjenja in opredelitve do pomembnih vplivov OPP se obravnava naslednje okoljske sestavine. Evidentirani so možni vplivi – neposredni (N), trajni (T), daljinski (D), kumulativni (K) in sinergijski (S). OPP je temeljni prostorski akt Občine Šenčur, ki je po svoji naravi dolgoročen in brez roka veljavnosti, zato so njegovi vplivi na vse okoljske sestavine praviloma trajni in v celotnem razponu ročnosti.

Tabela 1: Opredelitev do pomembnih vplivov izvedbe plana

SESTAVINA OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	MOŽNI VPLIVI PLANA
Tla		
Tla	Vsakršne ureditve ter posegi v prostor potencialno lahko povzročijo vpliv na kakovostna tla in njihovo ohranjanje. Z različnimi dejavnostmi v prostoru se lahko povzroči onesnaženje tal, kar ima za posledico izgubo kakovostnih tal in naravnega vira. Tla lahko glede na rabo površin opredelimo kot kmetijska, gozdna in urbana (urbanizirana) tla. Omenjene dejavnosti lahko pomembno vplivajo na kakovost tal. S prostorskim razvojem in omogočanjem umeščanja novih dejavnosti v pristo lahko potencialno pride do onesnaženja tal, s tem pa zmanjšanje njihove kakovosti. S širjenjem poselitve ter infrastrukture pride do pozidave tal, s čimer se izgubijo ekosistemske funkcije tal. Pri tem prihaja do zbijanja in prekrivanja tal z neprepustnimi materiali, kar ponovno povzroča zmanjšanje ekosistemskih funkcij tal, zmanjšanje kemizma v tleh in odtoka padavinskih voda v nižje talne horizonte. Pozidava ima za posledico tudi izkope in premeščanje tal, kar zopet povzroča zmanjšanje pomena ekosistemskih funkcij tal. OPP omogoča razvoj dejavnosti v prostoru, ki imajo potencialno lahko vpliv na kakovost tal, zato je poglavje vključeno v vrednotenje vplivov.	Pričakovani vplivi: N, T, D, in K.
KMETIJSTVO IN KMETIJSKE POVRŠINE		

SESTAVINA OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	MOŽNI VPLIVI PLANA
Kmetijstvo in kmetijske površine	Glede na namensko rabo zemljišč kmetijska površine predstavljajo manj kot polovico prostora občine. Kmetijska raba je sicer omejena z reliefnimi razmerami. V dejanski rabi zemljišč prevladujejo travniške površine, kar pomeni pretežno ekstenzivno rabo kmetijskih površin. Pozidanih in sorodnih zemljišč glede na dejansko rabo manj kot 5 % celotne površine občine. Sprememba namenske rabe na kmetijskih zemljiščih bi dodatno zmanjšali potencial za kmetijstvo, ki je, predvsem ob specifičnih reliefnih razmerah, že sicer omejen, ter zmanjšali možnosti zagotavljanja pridelave hrane in samooskrbe. Neustrezna prepoznava pomena kmetijstva in nezadostna vključenost krepitve dejavnosti kmetijstva v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine lahko privede do bistvenih vplivov na kmetijstvo in kmetijske površine.	Pričakovani vplivi: N, T, D, in K.
GOZDARSTVO IN GOZD		
Gozdarstvo in gozd	Po podatkih gozdnogospodarskega načrta GGE (2020–2029) znaša površina gozdov v občini 1.629 ha, kar glede na velikost občine predstavlja 40 % površine. Varovalnih gozdov je malo, nahajajo se ob obrežnem pasu reke Save na območju Trbojskega jezera. Gozdnih rezervatov na območju občine ni. Večina gozdov na območju občine je opredeljenih kot požarno ogroženih z majhno ali srednjo stopnjo ogroženosti. Iz GGN GGE izhaja, da je občina Šenčur del ravninske krajine, ki sestavlja 2/3 GGE. Spreminjanje površine gozdov oz. gozdnosti krajine je značilno različno med ravninskim in hribovitim delom GGE. Gozdnost ravninskega dela GGE je v zadnjih šestih desetletjih padla z 38 % na 30 %. Cilji in zasnove prostorskega razvoja zajemajo celotno občino in lahko vplivajo tudi na gozdarstvo in gozd.	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.
RIBE		
Ribe	Ribe v celinskih vodah so naravni vir pod posebnim varstvom države skladno s predpisi (ZSRib, Ur. L. RS, št 61/06). V okviru plana ni predvidenih protipoplavnih ureditev, kar lahko potencialno vpliva na vodne organizme. Poplave so naraven proces, na katerega so ribe kot del vodnega ekosistema prilagojene. Vodotoki v občini so prepoznani kot prostora, kamor se usmerja rekreacijo in turističen razvoj. Podaja se usmeritve za rabo prostora v krajini in ob vodotokih, kar posredno prav tako lahko vpliva na ribje populacije, zato lahko pričakujemo vpliv plana na izbran okoljski cilj.	Pričakovani vplivi: N, T, D, S
VODE		
Površinske vode	V občini se nahajajo trije večji vodotoki. Dva od teh, Kokra in Sava, se nahajata na skrajnih robovih občine, med tem ko Šenčurski potok teče skozi urbana območja. Od navedenih vodotokov sta v državno mrežo spremljanja stanja kakovosti površinskih vodotokov vključena vodotoka Sava in Kokra. Zasnove prostorskega razvoja občine se sicer ne dotikajo neposredno površinskih voda ali retencijskih površin, vendar so nekatere dopustne ureditve in posegi v prostor takšni, da lahko imajo posreden ali neposreden vpliv na površinske vodotoke.	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.
Podzemne vode	Območje občine se nahaja v dveh vodnih telesih. Pretežno leži na območju VTPod Savska kotlina in Ljubljansko barje. Manjši del na severovzhodu leži v VTPod Kamniško-Savinjske Alpe. V tem delu je občina neposeljena, porasla z gozdov in tako raba prostora ne vpliva na kakovost podzemne vode. Za obe vodni telesi je bilo v okviru monitoringa kakovosti podzemnih voda (med leti 2019 in leto 2024) ugotovljeno dobro kemijsko stanje. Na območju občine ni vodovarstvenih območij virov pitne vode. V rabi površin prevladujejo kmetijske površine, kar posredno ogroža kakovost podzemne vode. Na merilnem mestu Voglje je bilo ugotovljena povečana koncentracija nitratov, a je trend v upadanju. Vplivi na podzemne vode so lahko predvsem posredni.	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.
Ogrožena območja	Občina sodi med tiste, ki so manj ogrožene zaradi poplav, erozije in zemeljskih plazov. Pretežni del občine je ravninski. Teren z naklonom se nahaja predvsem v	Pričakovani vplivi: N, T, D, K in S.

SESTAVINA OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	MOŽNI VPLIVI PLANA
	skrajnem SV delu občina, ki pa je porasel z gozdom in tako manj ogrožen zaradi pobočnih premikov. Poplavne površine so opredeljene le ob vodotoku Kokra. V povezavi z delovanjem površinskih voda se pojavlja vodna erozija ter plazenje tal. Skupna opozorilna karta pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov za občino Šenčur še ni izdelana. Zaradi pristnosti poplavnih območji na območju občine Šenčur in dejstva, da zasnove prostorskega razvoja zajemajo celotno območje občine, je možen vpliv na ogrožena območja.	
NARAVA		
Narava	V občini se nahajata 1 Natura 2000 območje, 2 ekološko pomembni območji ter 10 naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine, ki jih predvideva plan, so podlaga za raznolike posege v prostor, s tem pa se lahko pojavijo vplivi na cilje varovanja naravovarstvenih območij. Plan torej lahko pomembno vpliva na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost v občini.	Pričakovani vplivi: N, T, D, K in S.
KULTURNA DEDIŠČINA		
Kulturna dediščina	V občini se po podatkih Ministrstva za kulturo nahaja 153 enot kulturne dediščine, od tega ima status kulturnega spomenika 5 enot. Prisotna so arheološka najdišča, enote naselbinske, stavbne in memorialne dediščine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine, ki jih določa odlok, predstavljajo pravno podlago za gradnjo in druge dopustne posege v prostor na celotnem območju občine, s čimer lahko pomembno vplivajo na enote kulturne dediščine.	Pričakovani vplivi: N, T, D, K in S.
KRAJINA		
Krajina	Območje občine Šenčur glede na posodobitev regionalne razdelitve krajinskih tipov v Sloveniji sodi v krajine predalpske regije. Leži ob vznožju Kamniško-savinjskih Alp. Pretežni del območja občine je uravnan. Tu se pojavljajo izmenično kmetijske in gozdne površine. Vodotokov je malo. Prisotna sta reka Sava in vodotok Kokra, ki s potekom v kanjonu, skupaj z obrežno vegetacijo, pomembno pripomoreta k značilni krajinski sliki. Vsa večja naselja se prav tako nahajajo v ravninskem delu. Za ohranjanje identitete in kakovostnih značilnosti je pomembno ohranjanje in razvoj primarnih dejavnosti, ki soustvarjajo kulturno krajino. Z vidika urbanističnih in arhitekturnih značilnosti naselbinske dediščine so pomembna naselja Voklo, Voglje, Olševik in Šenčur. Neustrezna obravnava vseh krajin (ne samo izjemnih in varovanih) v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine bi imela bistven vpliv na prepoznavnost prostora.	Pričakovani vplivi: N, T, D, K in S.
PODNEBNE SPREMEMBE		
Podnebne spremembe	Ocene posledic podnebnih sprememb na okolje med drugim obsegajo povečana območja poplav, kot tudi pogostejše poplave. Ocenjuje se tudi, da bo v Sloveniji več vročih dni. V kolikor prostorsko načrtovanje ne upošteva ocen posledic podnebnih sprememb, imajo lahko te pomemben vpliv na okolje.	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.
VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI		
Kakovost zraka	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine, ki jih določa odlok lahko večinoma pozitivno vplivajo na kvaliteto zraka na območju občine.	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.
Obremenitev s hrupom	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine so pravna podlaga za širitev območij, ki se na podlagi Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, na podlagi podrobnejše namenske rabe, lahko uvrščajo v območja II. stopnje varstva pred hrupom (npr. območja stanovanj in območja za turizem). Poleg navedenega določila odloka pomenijo predvsem pozitiven vpliv na obremenitev s hrupom.	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.
Oskrba s pitno vodo	Odlok določa zasnovo oskrbe s pitno vodo. Razvoj posameznih dejavnosti lahko pomeni povečano porabo pitne vode in posledično problem zagotavljanja	Pričakovani vplivi: N, T, D in K.

SESTAVINA OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	MOŽNI VPLIVI PLANA
	zadostnih količin.	
Kakovost bivalnega okolja	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine, ki jih določa odlok, so osnova za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (tudi kot pogoja za zagotavljanje čim boljšega zdravstvenega stanja prebivalcev), tako neposredno (npr. glede javnih/zelenih površin) kot posredno (npr. glede trajnostne mobilnosti).	Pričakovani vplivi: N, T, D, K in S.

Ne obravnavajo se naslednje vsebine:

- svetlobno onesnaževanje:** Upoštevajoč strateško raven plana ta ne določa pogojev v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem. Odlok v 14. členu podaja skupne usmeritve za razvoj gospodarske javne infrastrukture. Navedeno je, da se bo dosedanja infrastrukturna opremljenost v bodoče dopolnjevala na območjih z neustrezno ali pomanjkljivo komunalno in energetske opremo, izboljševala pa se bo tudi v smislu preprečevanja možnosti onesnaženja in zmanjšanja obremenitev okolja. V 20. členu so podana določila glede urejanja javne razsvetljave, ki je vir svetlobnega onesnaževanja. Navedeno je, da je omrežje urejeno v vseh naselij občine in da se za to omrežje predvidi energetska posodobitev s postopno uvedbo novih tehnologij in predvideno rekonstrukcijo tam, kjer slednja še ni izvedena. Javno razsvetljavo se tako posodablja z namenom zmanjšanja rabe energije in svetlobnih obremenitev okolja skladno s predpisi. S tem Odlok na strateški ravni ustrezno naslavlja obremenitve s svetlobnim onesnaževanjem, zato se te vsebina v OP ne obravnavajo.
- **elektromagnetno sevanje:** Upoštevajoč strateško raven plana, ta ne določa pogojev v zvezi z elektromagnetnim sevanjem. OPP glede virov elektromagnetnega sevanja povzema stanje v prostoru, ki ostaja tudi po izvedbi OPP glede tega nespremenjeno. Energetska infrastruktura je opredeljena v 18. členu osnutka Odloka o OPP, kjer so podane usmeritve za energetske vire, omrežje in naprave. Navedeno je, da se načrtuje 2x110kV daljnovod Visoko-Kamnik, ki prečka severni del občine. Skladno z določbami 53. člena ZUreP-3 (Ur. l. RS, št. 199/21), sodijo elektroenergetski vodi z nazivno napetostjo najmanj 110 kV s pripadajočimi funkcionalnimi objekti, med prostorske ureditve državnega pomena, za načrtovanje katerih je pristojna država. V planu je načrtovanje novega omrežja za distribucijo električne energije upoštevano. To je vsebina izvedbenega dela OPN in posledično OP za ta del, zato je ocenjeno, da obravnava v predmetnem OP za OPP ni smiselna.

3.4 Izboljšave plana

Izhodišče priprave OP je bilo optimizacija OPP – njegova izboljšava na način, da bo ta povzročil čim manjše vplive na okolje oziroma vsebine varstva okolja, naravnih virov in vrednot v prostoru ter človekovega zdravja ustrezno naslavljal. Izdelava OP je potekala sočasno z zaključnim delom priprave OPP. Rezultat sodelovanja je gradivo OPP, ki je že usklajeno z OP. V OP zato ni predvidenih dodatnih omilitvenih ali izboljševalnih ukrepov. Pregled ključnih izboljšav OPP je podan v nadaljevanju.

Izdelovalca OPP ter OP sta v začetnem delovnem gradivu oziroma v okviru vsebinjenja izpostavila naslednje teme (pripisani so sklepi oziroma iz njih izhajajoče dopolnitve odloka):

- **uvodne opredelitve:** poleg razvojnih vidikov se smiselno opredelijo tudi okoljski/varstveni vidiki (vključijo pojmi kot so hrana, podeželja, kulturna dediščina, narava);

- **načrtovanje, varstvo in upravljanje krajine:** pomen krajine se močneje izpostavi že v uvodnih opredelitvah, opredeli se želeno stanje v skladu z določili Evropske konvencije o krajini in Izhodišči za oblikovanje krajinske politike, upošteva se načelo »vse krajine štejejo«;
- **upravljanje z območji z veliko biotsko pestrostjo in z naravnimi vrednotami:** izpostavi se pomen teh območij ne le za biotsko raznovrstnost, ampak tudi za kakovosti bivanja, identiteto ter sooblikovanje raznolikost ponudbe na področju razvoja turizma;
- **kmetijstvo / mozaičnost, pestrost kultur:** močneje se izpostavi pomen kmetijstva kot gospodarske dejavnosti in za ohranjanje kulturne krajine, zagotavljanje potencialov za nadaljnji razvoj (gradnje kmetijskih objektov), vključno s prilagajanjem podnebnim spremembam, povezave z drugimi dejavnostmi;
- **prilagajanje podnebnim spremembam:** izpostavi se pomen povezovanja sosednjih občin na tem področju ter ukrepe prilagajanja konkretnije opredeli v ciljih ter usmeritvah, predvsem na področju razvoja v krajini in kmetijstva;

Po podrobnejšem pregledu odloka so bile izpostavljene naslednje teme in izoblikovani predlogi za izboljšave odloka ter dorečen način obravnave v OP:

- **trajnostna mobilnost:** Občina nima izdelane celostne prometne strategije, zato so predlagana priporočila glede trajnostne mobilnosti, ki naj se smiselno vključi v določila OPP. Elementi trajnostne mobilnosti pomembno vplivajo na zmanjšanje obremenjenosti okolja s hrupom, izboljša kakovost zraka ter bivalno okolje. Prav tako ima pomemben vpliv na zmanjšanje učinkov podnebnih sprememb;
- **varovanje zdravja ljudi:** doda se določilo glede varovanja zdravja ljudi, ki vsebuje varstvo zunanjega zraka, varstvo pred hrupom ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, v povezavi s prilagajanjem in blaženjem podnebnih sprememb.

4. OPIS STANJA OKOLJA

4.1 TLA

Na področju varovanja in ohranjanja kakovostnih tal je treba preprečiti njihovo onesnaževanje, prekrivanje z neprepustnimi materiali, njihovo zbijanje, erozijo. Ključno vlogo pri tem ima poleg kmetijstva in gozdarstva tudi celovit pristop v procesu prostorskega načrtovanja.

Varovanje in ohranjanje kakovostnih tal se neposredno kaže preko pokrovnosti in rabe tal. V letu 2018 so več kot polovico kopnega ozemlja Slovenije pokrivali gozdovi (56 %, skupaj z grmičastim gozdom 58 %), drugo - pretežno naravno rastje je zavzemalo dobre 3 %. 34 % površja je namenjenega pretežno kmetijstvu, slabi 4 % so umetne površine, manj kot 1 % pa vodna zemljišča. V obdobjih med 1996 in 2000, 2000 in 2006 ter 2006 in 2012 so bile spremembe pokrovnosti in rabe tal razmeroma majhne (zgodile so se na 0,12 %, 0,13 % oz. 0,09 % površja). V zadnjem obdobju med 2012 in 2018 je bilo sprememb nekoliko več (zgodile so se na 0,44 % površja), nanašajo se večinoma na gospodarjenje z gozdovi, ki je posledica žledoloma v letu 2014 (vir: Kazalniki okolja ARSO). V Sloveniji se v splošnem povečuje obseg pozidanih površin, ki v strukturi rabe tal leta 2023 predstavljajo 5,7 %. Pozidana območja so se v obdobju 2019–2023 prednostno širila na travinje (42 %), gozd (18,6 %) in na kategorijo drugo (16,1 %). V tem obdobju se je skupen obseg pozidanih površin povečal za okoli 1.600 ha. V občini Šenčur je po podatkih dejanske rabe zemljišč (vir: MKGP, februar 2026) največji delež kmetijskih površin (cca. 58 %). V kmetijski rabi prevladujejo njivske površine, ki so prisotne na celotnem ravninskem delu občine. Drugih kmetijskih površin je malo. Urbanizirana tla se nahajajo na približno 12 % površin občine.

Onesnaženost tal je posledica rabe tal in dejavnosti, ki se odvijajo na urbaniziranih območjih ter kmetijskih površinah. Onesnaževanje tal zaradi kmetijske dejavnosti je predvsem posledica neustrezne/nesmotrne in prekomerne uporabe mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev (FFS). Mineralna gnojila slabše kakovosti lahko povzročijo tudi onesnaževanje tal s težkimi kovinami. Onesnaženost tal oziroma kakovost tal se v Sloveniji spremlja preko raziskav onesnaženosti tal (ROTS). Slednje kažejo, da tla v Sloveniji niso močno onesnažena, razen nekaterih izjem. Na območju občine Šenčur v okviru ROTs ni bilo vzpostavljeno nobeno merilno mesto ugotavljanja onesnaženosti tal.

Z namenom zmanjšanja pozidave tal je potrebno pri prostorskem razvoju vpeljati trend oživljanja območij, kjer je bila določena dejavnost v preteklosti že vzpostavljena. Slednje se spremlja preko števila in skupne površine funkcionalno razvrstjenih območij (FRO). V letu 2023 v Sloveniji beležimo upad števila in skupne površine funkcionalno razvrstjenih območij (FRO). Evidentiranih je bilo 1070 FRO v skupni površini 3225,44 ha. S tem se je stanje približalo tistemu iz leta 2017, saj se je v primerjavi z letom 2020 število FRO zmanjšalo za 62, v skupni površini pa za 469,83 ha. Funkcionalno razvrsteno območje je opuščeno ali nezadostno izkoriščeno območje z vidnim vplivom predhodne rabe in zmanjšano uporabno vrednostjo (Lampič in sod., 2017b). Razvrsteno območje lahko po funkcionalnih, fizičnih, okoljskih, socialnih idr. merilih izkazuje različne vrste in stopnje razvrstjenosti. Ker del popisanih FRO predstavlja tudi območja starih okoljskih bremen, na delu opuščeni območij pa potekajo procesi, ki povečujejo okoljska tveganja (nelegalno odlaganje (nevarnih) odpadkov, žarišča razvoja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst idr.), je bila na osnovi podatkov obstoječe baze FRO vzpostavljena tudi Evidenca potencialno onesnaženih območij (PotOO), s katero lahko učinkoviteje oblikujemo ustrezne ukrepe za varovanje okolja in sanacijo

posameznih lokacij (Lampič in sod., 2022). (povzeto po: Kazalniki okolja, ARSO). Na območju občine Šenčur je prepoznano eno FRO območje in sicer Odlagališče ob PC Šenčur na površini 1,27 ha, ki je glede na stopnjo opuščenosti delno opuščeno. Dodajamo, da gre za delujočo separacijo različnih frakcij mineralnih surovin.

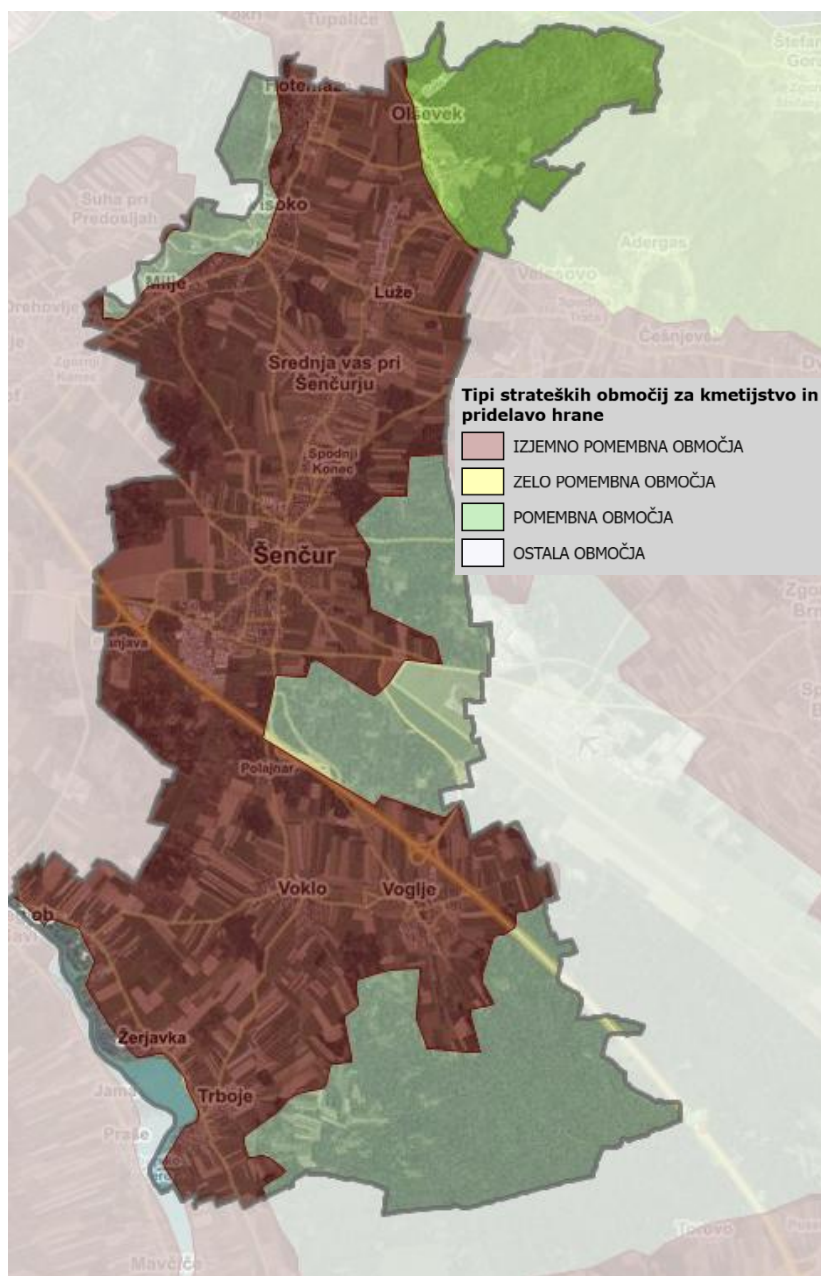
Poleg raziskav onesnaženosti se v Sloveniji stanje onesnaženosti tal spremlja tudi preko določanja potencialno onesnaženih območij. Trenutno se spremlja njihovo število in velikost. Potencialno onesnažena območja (PotOO) so območja, za katera obstaja sum na prisotnost onesnaženja bodisi zaradi starih okoljskih bremen ali trenutnega izvajanja dejavnosti. Med PotOO se lahko uvrščajo območja različnih dejavnosti, od rudarskih obratov, odlagališč odpadkov, nekdanjih vojaških oporišč, bencinskih črpalk, območij kmetijske dejavnosti, območja, ki so bila v preteklosti onesnažena zaradi odstranjevanja odpadkov idr. (Lampič, et al., 2021). Pri opredelitvi dejavnosti, ki okolje onesnažujejo, se izhaja iz usmeritev Evropske okoljske agencije in kazalnika, ki se navezuje na PotOO. (povzeto po: Kazalniki okolja, ARSO). V občini Šenčur je eno PotOO in sicer isto, kot FRO - Odlagališče ob PC Šenčur. Za območje je opredeljena manj prednostna obravnava.

Organska snov v tleh je pomemben kazalec njihove kakovosti. V Sloveniji so na splošno dobro oskrbljena z organsko snovjo, saj podatki pedološke karte kažejo, da je vsebnost organske snovi na 86,2 % kmetijskih zemljišč več kakor 2 %, na 30,9 % zemljišč pa več kakor 4 %. V kmetijskih tleh je vsebnost organske snovi, zaradi iznosa pridelka in rastlinskih ostankov nekoliko nižja v primerjavi z naravnimi tlemi. Peščeno-prodnata tla (evtrična) so lahka in zelo prepustna, zato voda hitro odteka in mikroorganizmi lahko hitro mineralizirajo organsko snov. Tla se hitro ogrevajo in dobro zračne razmere še dodatno pospešujejo razgradnjo organske snovi. Delež organske snovi je navadno nizek. Ilovnata obrečna tla vsebujejo več drobnega mineralnega materiala, ki se zadržuje ob rednih poplavih. Organska snov se kopiči predvsem v zgornjem, humusnem sloju, v spodnjih plasti ni pogojev za stabilno akumulacijo.

Kot izhaja iz Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (ReNPVO20-30) je največja prepoznana grožnja tlom v Sloveniji in v evropskem prostoru prekrivanje tal z različnimi neprepustnimi materiali (npr. asfalti, betoni) in utrjevanje oziroma zbijanje tal. Pri zbijanju tal gre za spreminjanje narave tal oziroma gre za slabšanje fizikalnih lastnosti tal. Pri zbijanju tal pride do zmanjšanja prostornine praznin med delci oz agregati. Močno zbita tla imajo slabšo kapaciteto za zadrževanje vlage, slabše prezračevanje in posledično zmanjšanje rodovitnosti tal. Različne vrste tal so različno občutljive na zbitost, glavni dejavniki, ki vplivajo na občutljivost tal so tekstura, vsebnost vode in vsebnost organske snovi. Zbijanje tal posledično zmanjšuje sposobnost tal za zadrževanje vode, zraka in hranil v tleh, zmanjšuje se tudi številčnost organizmov v tleh, kot tudi hitrost kroženja hranil v tleh. Zbijanje tal se pojavlja pogostejše na zemljiščih, ki imajo več kot 25 % gline.

Tla so prostor četrte svetovne biotske raznovrstnosti in biotska pestrost tal zahteva enako pozornost kot tista nad tlemi. Pomemben razlog za slabo poznavanje biotske pestrosti tal v primerjavi z nadzemnimi ekosistemi je pomanjkanje primernih metod vzorčenja živali in slabo poznavanje sistematike (taksonomije) vrst v tleh, kjer je vrste težje opazovati in ujeti, in predvsem je veliko vrst še neznanih. To tudi otežuje določitev t. i. vročih točk biotske pestrosti (hot-spots) kjer bi lahko biotsko pestrost tal ustrezno ovrednotili in zavarovali. Z varovanjem funkcij in ekosistemskih storitev tal, bo posredno pridobiva na pomenu tudi biotska pestrost tal. Proces, interakcije in biota v tleh v pomembno vplivajo na nadzemsko biotsko pestrost, kar je posebej vidno v naravni in pol naravni rabi tal, medtem ko so na kmetijskih površinah ali v monokulturnih sajenih gozdnih sestojih ti vplivi manj zaznavni (Vrščaj B., 2017).

Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 71/11 – UPB, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE) določa, da se z uredbo določijo območja, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja krajine (v nadaljnjem besedilu: strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane). Na spodnji sliki so prikazana strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane na podlagi Uredbe o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Ur. l. RS, št. 71/16). Iz prikaza je razvidno, da so tla v severnem, ravninskem delu občine, zelo primerna za pridelavo hrane in imajo tako izjemno poudarjeno ekosistemsko funkcijo pridelave hrane.

Slika 4: Prikaz strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane
(vir: PISO, februar 2026)

Predvsem pa tla kot temeljni del okolja izvajajo tako imenovane ekosistemske storitve tal (EST). EST so dobrobiti, ki jih tla omogočajo človeku in širšemu okolju. Celoten nabor EST je obširen in za praktično rabo, še posebej pri presojah vplivov na okolje (CPVO), preobsežen. Podatki o EST so zbrani v publikacije Program strokovnih nalog s področja okolja za MOPE v letu 2024 za vsebine, ki se nanašajo na izvajanje nitratne direktive, varstvo tal ter zmanjšanje izpustov onesnaževal v zrak iz kmetijstva. Poglavje 4: Strokovna obravnava tal v prostorskih aktih in celoviti presoji vplivov na okolje (KIS, 2024). Bistvene ekosistemske storitve tal (BEST) so zožen nabor štirih EST:

1. zagotavljanje kakovosti površinskih in podzemnih voda, preskrba s pitno vodo;
2. zagotavljanje hrane, krme energetske biomase in industrijskih vlaken, zdravilnih rastlin, dišavnic, itd.;
3. sposobnosti tal za zadrževanje, razgradnjo oz. nevtralizacijo škodljivih snovi v okolju;
4. sposobnost tal za vezavo atmosferskega ogljika (tla kot ponor ogljika)

Območje občine Šenčur je v pretežni meri poraslo z gozdom, le v severnem delu občine so pretežno prisotne kmetijske površine. Vrednosti točke BEST so različne. Najvišje vrednosti točke BEST segajo do 87, v povprečju pa so vrednosti točke BEST 80, kar pomeni visok pomen tal za pridelavo hrane in krme.

Pomemben vpliv na površino kakovostnih tal ima tudi erozija tal. Omejevanje erozije v svetu se v prvi vrsti nanaša na spremembo rabe tal, t.j. predvsem na preprečevanju spreminjanja gozdov v kmetijske površine ter travnikov v njive. Na tleh kmetijskih zemljišč v Sloveniji je mogoče zaznati predvsem vodno jarkasto erozijo na slabo prepustnih tleh z neobstojo strukturo na blagih pobočjih. V Sloveniji zaradi prevlade trajnega travinja in gozdnatosti potrebno pozornost nameniti varovanju tal, omejevanju hitrosti in izdatnosti površinskega odtoka, zagotavljanju dobre vpojnosti ter globljo in boljšo propustnost tal ter izboljšanju kakovosti površinskih horizontov.

4.2 Kmetijstvo in kmetijske površine

Območje občine Šenčur je ozko in umeščeno med občino Cerklje na Gorenjskem ter Mestno občino Kranj. Površina občine je pretežno ravninska in uravnana. Strm, dvignjen teren se nahaja le v skrajnem SV delu občine. Zaradi ustreznih reliefnih značilnosti ter kakovosti tal je občine izrazito kmetijska, z razmeroma obsežnimi sklenjenimi kmetijskimi površinami. Kmetijsko je ena izmed bolj prepoznanih dejavnosti v prostoru.

Ravninski del občine je sestavljen pretežno iz plitkih, globokih in izpranih evtričnih rjavih tal na ledenodobnih prodnatih in peščenih nasutinah rek in rečnih vršajih. Na južnem delu občine na območju sklenjenih gozdnih površin so prisotna distrična rjava tla na ledenodobnih glinah in ilovicah. V SV delu, kjer je relief dvignjen in prehaja v območje Kamniško-savinjskih Alp so prisotna pseudooglejena tla.

Reliefne razmere v občini odražajo rabo tal. V občini kmetijska zemljišča zavzemajo več kot polovico vseh površin. Od tega je največji del, kar 96 % najboljših kmetijskih zemljišč. Kmetijska zemljišča predstavljajo večje, strnjene kmetijske komplekse, ki se nadaljujejo tudi na območje sosednjih občin Kranj in Cerklje na Gorenjskem.

Kmetijstvo je glede na naravne in reliefne razmere zelo pomembna dejavnost v občini. Zaradi ugodnih reliefnih razmer je najbolj razvito poljedelstvo, kar se tudi odraža v deležu kmetijske rabe površin. Drugih vrst kmetijskih površin glede na dejansko rabo je razmeroma malo.

Raba tal za območje celotne občine je podana v spodnji tabeli in je povzeta iz podatkov MKGP (vir: rkg.gov.si/, februar 2026).

Tabela 2: Prikaz rabe površin glede na dejansko rabo

Dejanska raba	Šifra rabe	Površina [ha]	Delež [%]
njive in vrtovi	1100, 1180, 1190	1267,3	31,6
trajni nasadi (sadovnjak, vinograd)	1211, 1221, 1222, 1240	21,8	0,6
travniške površine	1300	511,7	12,7
druge kmetijske površine	1410, 1420, 1500, 1600, 1800	43,6	1,09
gozd	2000	1.663,0	41,2
pozidana in sorodna zemljišča	3000	477,4	11,8
ostale nekmetijska zemljišča	6000	0,1	0,0
vode	7000	31,9	0,8
SKUPAJ		4.030	100

V dejanski rabi se kmetijske površine nahajajo skupno na 1.844,4 ha zemljišč, kar predstavlja 46 % vseh zemljišč v občini. Med kmetijskimi površinami v dejanski rabi prevladujejo njivske površine (ID rabe 1100) na 1.267,6 ha ali 31,6 % celotne površine občine oziroma 68,7 % vseh kmetijskih površin v občini. Gozdnih površin v občini je 41,2 %, pozidanih pa 11,8 % površin.

4.3 Gozdarstvo in gozd

Celotno območje občine, z izjemo skrajnega SV dela, je ravninsko. Gozdovi v ravnini se izmenjujejo s strnjenimi kmetijskimi površinami, saj je območje izredno primerno za kmetijsko rabo. Gozdovi so bili v preteklosti vrstno močno spremenjeni, saj se je sadilo iglavce, predvsem smreko, katera tu uspeva izven svojega naravnega areala razširjenosti. Med gozdovi tako prevladujejo spremenjeni hrastovo-belogabrovi gozdovi (predalpsko gradnovo belogabrovje) z različno stopnjo (deležem) spremenjenosti drevesne vrstne sestave ter kisloljubno rdečeborovje. NA večini površin gre za vrstno močno spremenjene sestoje, kjer se pojavljajo rdeči bor s smreko ter smrekovi sestoji s primesjo hrasta.

Območje občine Šenčur se nahaja v gozdnogospodarski enoti (GGE) Cerklje, ki je del gozdnogospodarskega območja (GGO) Kranj.

Po podatkih gozdnogospodarskega načrta **GGE Cerklje (2020–2029)** se na območju občine nahaja 1.629,5 ha gozdov. V lastništvu prevladujejo zasebni gozdovi z več kot 96 % deležem glede na celotno površino gozdov. Kar 90 % posestnikov ima posesti velike do 5 ha, ki zavzemajo po površini 57 % gozda v enoti. Le 0,1 % posesti je večjih od 30 ha, kar kaže na zelo veliko razdrobljenost.

Gozdovi v zaščitnem pasu letališča Jožeta Pučnika so uvrščeni med gozdove s posebnim namenom.

Občini Kranj in Šenčur z velikim številom prebivalstva imata majhen delež gozdnih površin. Pritisk na gozdove se povečuje. Po podatkih GGN za GGE Cerklje je bilo v obdobju od 2010 do 2019 2/5 posegov (oz. 45 % površin) krčitve gozdov izvedenih za potrebe poselitve. Slaba 1/6 posegov (oz. 15 % površin) s krčitvijo gozdov je bilo namenjenih za kmetijsko rabo. Prevladujoči razlog za ta del krčitev je sistem kmetijskih subvencij. Večinoma je šlo za robno širitev oz. zaokrožitev sosednjih

kmetijskih površin v okviru urejenih kmetijskih gospodarstev, ki so primerne za strojno obdelavo ali pašo.

Spreminjanje površine gozdov oz. gozdnatosti krajine, kar se nanaša tudi na območje občine Šenčur, je značilno različno med ravninskim in hribovitim delom GGE. Skoraj 2/3 GGE je ravninska krajina. Iz GGN GGE izhaja, da je gozdnatost krajine je v zadnjih šestih desetletjih padla z 38 % na 30 %. Ta ostanek gozda je temeljna sestavina naravnega okolja oz. ekološke infrastrukture ravninske krajine. Ta zaradi dosedanjega poseganja vanj ni več zadostna, gozdni plašč okrog letališča pa je na več mestih funkcionalno raztrgan ali prekinjen.

Glede na pripravljane državnih in občinskih prostorskih aktov ter želje za krčitev v kmetijske namene bi v naslednjih nekaj desetletjih gozdnatost ravninskega dela lahko padla vsaj na 24 %. Gozdnatost hribovitega dela ni problematična.

Varovalni gozdovi

Na območju občine se varovalni gozdovi nahajajo v obrežnem pasu na območju akumulacije Trboje. Drugih varovalnih gozdov v občini ni. Varovalni gozdovi so razglašeni na podlagi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20).

Slika 5: Prikaz varovalnih gozdov na območju občine Šenčur
(vir: Pregledovalnik ZGS, februar 2026)

Funkcije gozdov

Funkcije gozdov se delijo na tri skupine: ekološke, socialne in proizvodne. splošnokoristne funkcije gozda na ekološke, socialne in proizvodne. Njihova poudarjenost je ovrednotena s tremi stopnjami:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom,
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom,
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Večina gozdov na območju občine ima poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji. Gozdovi na hribovitem območju Radulje imajo na drugi stopnji poudrajeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Pomembne funkcije gozdov predstavljajo ekološke in socialne funkcije.

Ekološke funkcije

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na prvi stopnji poudarjenosti gozdov zagotavlja življenjski prostor rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistim vrstam, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, ter gozdovi, ki ohranjajo biotske raznovrstnosti in zagotavljajo naravno ravnovesje. V občini so to ravninski gozdovi prisotni na celotnem območju, z izjemo skrajnega SV dela občine.

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na 1. stopnji na območju občine imajo z uredbo zavarovan gozd ob brežinah reke Save na območju Trbojskega jezera.

Hidrološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti nimajo opredeljeni nobeni gozdovi v občini.

Socialne funkcije

Med socialnimi funkcijami gozdov najbolj izstopajo in so na prvi stopnji poudarjenosti opredeljene zaščitna in estetska funkcija, funkcija varovanja kulturne dediščine ter higiensko-zdravstvena funkcija.

Zaščitna funkcija opravljajo gozdovi, ki ščitijo prometnice in druge objekte pred naravnimi pojavi (padanje kamenja, snežni zameti, bočni vetrovi, zdrsi zemljišča, ...). V občini Šenčur imajo na prvi stopnji poudarjeno zaščitno funkcijo gozdovi, ki tvorijo zaščitni pas letališča Jožeta Pučnika.

Na prvi stopnji poudarjenosti je tudi estetska funkcija gozdov, ki se pojavlja v okolici večjih naselij (npr. Kranj). Gozdovi s poudarjeno estetsko funkcijo v občini Šenčur predstavljajo gozdove v okolici objektov kulturne dediščine (grad Strmol, Adergas). Ti gozdovi so tudi v funkciji zakrivanja motečih objektov.

Gozdovi z funkcijo varovanja kulturne dediščine so del kulturnih spomenikov oz. njihovega okolja. V občini Šenčur so to gozdovi, ki se nahajajo v okolici enot sakralne, naselbinske dediščine ter območij arheološke dediščine in imajo na prvi stopnji poudarjenosti opredeljeno funkcijo varovanja kulturne dediščine.

Higiensko-zdravstveno funkcijo opravljajo gozdovi, ki izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja,

intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom. Poudarjeno higiensko-zdravstveno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi v neposredni bližini naselij ter gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja. V občini Šenčur so to gozdovi v okolici letališča Brnik ter gozdovi v okolici naselja Šenčur in zaledja mesta Kranj.

Požarno ogroženi gozdovi

Zakonske osnove za določanje stopenj požarne ogroženosti so podane v Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 20/14) in Pravilniku o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 152/22). Zaradi načrtovanja varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti: 1.stopnja (zelo velika požarna ogroženost), 2.stopnja (velika požarna ogroženost), 3. stopnja (srednja požarna ogroženost), 4.stopnja (majhna požarna ogroženost). Za 1. in 2. stopnjo ogroženosti gozdov je nujna izdelava požarnega načrta, medtem ko za gozdove 3. in 4. stopnje ogroženosti zadostuje že obravnavanje ukrepov varstva pred požari v gozdnogojitvenem načrtu. Kriteriji za določanje stopnje ogroženosti so: drevesna sestava gozdov, razvojne faze (delež mladovij), srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost, moč in pogostost vetrov, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki vplivajo na požarno ogroženost. Na območju občine so požarno ogroženi gozdovi opredeljeni na 3. in 4. stopnji.

Slika 6: Prikaz požarno ogroženih gozdov na območju občine Šenčur
(vir: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>, februar 2026)

4.4 Ribe

Območje občine Šenčur spada skladno z Uredbo o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 52/07) v gornjesavsko ribiško območje. Na območju občine Šenčur sega Kranjski ribiški okoliš, ki zavzema prostor na reki Savi od Majdičevega jezua do jezua HE Medvode z odtočnim delom Majdičevega kanala ter pritoki na teh odsekih. Kranjski ribiški okoliš je v upravljanju ribiške družina Kranj. V skladu z Zakonom o sladkovodne ribištva (ZSRib) (Ur. l. RS, št. 61/2006) in Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištva (Ur. l. RS, št. 18/2008) je ZZRS pripravil Ribiškogojitveni načrt za izvajanje ribiškega upravljanja v gornjesavskem ribiškem okolišu za obdobje 2017-2022 (RGN).

Gornjesavsko ribiško območje obsega porečje Save od izvirov Bohinjke in Dolinke do jezua HE Medvode; Bohinjsko, Blejsko in Triglavsko jezera. V gornjesavskem ribiškem območju je določenih šest ribiških okolišev in sicer: jeseniški, bohinjski, blejski, radovljški, trški in kranjski ribiški okoliš.

Po površini je največji bohinjski ribiški okoliš, ki meri 345,06 ha ali 29,0 % skupne površine območja. Sledi Kranjski ribiški okoliš in zavzema celoten del območja občine Šenčur. Osrednja vodotoka gornjesavskega ribiškega območja, ki sta hkrati tudi glavni odvodnici vode, sta Sava Dolinka in Sava Bohinjka, ki se v okolici Radovljice združita v Savo. Povprečna gostota rečne mreže reke Save znaša 1,30 km/km². Razlog za to je zelo razgibano geološko, orografsko in klimatsko območje, katerega reka prečka. Povprečna gostota rečne mreže v Sloveniji znaša 1,33 km/km² (Kolbezen, 1998). Reka Sava ima v gornjesavskem ribiškem območju snežno-dežni rečni režim. Razlog za to je njeno vodozbirno območje, ki sega daleč v visokogorje slovenskih Alp. Visoke vode najpogosteje nastopajo spomladi in jeseni, redkeje, le ob izrazitih odjugh, tudi pozimi (Bat, 2004).

Poleg hidroloških in geoloških lastnosti je za ribje združbe pomembna tudi kakovost vode oziroma stanje površinskih voda, ki se ugotavlja preko kemijskega in ekološkega stanja površinskih vodotokov. Po podatkih kazalcev okolja (ARSO, kazalec VD12 – Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda), je v Sloveniji je 98,7 % vodnih teles površinskih voda v dobrem kemijskem stanju. Dve vodni telesi (Iška in Meža – matriks voda) sta zaradi preseganja kovin v slabem kemijskem stanju. V splošnem slovenske površinske vode niso obremenjene s prednostnimi snovmi v vodi, so pa obremenjene s previsokimi koncentracijami živega srebra in bromiranih difeniletrov v ribah. To sta vsesplošno prisotni onesnaževali, ki sta v bioti prekomerno prisotni tako pri nas kot po Evropi.

Dobro ali boljše ekološko stanje je ocenjeno za 49 % vodnih teles površinskih voda. Glavna vzroka za zmerno ali slabše ekološko stanje površinskih voda sta hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost, ki ju vrednotimo na podlagi stanja združb bentoških nevretenčarjev in rib. Na območju zgornje in srednje Save več kot polovica vodnih teles ne dosega dobrega ekološkega stanja, vodilni vzrok je hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost. Za odseka vodotoka Kokra ter reko Savo na delu, ki teče preko občine Šenčur, je bilo ugotovljeno dobro oziroma zelo dobro ekološko stanje (po podatkih monitoringa ekološkega stanja iz leta 2021, ARSO).

Vode Gornjesavskega ribiškega območja glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti pogojujejo ribje združbe značilne za salmonidne vrste rib, izjemoma mešanega značaja. Odseki z mešanim značajem so v spodnjem delu ribiškega območja, kot sta izlivni del Kokre v Kranju in Sava od Radovljice dolvodno, kjer se poleg postrvjev pojavljajo tudi nepostrvje vrste. Vodilni vodotok je Sava.

V gornjesavskem ribiškem območju živi 29 vrst rib in ena vrsta piškurja. Od 29 vrst rib je večina (21)

domorodnih, osem pa je tujerodnih. Tujerodne vrste so: šarenka, potočna in jezerska zlatovčica, sončni ostriž, krap (gojena oblika), beli amur, srebrni tolstolobik in črni amur. Med 30 vrstami (29 vrst rib in piškur) je sedem varovanih po Habitatni direktivi, med njimi so tri uvrščene v prilogo II, dve v prilogo V, dve pa v prilogo II in V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Za vrste so opredeljene tudi varstvene dobe, določene na podlagi časa drstitve posamezne vrste. Po rdečem seznamu, ki je določen na podlagi Pravnika o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 84/10), je v Gornjesavskem ribiškem območju opredeljenih kot prizadete vrste (E) več vrst rib (npr. potočna in jezerska postrv, sulec, blistavec, linj, mrena, podust, itd), ranljive vrste (V) so lipan, ščuka, som, kapelj.

Drstišča so za reprodukcijo posameznih ribjih vrst najpomembnejši habitat, ki pa je pogojen s hidromorfološkimi lastnostmi vodotokov. Da habitat funkcioniira kot drstišče, je odvisno od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih obdobjih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se posegom prilagodijo in za drst izberejo mikrolokacije, ki so primerne za odlaganje iker. Pogosto so drstišča litofilnih drstnic (vrst, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago), pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Za ta drstišča lahko rečemo, da so bolj ali manj stalna. V kranjskem ribiškem okolišu so taka drstišča na primer na reki Savi v Kranju pod Majdičevim jezom, kjer se drstijo postrvi, sulec in podust. V Kranju se podust drsti tudi v izlivnem delu Kokre, to je na odseku od prvega jezua (jez pri Standardu) do izliva v Savo. Stalna drstišča so tudi v ožjih območjih rečnih sipin na odsekih, kjer so zaradi širine struge in primerne strme hitrosti vode manjše in je zato transportna sposobnost vodotoka zmanjšana, zaradi česar se tam rečne naplavine odlagajo in tvorijo sipine. Podvodni deli sipin litofilnim drstnicam omogočajo drst in tudi na vseh takih odsekih so evidentirana bolj ali manj stalna drstišča. Zaradi gospodarskega izkoriščanja rečnih naplavin-odvzema proda na sipinah ali izvajanja vzdrževalnih del na neprimeren način in ob nepravem času, so mnoga znana drstišča ogrožena in včasih tudi uničena.

V kranjskem ribiškem okolišu v občini Šenčur ni evidentiranih drstišč.

Na ribje vrste pomembneje vpliva predvsem fragmentacija vodnega prostora, saj se populacije rib v primeru umeščanja vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracije, ločijo na več manjših delov, ki so med seboj izolirane. Posledično se zmanjšuje genetska raznolikost povečuje pa se ranljivost populacij. Na območju občine ni evidentiranih pomembnejših pregrad ali jezov na vodotokih, sta pa dve večji gorvodno in dolvodno na reki Savi, ki nista prehodni. Gre za HE Mavčiče in HE Medvode ter prečna objekta na območju Savskega otoka v Kranju.

4.5 VODE

4.5.1 Površinske vode

Pri razvoju hidrografske mreže sta imeli odločilen vpliv tektonika in selektivna erozija. Vodotoki v gričevnati pokrajini so tesno navezani na potek in vrsto posameznih kamninskih pasov. Tako tudi odseki večjih rek potekajo vzdolž ali pa prečno nanje.

Največja vodotoka v občini sta Kokra in Sava. Manjši vodotok predstavlja še Olševnica, ki teče skozi naselje Luže in Srednja vas pri Šenčurju. Drugih vodotokov na območju občine ni.

Vsi vodotoki na območju občine Šenčur imajo, skladno z 11. členom Zakona o vodah (Ur. l. RS, št. št. 67/02, 2/04, 41/04, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23, 78/23) določena vodna zemljišča tekočih celinskih voda. Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda,

vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe.

Na območju občine so prispevne površine vodnih teles površinskih tekočih voda in jezera, in sicer:

- Prispevna površina VT Kokra Preddvor – Kranj (skrajni SZ del občine);
- Prispevna površina MPVT Sava Mavčiče – Medvode (pretežni del občine);
- Prispevna površina VT Sava Medvode - Podgrad; (skrajni JV del občine).

Vodni telesi površinske vode Sava in Olševnica sodita v prispevno območje MPVT Sava Mavčiče - Medvode, ki se nahaja v povodju vodnega porečja Save in zajema skoraj vse območje občine Šenčur. Površina prispevnega območja vodnega telesa površinskih voda znaša 75,6 km².

Vodno telo površinske vode Kokra sodi v prispevno območje VT Kokra Preddvor – Kranj, ki zajema manjši, SZ del občine in sodi v porečje Save. Površina prispevnega območja je 85,30 km². Nobeno izmed vodnih teles površinskih voda na območju občine Šenčur ni opredeljeno kot občutljivo območje za evtrofikacijo.

4.5.1.1 Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda

V okviru monitoringa kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji se izvaja ocena kemijskega in ekološkega stanja vodotokov. Na vodotokih na območju občine ni vzpostavljenega merilnega mesta za spremljanje kakovosti površinskih vodotokov. V mrežo spremljanja stanja je vključen vodotok Sava in sicer na merilnem mestu Prebačevo. Iz poročil o Oceni kemijskega stanja vodotokov za obdobje v letu 2024 (vir: ARSO) izhaja, da je bilo na merilnem mestu Prebačevo med leti 2017 do 2023 ugotovljeno dobro kemijsko stanje v matriksu voda. V matriksu biota je bilo v letu 2018 ugotovljeno slabo kemijsko stanje.

Tabela 3: Ocena kemijskega stanja MPVT Sava Mavčiče-Medvode na merilnem mestu Prebačevo med leti 2017 in 2023

Šifra VTPV	Ime vodnega telesa	Vodotok	Merilno mesto	Šifra MM	GKY	GKX	Kemijsko stanje 2017 voda	Kemijsko stanje 2018 voda	Kemijsko stanje 2019 voda	Kemijsko stanje 2020 voda	Kemijsko stanje 2021 voda	Kemijsko stanje 2022 voda	Kemijsko stanje 2023 voda	Kemijsko stanje 2017 biota	Kemijsko stanje 2018 biota	Kemijsko stanje 2019 biota	Kemijsko stanje 2020 biota	Kemijsko stanje 2021 biota	Kemijsko stanje 2022 biota	Kemijsko stanje 2023 biota
SI1VT170	MPVT Sava Mavčiče – Medvode	SAVA	Prebačevo	3500	453298	118952	-	DOBRO	-	DOBRO	DOBRO	DOBRO	-	-	SLABO	-	-	-	-	-

Vir: ARSO, 2024: Kemijsko stanje površinskih voda, poročilo za leto 2023

Spremljanje in vrednotenje ekološkega stanja ter razvrščanje vodnih teles površinskih voda v razrede ekološkega stanja poteka v skladu z vodno direktivo (Direktiva 2000/60/ES), Uredbo o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16, 44/22) in Pravilnikom o monitoringu stanja površinskih voda (Ur. l. RS št. 10/09, 81/11, 73/16, 44/22) na vodnih telesih, določenih s Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Ur. l. RS, št. 63/05, 26/06, 32/11, 8/18).

Ekološko stanje površinskih voda se ugotavlja na podlagi bioloških elementov kakovosti, splošnih fizikalno-kemijskih elementov kakovosti, posebnih onesnaževal in hidromorfoloških elementov kakovosti. V vrednotenje ekološkega stanja vodotokov so vključeni naslednji elementi kakovosti:

- fitobentos in makrofiti, bentoški nevretenčarji, ribe (biološki elementi kakovosti),
- kisikove razmere, stanje hranil (splošni fizikalno-kemijski elementi kakovosti),
- posebna onesnaževala,
- hidromorfološki elementi kakovosti.

Pri oceni ekološkega stanja na vodotokih na območju občine je bilo vzpostavljeno eno merilno mesto kakovosti. Ekološko stanje na merilnem mestu Prebačevo za posebna onesnaževala je ocenjeno kot dobro.

Tabela 4: Ocena ekološkega stanja MPVT Sava Mavčiče-Medvode na merilnem mestu Prebačevo med leti 2017 in 2023

Šifra VTPV	Ime vodnega telesa	Vodotok	Merilno mesto	Šifra merilnega mesta	GKY	GKX	Ocena stanja v letu 2017	Ocena stanja v letu 2018	Ocena stanja v letu 2019	Ocena stanja v letu 2020	Ocena stanja v letu 2021	Ocena stanja v letu 2022	Ocena stanja v letu 2023
SI1VT170	MPVT Sava Mavčiče – Medvode	SAVA	Prebačevo	3500	453298	118952	-	ZELO DOBRO	ZELO DOBRO	DOBRO	ZELO DOBRO	-	-

Vir: ARSO, 2024: Kemijsko stanje površinskih voda, poročilo za leto 2023

Na območju občine Šenčur ni določenih referenčnih odsekov vodotokov, kakor je to določeno z Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Ur. l. RS, št. 67/16).

V Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023-2027 (Vlada RS, oktober 2023) je bilo za VT Kokra Preddvor-Kranj ugotovljeno, da ne dosega dobrega ekološkega stanja zaradi obremenitev zaradi spremenjenega obrežnega pasu in odvzemov vode. Pomembna obremenitev zaradi spremenjenosti obrežnega pasu je določena na delih vodnih teles površinskih voda (dVTPV), na katerih je delež umetnih površin znotraj obrežnega pasu dVTPV večji od 10 % in delež naravnih površin manjši od 60 %. Za VT Kokra Preddvor-Kranj je treba do leta 2027 doseči cilje NUV III. ZA MPVT Sava Mavčiče-Medvode je bilo ugotovljeno zmerno ekološko stanje voda. Pomemben obremenitev MPVT se kaže zaradi emisij organskih snovi v površinske vode iz točkovnih virov obremenjevanja (prečiščene odpadne vode). Prav tako je MPVT obremenjeno zaradi vpliva nihanja vodne gladine in pulzirajočega pretoka zaradi obratovanja HE. He prav tako predstavlja pomembno zaježitev in pregrado (vir: NUV III).

Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode

Obstoječe odvajanje odpadnih voda je izvedeno v ločenem sistemu, izjema so posamezna območja v naselju Šenčur. Kanalizacijsko omrežje je vzpostavljeno v vseh naseljih v občini. V naseljih severno od avtoceste je kanalizacijsko omrežje speljano na ČN Kranj, kapacitete čiščenja 95.000 PE in vzpostavljeno terciarno stopnjo čiščenja odpadnih komunalnih vod. V naseljih južno od avtoceste speljano na ČN Trboje zmogljivosti 5.100 PE in terciarnim čiščenjem.

Gospodarsko službo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode na območju občine opravlja javno komunalno podjetje Komunala Kranj d.o.o.

Na spodnji sliki je prikazana opremljenost naselij v občini Šenčur s kanalizacijskim omrežjem. Mešan sistem kanalizacije (svetlo rdeča barva) je prisoten le v naselju Šenčur.

Slika 7: Prikaz opremljenosti naselij s kanalizacijskim omrežjem v občini Šenčur
(vir: gis.ibobcina.si, februar 2026)

Prečiščena voda iz ČN Kranj in ČN Trboje se odvaja v reko Savo. Po podatkih Atlasa okolja, je dejanska obremenitev ČN Kranj v letu 2023 znašala 67.896 PE, ČN Trboje pa 4.736 PE kar pomeni, da glede na največjo zmogljivost (PE) nobena izmed ČN ni bila preobremenjena. Na obeh ČN se opravlja terciarna stopnja čiščenja.

4.5.2 Ogrožena območja

Erozijska ogroženost in zemeljski plazovi

Pretežni del občine Šenčur je ravninski, zato ni izpostavljen erozijski ogroženosti ali ogroženosti zaradi pojava zemeljskih plazov.

Podatkov o pojavljanju zemeljskih in hribinskih plazov v merilu 1:25.000 za območje občine Šenčur ni na voljo. Ob upoštevanju opozorilne karte erozije ter plazljivih območij (podatek NUV1) se erozija pojavlja zgolj na omejenem, severnem delu občine, ki prehaja v višje ležeče območje Kamniško-Savinjskih Alp. Erozija je zagotovo prisotna tudi na območju vodotokov v občini, saj delovanje površinske vode povzroča erozijske procese v strugi ter ob brežinah vodotokov. Plazljivost tal je omejena na ozek pas ob vodotokih Kokra in Sava (Trbojsko jezero) ter prav tako na dvignjenem, severnem delu občine. Severni del občine je porasel z gozdom in neposeljen. Ob vznožju se nahaja le naselje Olševke, ki pa je odmaknjeno od plazljivih območij in tako ni ogroženo zaradi zemeljskih plazov, tudi ob upoštevanju pokrovnosti in rabe površin na strmejših predelih (gozd).

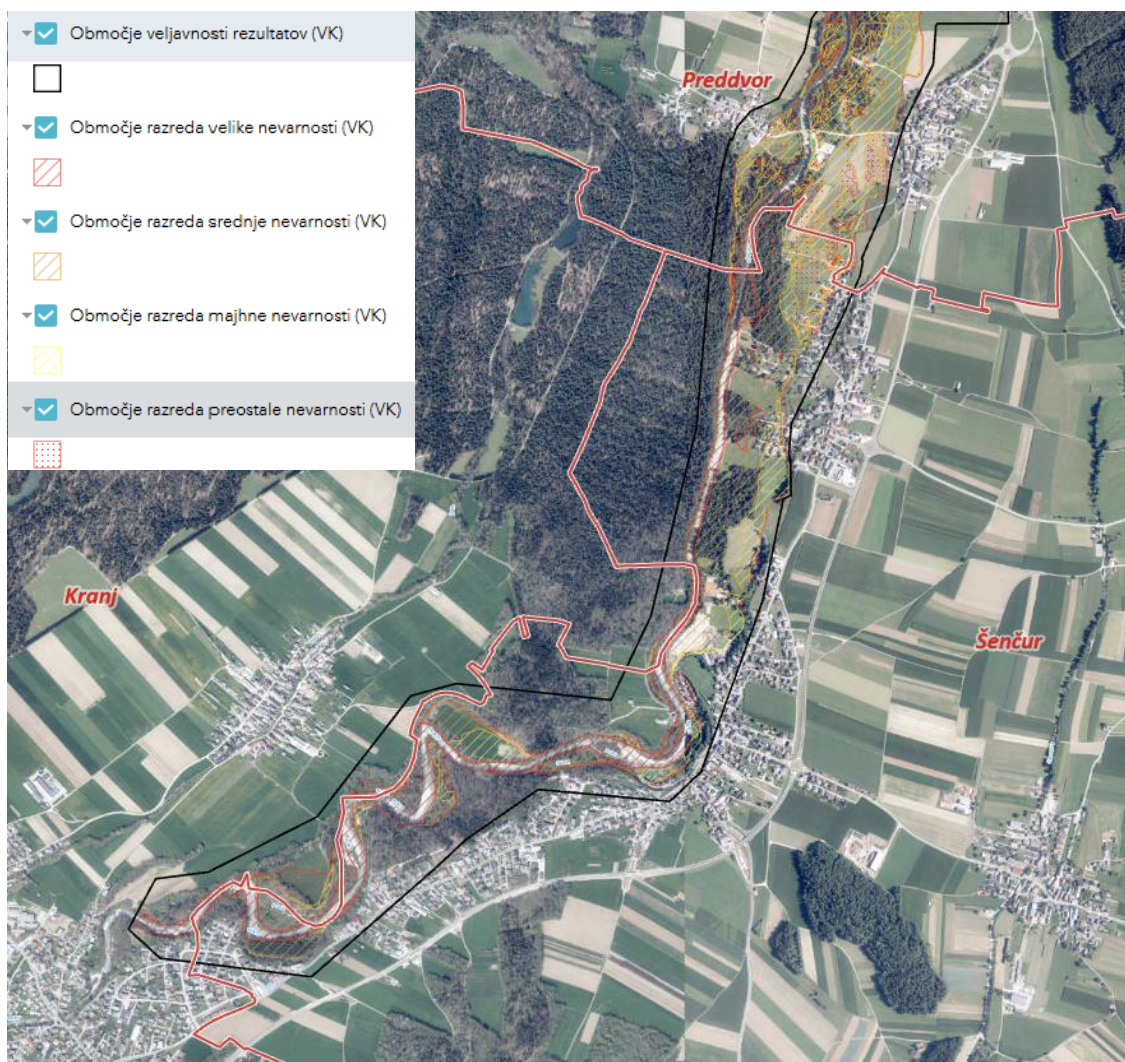
Za plazljiva območja in območja, ogrožena zaradi površinske erozije še niso pripravljeni ustrezni podzakonski akti, ki bi podrobneje predpisovali okoljske cilje, zato za ta območja veljajo splošni cilji iz Zakona o vodah.

Poplavna območja

Občina nima goste vodne mreže. Preko območja občine poteka kratek odsek vodotoka Kokra. Na JZ delu meje z MO Kranj pa teče reka Sava. V občini se nahaja pretežni del Trbojskega jezera, ki je nastal kot akumulacija zaradi HE Mavčiče. Manjši vodotok je še Olševnica. Za vodotok Kokra je izdelana hidrološko-hidravlična analiza, s katero se je izvedel hidravlični izračun visokih vod pri Q10, Q100 in Q500. Na podlagi rezultatov računskih modelov so se nato izdelale poplavne karte.

Na spodnji sliki je prikazan odsek vodotoka Kokra, ki je bil zajet v dokumentu Celovita poplavna študija reke Kokre v občini Šenčur, št. Projekta H-164, DOPOLNITEV (PCHE d.o.o., marec 2012). Deloma v območje občine Šenčur sega tudi poplavna študija Hidrološko hidravlična študija vodotoka Kokra znotraj občine Predvor za potrebe priprave OPN-dopolnitev, št.projekta P207/14 (Inštitut za vodarstvo d.o.o., julij 2014).

Na spodnji sliki so prikazani razredi poplavne nevarnosti na obravnavanih vodotokih.

Slika 8: Prikaz območij poplavitne nevarnosti po razredih poplavitne nevarnosti na območju občine Šenčur – vodotok Kokra
(vir: Atlas voda, zajema podatka februar 2026)

4.5.3 Podzemne vode

Območje občine se, skladno s Pravilnikom o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 63/05, 8/18) nahaja v dveh vodnih telesih. Pretežno leži na območju VTPod Savska kotlina in Ljubljansko barje. Manjši del na severovzhodu leži v VTPod Kamniško-Savinjske Alpe. V tem delu je občina neposeljena, porasla z gozdov in tako raba prostora ne vpliva na kakovost podzemne vode.

Vodno telo **Savska kotlina in Ljubljansko barje** se nahaja na območju aluvialnega prodnega zasipa reke Save med Jesenicami na Gorenjskem in Dolskim pri Ljubljani ter na območju Ljubljanice, od njenih izvirov do izliva v Savo. Tektonska udorina, v kateri se razprostira vodno telo, je zapolnjena s kvartarnimi prodno peščenimi sedimenti, ki so v pomembnem deležu sprijeti v konglomerat. Večinoma so karbonatne in silikatne sestave z medzrnsko poroznostjo. Ti sedimenti in kamnine tvorijo ravninske predele Radovljiškega in Kranjskega polja, prodnega zasipa Kamniške Bistrice, Sorškega in Ljubljanskega polja ter Ljubljanskega barja. Vodno telo se nahaja v dveh tipičnih vodonosnikih. Prvi, aluvialni, medzrnski vodonosnik, je kvartarne starosti. Sestavljajo ga peščeno prodni zasipi reke Save in njenih površinskih pritokov. Je obširen in lokalni, srednje do visoko

izdaten, mestoma tudi nizko izdaten. Prvemu vodonosniku tvorijo podlago geološke plasti terciarne do paleozojske starosti. Drugi vodonosnik mezozojske starosti je sestavljen iz apnenca in dolomita. Kraški in razpoklinski vodonosnik je obširen in lokalni, nizko do visoko izdaten. Nahaja se v podlagi in na obrobju kvartarnih, aluvialnih naplavin. Za vodno telo je drugi vodonosnik pomemben, predvsem na območjih Ljubljanskega barja, Domžalskega polja in Mengeškega polja. Delež kmetijskih in grajenih območij na površini vodnega telesa znaša 73,2 %. Ranljivost je v pretežnem delu območja telesa zelo visoka do izredno visoka.

Vodno telo **Kamniško-Savinjske Alpe** le v manjšem delu sega na območje občine Šenčur, kjer rabo tal predstavljajo gozdne površine in ni pomembnejših dejavnikov, ki bi ogrožali kakovost vodonosnika in s tem podzemne vode. Vodno telo leži v hribovitem, močno nagubanem območju med Tržičem, Kamnikom, Vranskim in Letušem na jugu ter Mežico, Črno na Koroškem ter Skuto in Stegovnikom na severu. Zgrajeno je pretežno iz karbonatnih kamnin mezozojske starosti, ki omogočajo izrazito kraško in razpoklinsko poroznost, delno pa tudi iz terciarnih terigenih kamnin. Podzemna voda se pojavlja v dveh vodonosnikih: v obsežnem kraškem in razpoklinskem vodonosniku v apnencih in dolomitih ter v manjšem medzrnskem vodonosniku v kvartarnih sedimentih. Telo je hidravlično zelo prepleteno, napajajo ga številni izviri, kraški tokovi in podzemni dotoki, hkrati pa je zaradi geološke sestave visoko ranljivo za onesnaženje

Kakovostno in količinsko stanje vodonosnika

V letu 2022 je potekal operativni monitoring, kakovost podzemne vode se je spremljala na 14 vodnih telesih. Rezultati monitoringa kemijskega stanja podzemne vode v letu 2022 so tako kot tudi v preteklih letih pokazali, da so bolj obremenjena vodna telesa, kjer prevladujejo vodonosniki z medzrnsko poroznostjo, boljše kakovosti pa je podzemna voda v vodnih telesih s prevladujočo razpoklinsko ali kraško poroznostjo. Zaradi intenzivnih človekovih dejavnosti so najbolj obremenjena vodna telesa v severovzhodnem delu Slovenije

Rezultati so zbrani v dokumentu Kemijsko stanje podzemne vode v Sloveniji, Poročilo za leto 2022 (ARSO, julij 2023). Za obe vodni telesi je bilo v obdobju ocenjevanja 2016 – 2022 ocenjeno dobro kemijsko stanje. Oba vodonosnika na območju občine sodita med manj obremenjene.

Tabela 5: Kemijsko stanje vodnih teles podzemne vode v obdobju 2016-2022

Vodno telo podzemne vode	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Savska kotlina in Ljubljansko barje	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro
Kamniško-Savinjske Alpe	dobro	/	/	/	dobro	/	/

Količinsko stanje vodonosnikov podzemne vode povzemamo po dokumentu Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji, Osnove za NUV 2015-2021 (ARSO, 2015). Za vodni telesi podzemne vode VTPodV_1001 Savska kotlina in Ljubljansko barje in VTPodV_1006 Kamniško-Savinjske Alpe je bilo ugotovljeno, da je količinsko stanje dobro.

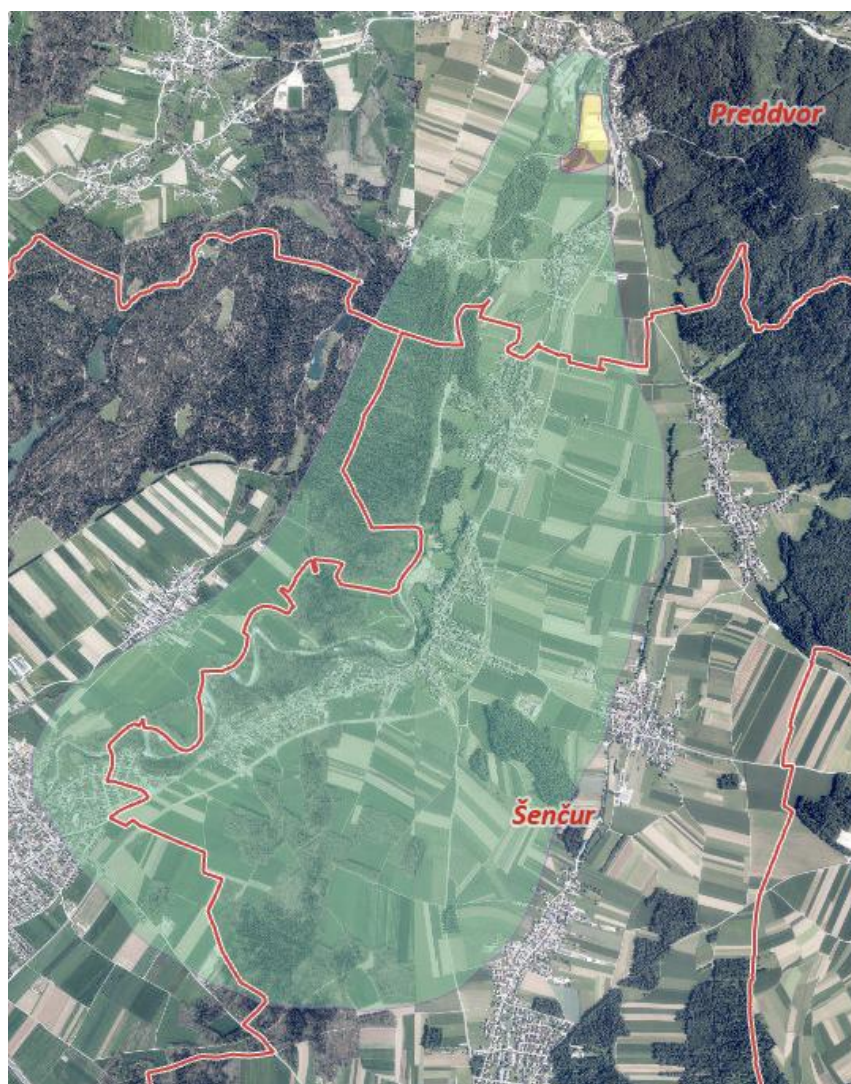
Tabela 6: Količinsko stanje vodnega telesa podzemne vode VTPodV_1001 Savska kotlina in Ljubljansko barje in VTPodV_1006 Kamniško-Savinjske Alpe

Vodno telo podzemne vode	Preizkus 1	Preizkus 2	Preizkus 3	Preizkus 4	Stopnja zaupanja	Ocena stanja
VTPodV_1001 Savska kotlina in Ljubljansko Barje	✓		✓		srednja stopnja	DOBRO
VTPodV_1006 Kamniško-Savinjske Alpe	✓	✓	✓		srednja stopnja	DOBRO

Vodovarstvena območja virov pitne vode

Na območju občine ni opredeljenih vodovarstvenih območij virov pitne vode. V severnem delu občine je opredeljeno načrtovano vodovarstveno območje (oznaka PVVO_OBM_266), katerega vodni vir oziroma črpališče se nahaja v očini Preddvor. V občino Šenčur sega načrtovani tretji, širši vodovarstveni pas.

Na spodnji sliki so prikazani načrtovani vodovarstveni pasovi virov pitne vode, ki segajo na območje občine Šenčur.

Slika 9: Prikaz načrtovanih VVO virov pitne vode na območju občine Šenčur
(vir: Atlas voda, februar 2026)

Na območju občine Šenčur se nahajata tudi dva vodna viri z veljavnim vodnim dovoljenjem za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, brez določenega vodovarstvenega območja: vrtina Šenčur in OI-1/00.

4.6 Narava

4.6.1 Natura 2000 območja in zavarovana območja

Na območju občine se nahajata 1 Natura 2000 območje. Značilnosti območja so predstavljene v spodnji tabeli.

Tabela 7: Pregled značilnosti Natura 2000 območij na območju občine Šenčur

Natura 2000 območje	Opis območja
POO Gozd Olševek-Adergas SI3000101	Znotraj obsežnega gozdnatega območja med Preddvorom in Cerkljami na Gorenjskem teče v smeri jugozahoda več gozdnih potokov. Potoki in manjše vodne površine v gozdu so življenjski prostor kačjega pastirja velikega studenčarja, raka koščaka ter večih vrst dvoživk, med njimi tudi hribskega urha in velikega pupka. Strnjen gozdni kompleks mešanega gozda predstavlja tudi prebivališče in prehranjevališče netopirjem kot sta mali podkovnjak in navadni netopir.

Na območju občine Šenčur ni zavarovanih območij.

4.6.2 Ekološko pomembna območja

Na območju občine se nahajata dve ekološko pomembni območji, ki so navedena v spodnji tabeli.

Tabela 8: Pregled ekološko pomembnih območij na območju občine Šenčur

Ime in koda območja	Kratek opis
Možjanca-Štefanja gora 25200	Znotraj obsežnega gozdnatega območja med Preddvorom in Cerkljami na Gorenjskem teče v smeri jugozahoda več gozdnih potokov. Potoki in manjše vodne površine v gozdu so življenjski prostor kačjega pastirja velikega studenčarja, raka koščaka ter večih vrst dvoživk, med njimi tudi hribskega urha in velikega pupka. Strnjen gozdni kompleks mešanega gozda predstavlja tudi prebivališče in prehranjevališče netopirjem kot sta mali podkovnjak in navadni netopir.
Kokra - spodnji tok 27500	Kokra dolvodna od Preddvora umiri svoj hudourniški značaj. Pod vasjo Tupaliče je reka v konglomeratno teraso vrezala kanjon, ki je ponekod težko dostopen. Predvsem v zgornjem toku so pestri obvodni habitatni tipi, manjša prodišča predalpska vrbovja z nemškim strojevcem. Na terasah so se ohranili ilirski bukovi ali hrastovo-belogabrovi gozdovi. Pomemben življenjski prostor rib in ptičev.

4.6.3 Naravne vrednote

V občini je opredeljenih deset naravnih vrednot, ki so našteje v spodnji tabeli.

Tabela 9: Pregled naravnih vrednot na širšem območju občine Šenčur

ev. št.	ime	Kratka oznaka	zvrst	pomen
136	Kokra	Reka Kokra od povirja v Karavankah do izliva v Savo, levi pritok Save	hidr., geomorf.	NVDP
5353	Visoko pri Kranju – Terasa Kokre	Fluvialna terasa, delno prodna delno sprijeta v konglomerat, na Visokem pri Kranju	geomorf.	NVLP
2762V	Sava - od sotočja Save	Reka Sava od sotočja Save Bohinjke	hidr, geomorf, (zool), (bot)	NVDP

ev. št.	ime	Kratka oznaka	zvrst	pomen
	Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč	in Save Dolinke do Črnuč pri Ljubljani		
357	Zarica-soteska	Rečna soteska Save v konglomeratu jugovzhodno od Kranja	geomorf., zool., bot.	NVDP
5007	Voglje-javor	Javor severozahodno od Vogelj	drev.	NVLP
1840	Voklo-hrast	Hrast z veliko krošnjo v Voklem	drev.	NVLP
5268	Prebačevo - lipa 2	Lipa - hišno drevo v Prebačevem	drev.	NVLP
8281	Luknja v šokovcu	Spodmol, kevdrc	geomorfp.	NVDP
8657	Andrečeva kevderca	Spodmol, kevdrc	geomorfp.	NVDP
8494	Kamponov kevder	Spodmol, kevdrc	geomorfp.	NVDP

* Zvrsti naravnih vrednot:

drev- drevesna naravna vrednota

hidr- hidrološka naravna vrednota

ekos- ekosistemska naravna vrednota

geo- geološka naravna vrednota

geomorfp.-geomorfolška podzemna naravna vrednota

** Status:

- Z oznako V so označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km, skladno z 2. členom Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04);

4.6.4 Rastlinske in živalske vrste ter habitatni tipi

Območje obravnavanega plana predstavlja tudi habitat zavarovanih prosto živečih živalskih vrst, ki so opredeljene na podlagi Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - Odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19) in rastlinskih vrst, ki do določene na podlagi Uredbe o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14). Nekatere izmed njih so uvrščene na rdeči seznam, skladno s Pravilnikom o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10). Dne 4. 12. 2024 je bilo v bazi NarcIS za območje občine Šenčur 3.889 različnih podatkov o rastlinskih in živalskih vrstah. Zaradi velikega obsega podatkov na tem mestu ne povzemamo vseh. Spodaj so podane le posamezne zavarovane rastlinske in živalske vrste.

Slovensko ime vrste	Latinsko ime vrste	RS	UZZV	FFH	Bern
navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	V	1A, 2A	II, V	III
veliki studenčar	<i>Cordulegaster heros</i>	O1	/	/	/
kozača	<i>Strix uralensis</i>	V	1A, 2A	I	II
veliki žagar	<i>Mergus merganser</i>	E2	1A, 2A	/	III
mali podkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	E	1A, 2A	II, IV	II
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i>	E	/	/	/
zelena žolna	<i>Picus viridis</i>	E2	1A, 2A	/	II
priba	<i>Vanellus vanellus</i>	V (V1)	1A, 2A		III
črni apolon	<i>Parnassius mnemosyne</i>	V	1A, 2A	IV	II
močvirski lunj	<i>Circus pygargus</i>	Ex	1A, 2B	/	II
sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	V	1A, 2A	/	II
vodomec	<i>Alcedo atthis</i>	E2	1A, 2A	/	II
močvirski cekinček	<i>Lycaena dispar</i>	V	1A, 2A	II, IV	II
divja mačka	<i>Felis silvestris</i>	V	1A, 2A	IV	II
gozdni postavnež	<i>Hypodryas maturna</i>	V	1A, 2A	II, IV	II
rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	V1	1A, 2A	/	II
smokulja	<i>Coronella austriaca</i>	V	1A	IV	II

RS: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10). E – prizadeta vrsta; V – ranljiva vrsta; R – redka vrsta; O – vrsta zunaj nevarnosti; O1 – podkategorija O, v katero se uvrstijo vrste zavarovane z Uredbo o

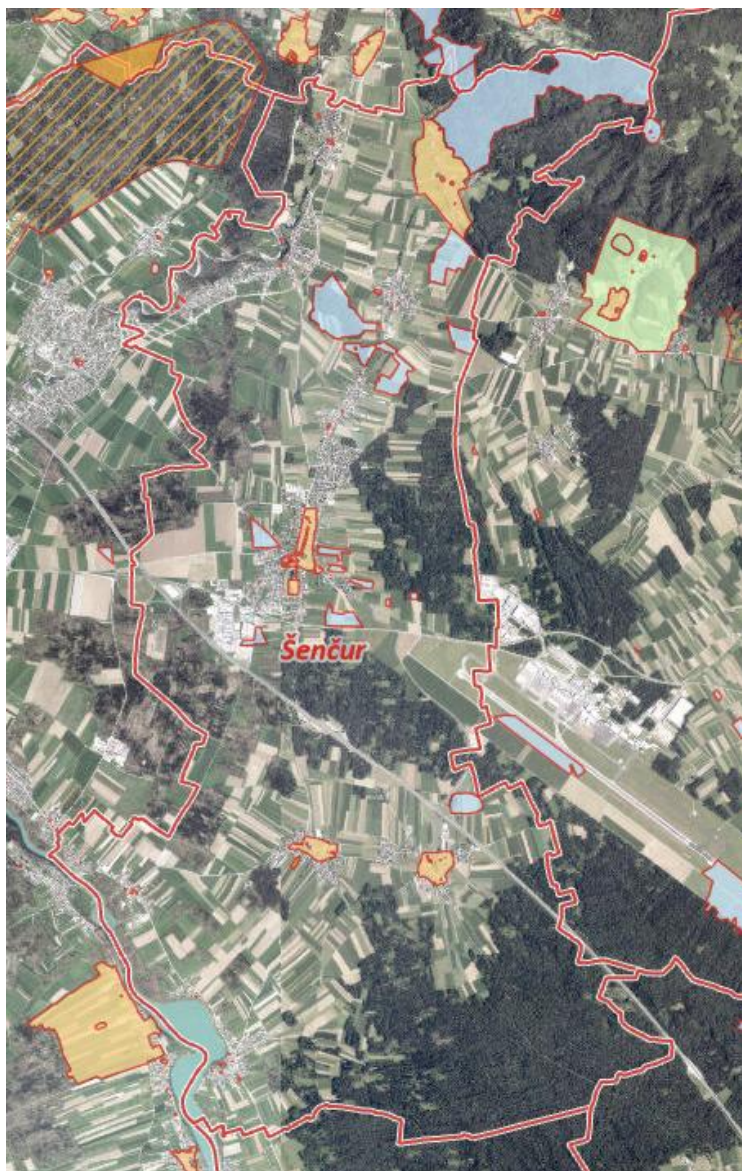
zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19) in niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost ponovne ogroženosti.

UZZV: Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19). 1 – Priloga 1 (poglavje A): domorodne živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij; 2 – Priloga 2 (poglavje A): domorodne živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

FFH: Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206 z dne 22.07.1992) (Direktiva o habitatih). II – Priloga II: živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja; IV – Priloga IV: živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, ki jih je treba strogo varovati; V – Priloga V: živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja.

Bern: Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (MKVERZ) (Ur. l. RS, št. 17/99) (Bernska konvencija); II – Dodatek II: strogo zavarovane živalske vrste; III – Dodatek III: zavarovane živalske vrste

4.7 Kulturna dediščina

Slika 10: Prikaz enot kulturne dediščine po režimu v občini Šenčur
(vir: GiskD pregledovalnik, februar 2026)

V občini se po podatkih Ministrstva za kulturo nahaja 153 enot kulturne dediščine, od tega ima status kulturnega spomenika 5 enot. Spomeniki so zavarovani na podlagi Odloka o razglasitvi območja podružničnih cerkva sv. Radegunde in sv. Katarine v Srednji vasi pri Šenčurju – EŠD 9545 - za arheološki, umetnostni in zgodovinski kulturni spomenik kulturni spomenik (Uradni vestnik Gorenjske, št. 28/99). Spomenika Šenčur - Cerkev sv. Jurija (EID 1-02414) in Šenčur – Župnijsko središče (EID 1-14439) sta zavarovana z Odlokom Odlok o razglasitvi Župnijskega središča Šenčur s cerkvijo, župniščem, mežnarijo in ostanki tabornega obzidja za kulturni in zgodovinski spomenik lokalnega pomena (Uradni vestnik Gorenjske, št. 41/03).

Na območju občine so prisotna so arheološka najdišča, enote naselbinske, stavbne in memorialne dediščine.

Na zgornji sliki je prikaz enot kulturne dediščine v občini. Z modro barvo so prikazana arheološka območja, ki prostorsko predstavljajo največje površine registriranih enot kulturne dediščine.

4.8 Podnebne spremembe

Poglavje je povzeto po dokumentu Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja - povzetek (ARSO, 2019).

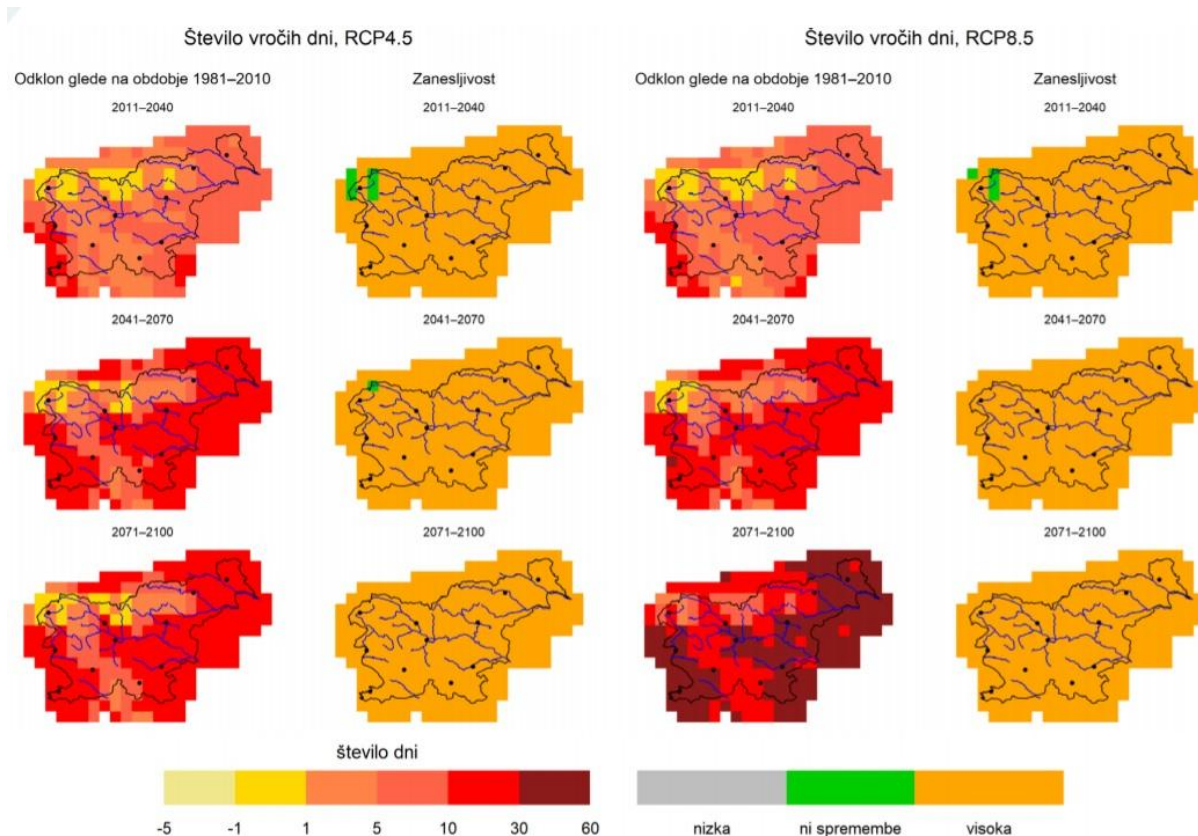
Pokrajinska raznovrstnost Slovenije prispeva k lokalnim podnebnim razlikam. Rezultati simulacij za prihodnost napovedujejo znaten dvig letne povprečne temperature zraka do konca 21. stoletja na celotnem območju Slovenije v vseh letnih časih. Dvig temperature bo močno povečal toplotno obremenitev poleti, skladno z njim se bo daljšala rastna doba. Do konca 21. stoletja je v Sloveniji predvideno opazno povečanje padavin pozimi. Povečala se bosta tako jakost kot pogostost izjemnih padavin. Letno napajanje podzemne vode in veliki pretoki se bodo povečali, najbolj izrazito na vzhodu države.

Potek podnebnih sprememb v prihodnosti je odvisen zlasti od izpustov toplogrednih plinov, ki so jih skušali zajeti z uporabo različnih scenarijev značilnih potekov vsebnosti toplogrednih plinov.

Skladno s predvidenim postopnim ogrevanjem zraka v Evropi v 21. stoletju bo tudi v Sloveniji povprečna temperatura zraka naraščala, s srednjim razponom od približno 1 do približno 4 °C, odvisno od scenarija izpustov toplogrednih plinov.

Izjemne temperaturne razmere spremljamo s temperaturnimi kazalniki, ki so oblikovani tako, da kažejo na razmere, ko temperatura zraka postane neugodna za živa bitja, prilagojena na lokalno podnebje. Kazalnik števila vročih dni, ko najvišja temperatura preseže 30 °C, kaže na postopno povečevanje števila takih dni. V bližnji prihodnosti bo vročih dni v nižinskem delu države (osrednja, severovzhodna in jugozahodna regija) od 5 do 10 več kot v primerjalnem obdobju. Konec stoletja nas po najbolj pesimističnem scenariju v nižinskem delu čaka tudi do 60 vročih dni več kot v primerjalnem obdobju (slika spodaj).

Število hladnih dni se bo v prihodnosti postopno manjšalo. Po pesimističnem scenariju je tako ob koncu stoletja v večjem delu Slovenije predvidenih približno 40 hladnih dni manj, v visokogorju bo takšnih dni tudi do 60 manj kot v primerjalnem obdobju.

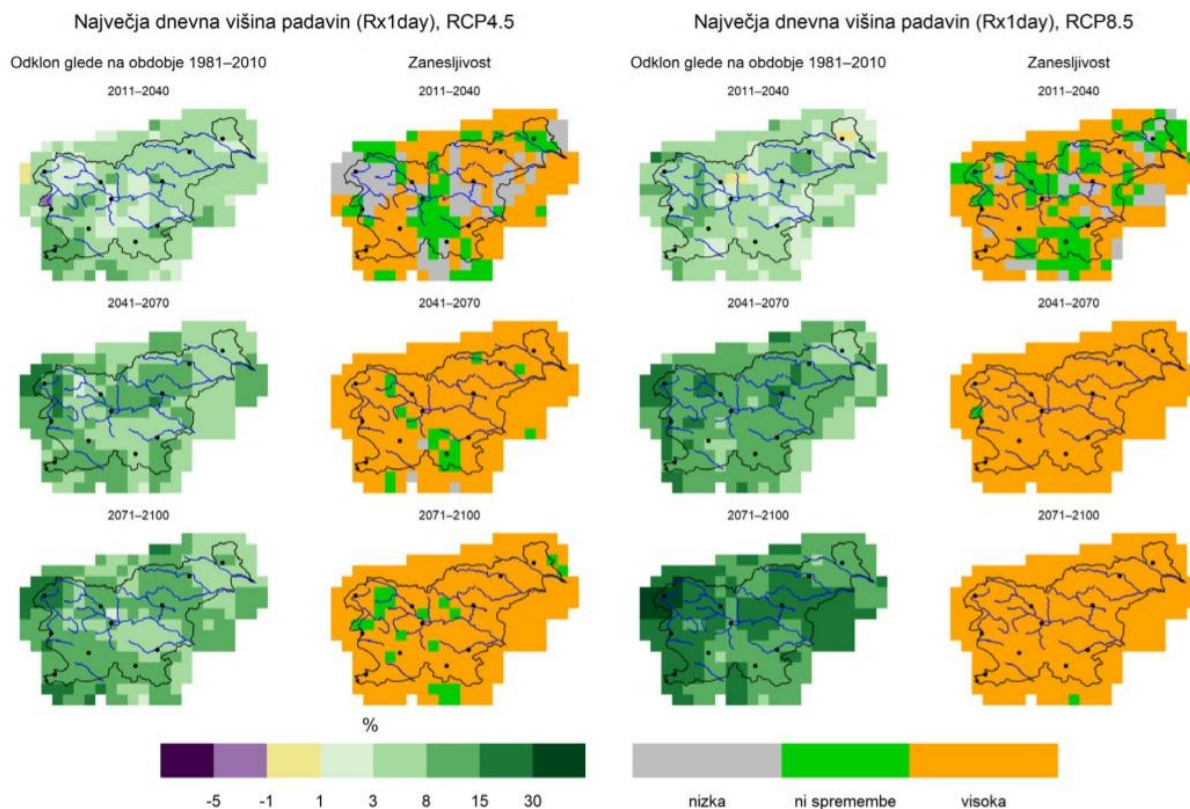

Slika 11: Sprememba števila vročih dni v Sloveniji v treh projekcijskih obdobjih in zanesljivost spremembe za scenarija izpustov RCP4.5 (levo) in RCP8.5 (desno). Prikazano je odstopanje povprečnega števila dni na leto od povprečja v primerjalnem obdobju 1981–2010 (vir: ARSO, 2019)

V nasprotju s temperaturo so projekcije za spremembe padavin manj zanesljive, saj so te časovno in prostorsko bolj raznolike. Predvidene spremembe padavin v Sloveniji niso prav izrazite, saj ta leži na območju Evrope, kjer signal spremembe padavin zamenja smer. Poleti različni modeli kažejo bodisi majhne spremembe bodisi spremembe v različni smeri, zato je smer spremembe negotova, pri čemer v prvih dveh obdobjih kaže sušenje, proti koncu stoletja pa se obrne in kaže povečanje padavin.

Kazalniki, s katerimi merimo izjemne padavine, kažejo, da se bosta povečali tako jakost kot pogostost izjemnih padavin, povečanje pa bo najbolj izrazito v primeru pesimističnega scenarija izpustov.

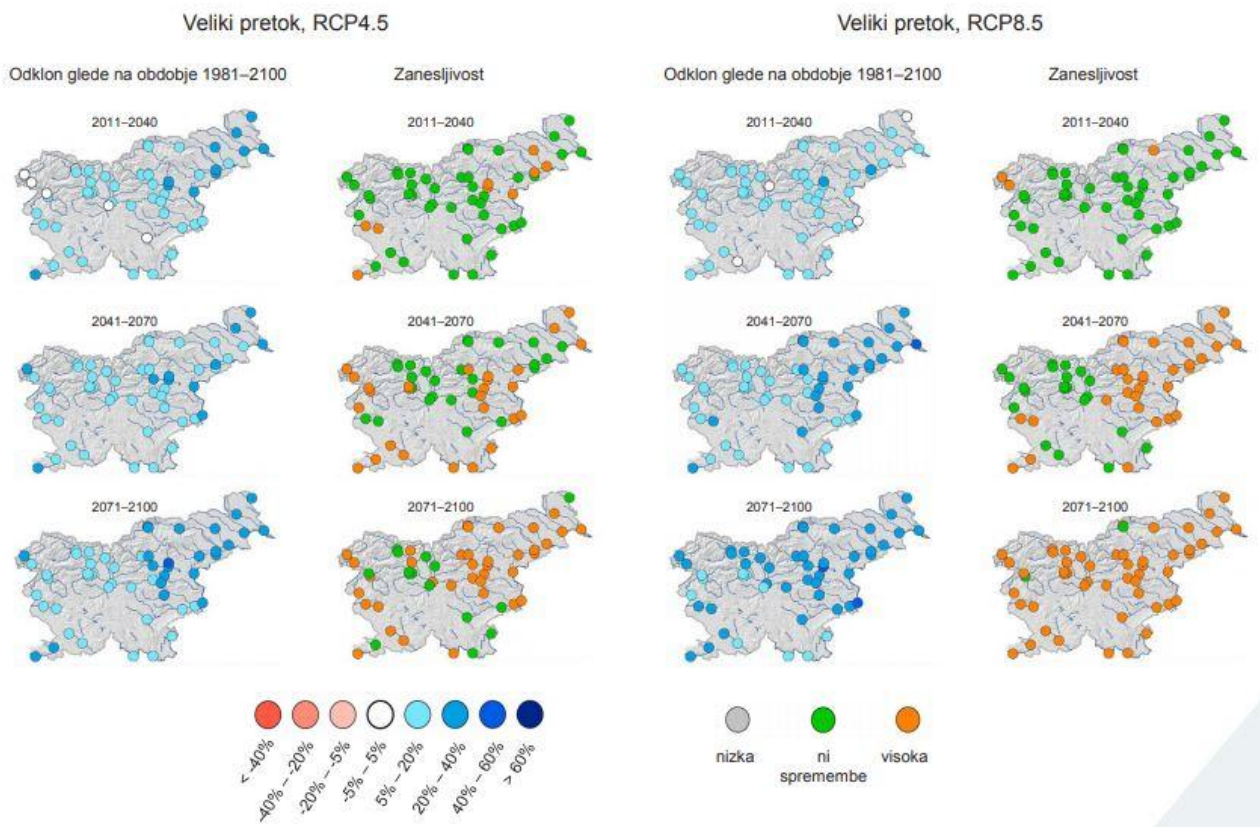
Oba kazalnika, ki opisujeta značilnosti izjemnih padavin (najvišje mesečne vrednosti dnevnih in petdnevnih padavin), kažeta, da se bodo izjemne padavine okrepile (slika spodaj).

Slika 12: Sprememba največje dnevne višine padavin v Sloveniji v treh projekcijskih obdobjih in zanesljivost spremembe za scenarija izpustov RCP4.5 (levo) in RCP8.5 (desno). Prikazano je relativno odstopanje višine padavin od povprečja v primerjalnem obdobju 1981–2010. (vir: ARSO, 2019)

Enodnevne izjemne padavine bodo v prihodnosti na celotnem obravnavanem območju Slovenije spomladi in pozimi obilnejše kot v primerjalnem obdobju 1981–2010.

Veliki pretoki oziroma srednje letne konice se bodo po vseh scenarijih izpustov v primerjavi z obdobjem 1981 – 2010 povečale povsod po državi., v povprečju za od 20 do 30 %. Za pretoke letnih visokovodnih konic s 100-letno povratno dobo v primerjalnem obdobju se v vseh scenarijih izpustov pričakuje povečanje 100-kletnih nivojev za vsa obdobja v prihodnosti, večinoma po celi državi.

Slika 13: Sprememba velikih pretokov (srednjih letnih konic) v Sloveniji in zanesljivost spremembe v treh zaporednih obdobjih za scenarija izpustov RCP4.5 (levo) in RCP8.5 (desno). Prikazano je relativno odstopanje velikih pretokov od povprečja v primerjalnem obdobju 1981-2010.

(vir: ARSO, 2019)

4.9 Varovanje zdravje ljudi

4.9.1 Kakovost zraka

Območje občine Šenčur je skladno z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11, 8/15, 66/18), glede na žveplov dioksid, dušikov dioksid, dušikove okside, delce PM₁₀ in PM_{2,5}, benzen, ogljikov monoksid ter benzo(a)piren, sodi v celinsko območje (SIC).

Kakovost zraka in onesnaževal v njem je posledica emisij snovi zaradi cestnega prometa, individualnega ogrevanja objektov ter proizvodnih dejavnosti v prostoru. Na območju občine Šenčur ni merilnih mest kakovosti zraka. Najbližje merilno mesto občini Šenčur, za meritve kakovosti zraka, se nahaja v Kranju. Na merilnem mestu Kranj je po podatkih Poročila o kakovosti zraka v letu 2024 (ARSO, 2025) je bilo ugotovljeno, da trend onesnaženosti zraka z PM₁₀ delci v obdobju med 2002 in 2024 pada oziroma se onesnaženost zmanjšuje. Medletna nihanja ravni PM₁₀ so predvsem posledica različnih meteoroloških razmer v posameznem letu. Kljub temu je v obdobju od leta 2005 naprej, predvsem na urbanih lokacijah, opazen trend zmanjševanja ravni delcev. Na kmetijsko podeželskih merilnih mestih ni opaznega večjega trenda zmanjševanja. Na merilnem mestu Kranj je bilo v letu 2024 zabeleženo preseganje dnevne mejne vrednosti PM₁₀ dvanaest dni, največ v mesecu januarju (5 dni).

Viri onesnaževal zraka na območju občine so predvsem:

- ceste državnega infrastrukturnega omrežja (avtocestni odsek AC-A2 Kranj Z – Kranj V, odsek Kranj V – Brnik in Brnik-Vodice, glavna cesta Kranj – letališče Brnik (G2-104) in regionalna cesta Preddvor – Kranj (R1-210)),
- letališče Jožeta Pučnika Brnik,
- gospodarska/proizvodna območja (npr. poslovna cona Šenčur),
- kmetijska proizvodna.

Glavna onesnaževala, ki jih v ozračje prispeva cestni promet, predstavljajo dušikovi oksidi (NO_x). Pomemben delež onesnaževal iz prometa predstavljajo tudi PM₁₀ delci ter nemetanske hlapne organske spojine (NMVOC). Skupni delež ostalih onesnaževal (metan, ogljikov monoksid, žveplov dioksid, amonijak) je razmeroma majhen. Izpusti glavnih onesnaževal zraka iz prometa so se v Sloveniji v zadnjih desetletjih zmanjšali, vendar promet, zlasti cestni, ostaja eden najpomembnejših virov onesnaževal zraka. Cestni promet je v letu 2016 prispeval 50 % k celotnim izpustom dušikovih oksidov. Izpusti snovi iz prometa, ki povzročajo zakisovanje, so se v obdobju 1990–2016 zmanjšali za 52 %, izpusti predhodnikov ozona pa za 64 %. Tudi izpusti delcev iz prometa so se v obdobju 2000–2016 zmanjšali za 25 % (vir: ARSO, Kazalci okolja).

V skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Ur. l. RS, št. 57/15) ne območju občine ni IED naprav.

Občina ima izdelan lokalni energetske koncept (LEK) (LEAG, december 2021). Delež električne energije pridobljene iz obnovljivih virov energije je na območju občine Šenčur 6%, kar je relativno majhen delež. V Sloveniji se približno tretjina električne energije pridobi iz obnovljivih virov energije (OVE). Na območju občine Šenčur največ električne energije proizvedejo sončne elektrarne (68,3%), naprave SPTE pa preostali delež (31,7%). Na področju stavbnega sektorja pa večinski delež predstavlja lesna biomasa.

Slovenija z znatnim deležem podeželskega okolja nudi izvrstne možnosti za projekte izgradnje mikro in malih bioplinjskih naprav nazivnih moči do 250 kW. Potencial v občini Šenčur je predvsem na večjih kmetijah, takih ki imajo dovolj površine in se ukvarjajo z govedorejo. Saj je prav gnojnica lahko največji vir bioplina. Uporaba rastlin kot je krompir, ogrščica naj bi bila primarno za prehrano, le morebitni ostanki za proizvodnjo bioplina. Sicer tudi poljščine oziroma njihovi ostanki lahko predstavljajo vir za proizvodnjo bioplina. Za proizvodnjo bioplina iz gnojevke so primerne kmetije, ki imajo minimalno 100 glav velike živine.

Povprečna moč obsevanja v Občini Šenčur znaša okrog 1100 kWh/m², kar je sicer manj kot npr. na Primorskem, vendar še vedno dovolj za izkoriščanje. Večina elektrarn je bila zgrajenih s pomočjo državnih subvencij in imajo podpisano pogodbo za zagotovljen odkup električne energije. Po zmanjšanju in ukinitvi subvencij se je gradnja sončnih elektrarn ustavila. Po sprejetju Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije, pa se je zanimanje ponovno povečalo.

4.9.2 Obremenitve s hrupom

Viri hrupa so opredeljeni v 2. členu Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 43/18, 59/19, 44/22-ZVO-2). Na območju občine so prisotni naslednji viri hrupa, kot jih določa Uredba:

- cesta, na kateri letni pretok presega 1 000 000 vozil:

- avtocesta AC-A2 odsek 0007 Kranj Z – Kranj V
 - avtocesta AC-A2 odsek 0008 Kranj V – Brnik
 - avtocesta AC-A2 odsek 0009 Brnik – Vodice
 - glavna cesta G2-104 odsek 1136 Kranj – letališče Brnik
 - regionalna cesta R1/210 odsek 1107, Preddvor – KR (Primskovo)
- letališče,
 - naprava, katere obratovanje zaradi izvajanja industrijske, obrtne, proizvodne, storitvene in podobnih dejavnosti ali proizvodne dejavnosti v kmetijstvu ali gozdarstvu povzroča v okolju stalen ali občasen hrup.

Pomembne ceste v občini večinoma ne potekajo mimo strnjenih poselitvenih območij. Avtocesta se najbolj približa naselju Voglje, drugim naseljem pa se potek ceste izogiba. Prometna obremenjenost avtocestnih odsekov v letu 2024 je velika in znaša več kot 43.000 PLDP. Odsek glavne ceste G2-104 poteka po južnem robu naselja Šenčur, kjer se nahaja poslovna cona Šenčur. Prometna obremenjenost glavne ceste na merilnem mestu Kranj Primskovo je prav tako velika in znaša več kot 28.000 PLDP. Regionalna cesta R1/210 proti Preddvoru od izgradnje obvoznice poteka izven naselij Milje, Visoko in Hotemaže. S tem se je obremenjenost s hrupom v omenjenih naseljih pomembno zmanjšala. Prometna obremenjenost regionalne ceste v letu 2024 je znašala 4.626 PLDP. Struktura prometa po navedenih cestah je v prid osebnim vozilom, ki prevladujejo. Tovornega prometa je največ na odsekih avtoceste.

V območje občine Šenčur sega del letališča Brnik. Na letališču so decembra 2008 uvedli kontinuiran monitoring hrupa. Meritve so se opravljale v Šenčurju in Vodica – Lokarje. Obe merilni mesti se nahajata na območju, ki je uvrščeno v III. območje varstva pred hrupom v skladu z Uredbo in sprejetim OPN v občini Šenčur. Od marca 2019 dalje se je letališče odločilo, da bodo dnevne ravni hrupa merili le v enem poletnem mesecu, ko je letališče najbolj prometno obremenjeno.

Glede na obravnavano obdobje, leto 2022 ne predstavlja tipičnega leta, saj so bili leti še vedno pod ravniyo števila opravljenih letalskih operacij, npr. glede na leto 2018. V letu 2022 so za namen izdelave ocene obremenjenosti okolja s hrupom potekale meritve na dveh merilnih mestih (Šenčur in Vodice – Lokarje). Merilni mesti sovpadata z vzletno – pristajalno linijo letal. Meritve pa so se izvajale v mesecu juliju in avgustu, ko je na letališču največ letalskih operacij.

Obe mesti ocenjevanja smo glede na ogled in ocenjeno stanje okolja ter upoštevanjem splošnih določb Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju uvrstili v območje za katerega velja III. stopnja varstva pred hrupom. V tem primeru mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju znašajo 58 dBA v dnevnem, 53 dBA v večernem in 48 v nočnem obdobju. Omejitve obstajajo v tem primeru tudi za 1% konice in sicer 85 dBA v dnevnem ter 70 dBA v večernem in nočnem času. V večerni čas štejemo obdobje med 18. in 22. uro, v nočni čas pa obdobje med 22.00 in 6.00

Opredeljevanje območij stopnje varstva pred hrupom glede na podrobnejšo namensko rabo določa 4. člen Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Uredba določa štiri stopnje varstva pred hrupom, to so I., II., III. in IV. Občina Šenčur ima v 98. členu veljavnega Odloka o OPN navedene stopnje varstva pred hrupom glede na podrobnejšo namensko rabo, ki pa so določeni na podlagi stare in neveljavne Uredbe. Občina lahko v okviru OPN določi območja III. in IV. stopnje varstva pred hrupom.

4.9.3 Oskrba s pitno vodo

Oskrba s pitno vodo se izvaja preko javnega podjetja Komunala Kranj d.o.o., ki to storitev izvaja na področju občin Kranj, Šenčur, Preddvor, Naklo, Medvode, Cerklje na Gorenjskem in Jezersko. Pitno vodo zagotavljajo vodovodni sistemi, ki so sestavljeni iz vodnjakov, črpališč, vodohranov, prečrpališč in cevi ter spojnih elementov vodovodnega omrežja. Za območje občine je veljavi dokument Program oskrbe s pitno vodo za območje občine Šenčur 2026-2029. Iz dokumenta izhaja, da je bilo v letu 2025 (sprejetje Programa) v občini Šenčur v okviru izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo oskrbovanih 8.829 prebivalcev, kar so vsi prebivalci občine.

Vodovodni sistem Kranj oskrbuje s pitno vodo prebivalce v Mestni občini Kranj in Občini Šenčur ter delno tudi v Občinah Naklo in Preddvor. Vodni viri, iz katerih se sistem oskrbuje, se nahajajo na območju Čemšenika, Bašlja, Nove vasi (vsi v Občini Preddvor), Šenčurja in Olševka (v Občini Šenčur), Krvavca (v Občini Cerklje na Gorenjskem) in Gorenje Save (v Mestni občini Kranj).

Naselja v Občini Šenčur se s pitno vodo iz severnega dela vodovodnega sistema Kranj oskrbujejo iz vodnih virov na Čemšeniku (zajetja in vrtine), zajetja Nova vas in vrtine Olševke. Preko vodohrana Adergas se na vzhodnem delu Občine Šenčur vodovodni sistem Kranj napaja iz vodovodnega sistema Cerklje, ki se napaja iz vodnih virov pod Krvavcem. Na zahodnem delu občine se vodovodno omrežje oskrbuje iz vodnih virov v Bašlju (zajetja in vrtine), zajetja Nova vas in črpališča Gorenja Sava (rezervni vodni vir). V centralnem delu Šenčurja se nahaja še vrtina Šenčur, ki deluje kot rezervni vodni vir.

Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov na območju Občine Šenčur še ni sprejeta. V skladu s Pravilnikom o kriterijih za označevanje vodovarstvenega območja in območja kopalnih voda (Uradni list RS, št. 88/04 in 71/09) mora izvajalec obvezne občinske javne službe za oskrbo s pitno vodo pripraviti načrt za označevanje vodovarstvenega območja, s katerim se označi vodno telo vodonosnika, ki je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo. Nadzor nad vodovarstvenimi območji se izvaja v skladu s HACCP načrtom za posamezen vodni vir. V primeru ugotovljene nepravilnosti na vodovarstvenem območju ukrepamo v skladu s sprejetim HACCP načrtom in veljavno zakonodajo.

Zdravstveno ustreznost pitne vode Komunala Kranj d.o.o. zagotavlja z ustreznim higiensko tehničnim zajemom vira pitne vode po predhodnem spremljanju, preskusnih testih in laboratorijskih preskušanjih. V okviru javne komunalne službe se tako izvaja notranji nadzor kakovosti pitne vode ter monitoring, v okviru katerega se preverja ali pitna voda izpolnjuje zahteve pravilnika o pitni vodi. Monitoring pitne vode izvaja NLZOH.

Dolžina javnega vodovodnega sistema Kranj v Občini Šenčur meri 83,5 km. V preteklih letih je občina Šenčur namenila znatna vlaganja v obnovo vodovodnega omrežja in s tem bistveno zmanjšala vodne izgube, kar je posledično tudi zmanjšanje obratovalnih stroškov. Zaradi manjše količine načrpane vode in racionalnejše izrabe zmogljivosti je mogoče znatno zmanjšati tudi investicijske stroške.

4.9.4 Kakovost bivalnega okolja

Občina Šenčur po regionalni razdelitvi leži v severozahodni Sloveniji. Kljub bližini pomembnejših infrastrukturnih objektov in bližine mesta Kranj, se v občini menjava ruralno okolje z mestnimi

značilnostmi (npr. poslovna cona Šenčur). Občina ima razmeroma stabilno demografsko sliko in pozitiven selitveni prirast.

Občina Šenčur meri 40,3 km² in je imela 8.875 prebivalcev v letu 2025. Gostota poselitve znaša 220 prebivalcev na km², kar je več kot dvakratnik slovenskega povprečja. Število prebivalcev občine v zadnjih desetletjih narašča. Občinsko središče je naselje Šenčur. Lokalna središča predstavljajo naselja Visoko, Olševke, Trboje, Voklo, Voglje. Ostala naselja so Hotemaže, Milje, Srednja vas, Prebačevo, Luže, Žerjavka. Prostorski razvoj na območju občine se je v zadnjih letih izvajal v okvirih občinskega prostorskega plana občine Šenčur.

Stavbna zemljišča za prostorski razvoj so večinoma izkoriščena. Manjša nezazidana območja, večinoma za posamične gradnje, se nahajajo znotraj posameznih naselij. Pomembnejše težnje prostorskega razvoja predstavljajo stanovanjska gradnja za trg in lastne potrebe ter gradnja objektov za trgovske, proizvodne in obrtne dejavnosti, malo gospodarstvo in storitve, predvsem kot širitve obstoječih poslovnih con v Šenčurju ter širitve poslovne cone na Brniku. Glede na dosedanja razvoj in infrastrukturne možnosti opremljanja imajo prednostni položaj za načrtan razvoj: območje naselja Šenčur, širitve obstoječih poslovnih con in poslovna cona na Brniku, ki meji na občino. Možnosti prostorskega razvoja v občini so omejene z varstvom najboljših kmetijskih zemljišč. Kmetijstvo predstavlja pomembno gospodarsko dejavnost občine. Prednost pri razvoju kmetijstva se daje prenovi in sanaciji, ki sta usmerjeni v modernizacijo kmetijstva in ustvarjanju pogojev za razvoj dopolnilnih dejavnosti. Poleg kmetijstva je ocenjeno, da ima turizem še precejšnje razvojne rezerve. V podeželskih naseljih se razpoložljiva stavbna zemljišča prednostno namenja gradnji za potrebe kmečkih in polkmečkih gospodarstev in sicer za izvajanje kmetijske dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti povezanih s kmetijstvom, gozdarstvom in turizmom.

Rekreacija občanov je, poleg območij, določenih za rekreacijo in šport, možna tudi v naravnem okolju, kjer za te namene niso potrebne zahtevne prostorske ureditve. Rekreacija v naravnem okolju se usmerja tudi v gozdni prostor, kjer se urejajo predvsem rekreacijske poti. Območje za šport in rekreacijo ob prometnici Šenčur – Voklo in med naseljema Visoko in Hotemaže ob Kokri je prepoznano kot prednostno območje razvoja. Prva medicinska pomoč je organizirana preko osnovnega zdravstvenega varstva v splošni ambulanti v Šenčurju.

Občina v okviru urbanistične zasnove načrtuje izboljšanje dolgoročen poselitveni koncept naselja Šenčur z usmeritvami za urbanistično/arhitekturno urejanje in prenovi, prometno urejanje vključno z urejanjem površin za mirujoči promet ter kolesarski in peš promet, formiranje omrežja javnih urbanih in zelenih površin, zagotavljanju dodatnih kapacitet za družbene in oskrbne dejavnosti, omogočanja nadaljnjega razvoja za mesto sprejemljivih poslovnih in storitvenih dejavnosti, športa in rekreacije in izboljšanju stanja na področju komunalnega opremljanja (povzeto po: osnutek odloka o OPP).

5. OKOLJSKI CILJI, KAZALNIKI TER METODA IN MERILA VREDNOTENJA

5.1 Okoljski cilji in kazalniki

V spodnji preglednici je podan pregled okoljskih ciljev in kazalnikov vrednotenja¹ uporabljenih v OP. V opombah je podan razlog za izbor kazalnika oziroma njegova navezava na referenčen dokument.

Tabela 10: Okoljski cilji in kazalniki vrednotenja

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Referenčni dokument	Kazalnik vrednotenja	Opomba
TLA				
Tla	Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev	Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50), ki povzema cilje, koncepte, usmeritve ter ukrepe za udejanjanje ciljev Strategije EU za tla do leta 2030. Cilji varstva tal so zajeti tudi v Strategiji razvoja Slovenije 2030.	Pokrovnost in raba tal Onesnaževala v tleh Pozidava	Kazalnik je izpeljan po kazalcu okolja [TP01] Pokrovnost in raba tal ter [TP04] Onesnaževala v tleh in posredno vključuje tudi kazalca [TP03] Pozidava ter [TP07] Potencialno onesnažena območja.
KMETIJSTVO IN KMETIJSKE POVRŠINE				
Kmetijstvo in kmetijske površine	Prepoznavna pomena kmetijstva in vključenost krepitve dejavnosti kmetijstva, ohranjanja kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine	Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027 za Slovenijo, ki temelji na številnih evropskih in nacionalnih strateških dokumentih, ki se tičejo kmetijstva (npr. Resolucija »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021 (2020)«, Evropski zeleni dogovor v okviru strategije »Od vil do vilic«.	Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo, predvsem tal	Kazalnik je izpeljan iz ciljev, ki jih določa Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027. Navezuje se na kazalce okolja (ARSO), kot so [KM08] Površine zemljišč z ekološkim kmetovanjem, [KM10] Sprememba rabe zemljišč in kmetijstvo in [KM12] Specializacija in diverzifikacija kmetijstva.
GOZDARSTVO IN GOZD				

¹ OP uporablja strokovno pravilen izraz "kazalnik vrednotenja", s katerimi je mogoče opisati spremembe, ki bi bile lahko posledica izvedbe presojanega plana. Uredba o OP določa kazalce stanja okolja, s katerimi naj bi se prikazalo stanje okolja in njegovih delov in je vsebinsko drugačen izraz.

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Referenčni dokument	Kazalnik vrednotenja	Opomba
Gozdarstvo in gozd	Trajnostna raba naravnega vira	Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (2007) Operativni program za izvajanje nacionalnega gozdnega programa za obdobje 2022–2026	Ohranjenost gozdov in njihovih funkcij	Povzeto po kazalcu okolja (ARSO) [GZ04] Površina gozda in ter [GZ05] Krčitve gozda
RIBE				
Ribe	Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti	Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021 Direktiva 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (Vodna direktiva)	površina varstvenih revirjev, število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana, tujerodne vrste rib, zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih	Kazalci so povzeti po podatkih iz Ribiškega katastra.
VODE				
Površinske vode	Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja površinskih voda	Direktiva 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (Vodna direktiva) Načrt upravljanja z vodami za vodni območje Donave in Jadranskega morja za obdobje 2023-2027 – NUV III	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda	Povzeto po kazalcu [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda
Podzemne vode	Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja podzemnih voda	Direktiva 2006/118/ES o varstvu podzemne vode pred onesnaženjem in poslabšanjem stanja	Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda	Kazalnik je povzet po kazalcih okolja [VD11] Kakovost podzemne vode in [VD15] Količinsko obnavljanje podzemne vode.
Ogrožena območja	Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2023-2027	Umeščanje poselitvenih območij in infrastrukture v prostor na način, da se obstoječa stopnja poplavne ogroženosti ne poslabša.	Kazalnik je posredno izpeljan iz kazalnika [ZD24] Delež prebivalcev, ki živijo na poplavno ogroženih območjih
	Preprečevanje nastajanja erozijskih žarišč ter plazljivih območij	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2023-2027	Pokrovnost in raba tal v povezavi z delovanjem površinske vode.	Kazalnik je povzet po kazalniku ARSO [TP01] Pokrovnost in raba tal.

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Referenčni dokument	Kazalnik vrednotenja	Opomba
NARAVA				
Narava	Dolgoročno ohranjena narava (ugodno stanje živalskih in rastlinskih vrst, habitatnih tipov ter vseh območij ohranjanja narave)	Direktiva o habitatih (Direktiva sveta 92/43/EGS) in Direktiva o pticah (Direktiva sveta 79/409/EGS in 2009/147/ES)	Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov	<p>Preko stanja populacij živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov odraža stanje biotske raznovrstnosti. Treba je poudariti, da so pritiski na biodiverzitetno številni in ne povezani le s prostorskim načrtovanjem.</p> <p>Navezuje se na kazalca okolja, ki obravnavata stanje habitatnih tipov za evropsko pomembne habitatne tipe [NB 11] in stanje ohranjenosti vrst za evropsko pomembne vrste [NB12].</p> <p>Kazalec temelji na poročanju po 17. Členu Direktive o habitatih in 12. členu Direktive o pticah, ki države članice Evropske unije zavezuje k poročanju o stanju ohranjenosti habitatnih tipov iz priloge I in vrst iz prilog II, IV in V.</p> <p>Navezuje se tudi na kazalec, ki obravnava stanje ogroženih vrst v Sloveniji [NB02].</p> <p>Ker pa rdeči seznam še ni posodobljen po merilih IUCN, je mednarodna primerljivost omejena.</p>

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Referenčni dokument	Kazalnik vrednotenja	Opomba
		Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Ur. l. RS, št. 31/20)	Ohranjenost lastnosti Natura 2000 in zavarovanih območij Stanje naravnih vrednot na območju občine	Kazalnik je izbran, ker se na območju občine nahaja več varovanih območij narave. Zajema kazalce okolja stanje naravnih vrednot [NV04], Natura 2000 območij [NV03] in zavarovanih območij [NV02].
KULTURNA DEDIŠČINA				
Kulturna dediščina	Celostno ohranjanje kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnjega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja)	Nacionalni program za kulturo 2024-2031 (2024) Okvirna konvencija Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo (2005) Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje (2017)	Vključenost celostnega ohranjanja kulturne dediščine v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine ter prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine	Kazalnik je povzet po dokumentu Presoja vplivov na kulturno dediščino (Ministrstvo za kulturo, 2017)
KRAJINA				
Krajina	Ohranjanje /izboljšanje krajinskih značilnosti, celovitosti krajinsko značilnih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti ter enakovredna obravnava vseh krajin	Evropska konvencija o krajini (2000)	Vključenost celostne obravnave vsebin krajine ter enakovredna obravnava vseh krajin v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine	Kazalnik izhaja iz določil SPRS in Evropske konvencije o krajini.
PODNEBNE SPREMEMBE				
Podnebne spremembe	Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe	Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam (2016) Pariški sporazum (2016) Nova strategija Evropske unije za prilagajanje podnebnim spremembam (2021)	Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah	Kazalnik je povzet po kazalcu okolja [PS01] Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah (hidrološka suša, poplave).
			Ohranjenost gozdov in njihova površina	Povzeto pa kazalcih okolja [GZ02] Ohranjenost gozdov in [GZ04] Površina gozda.

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Referenčni dokument	Kazalnik vrednotenja	Opomba
	Prispevati k blaženju učinkov podnebnih sprememb		Izpusti toplogrednih plinov iz prometa	Kazalnik je povzet po kazalcu okolja [PR09] Izpusti toplogrednih plinov iz prometa
PREBIVALSTVO IN ZDRAVJE LJUDI				
Kakovost zraka	Ohranjanje/izboljšanje kakovosti zraka	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Ur. l. RS, št. 31/20) Direktiva o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka 2016/2284/EU Göteborgski protokol (1999) Čisti zrak za Evropo (2014) Operativni program varstva zunanjega zraka pred onesnaževanjem s PM10 (2009)	Onesnaženost zraka z ozonom	Kazalnik je povzet po kazalcu [ZR07] Onesnaženost zraka z ozonom.
			Onesnaženost zraka z delci PM10 in PM2.5	Kazalnik je povzet po kazalcu okolja [ZR08] Onesnaženost zraka z delci PM10 in PM2.5.
			Izpusti onesnaževal zraka iz prometa	Kazalnik je povzet po kazalcu okolja [PR08] Izpusti onesnaževal zraka iz prometa.
			Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov	Kazalnik je povzet po kazalcu okolja [EN09] Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov.
Obremenitev s hrupom	Zmanjšanje obremenitve prebivalcev s hrupom	Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 107/25) Direktiva 2002/49/ES o ocenjevanju in upravljanju hrupa v okolju	Zmanjšanje števila prebivalcev, ki so v bivalnem okolju (vključno z zunanjimi površinami) izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč}	Kazalnik je povzet po kazalcu okolja [PR18] Izpostavljenost hrupu zaradi prometa.
Oskrba s pitno vodo	Zagotavljanje zadostne količine in ustrezne kakovosti pitne vode	Direktiva o pitni vodi (2015) Ustava RS	Razvoj dejavnosti, ki povečujejo porabo pitne vode in vključenost ukrepov za zagotavljanje dostopa do kakovostne pitne vode	Kazalnik se navezuje na kazalca okolja [VD08] Kakovost pitne vode in [ZD05] Dostop do pitne vode.

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Referenčni dokument	Kazalnik vrednotenja	Opomba
Kakovost bivalnega okolja	Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja	Nova urbana agenda (Habitat III) (2016) Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (2015)	Vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog in omogočajo izboljšanje zdravja prebivalcev)	Kazalnik se navezuje na priporočila iz raziskovalnega projekta Uporaba in učinkovitost celovite presoje vplivov na okolje ter presoja vplivov na človekovo zdravje (Štern et al, 2012).

5.2 Metoda in merila vrednotenja

Presoja vplivov izvedbe plana na okolje se opredeli na podlagi 8. člena Uredbe o OP. V OP so smiselno opredeljeni naslednji potencialni vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni in sinergijski, začasni in/trajni, kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni:

- neposredni vpliv izvedbe plana ima takojšnje in neposredne učinke;
- daljinski vpliv izvedbe plana je tisti, ki se kot posledica izvedbe plana zgodi oddaljeno od območja posega v okolje;
- kumulativni vpliv se ugotavlja v primeru, če plana na okoljsko sestavino zanemarljivo vpliva, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, programov ali načrtov, velik vpliv;
- sinergijski vpliv izvedbe plana je tisti, ki je v celoti večji od vsote posameznih vplivov in se opredeli na podlagi skupnih posledic, ki jih lahko imajo neposredni, daljinski, začasni in kumulativni vplivi plana na okolje.

Vrednotenje vplivov se izvede na podlagi ugotovljenih posledic, ki bi jih plan lahko imel na izbrane okoljske cilje z merili vrednotenja, določena za vsako okoljsko sestavino posebej. Velikostni razredi vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev so:

- A: ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv
- B: vpliv je nebitven
- C: vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov
- D: vpliv je bistven
- E: vpliv je uničujoč

Velikostni razredi oziroma ocene vplivov izvedbe plana A, B in C pomenijo, da so vplivi izvedbe plana na uresničevanje izbranih okoljskih ciljev sprejemljivi. V primeru, da je ugotovljen velikostni razred C se podajo omilitveni ukrepi, ki se neposredno nanašajo na lastnosti načrta in načrtovanih ukrepov in ob njihovem upoštevanju omogočajo, da vpliv izvedbe načrta na okoljske cilje ni bistven. Ugotovljen vpliv izvedbe plana z velikostnim razredom D in E bi pomenil, da vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev niso sprejemljivi.

Za ocenjevanje je uporabljena metoda t.i. izvedenskega mnjenja. Teži se k čim bolj strokovni,

argumentirani in transparentni presoji. Trdnost ocene je pridobljena s pomočjo razprave znotraj delovne skupine. Presoja je osredotočena na ugotavljanje, kako so vsebine varstva okolja, naravnih virov in narave, ohranjanja in razvoja krajine in kulturne dediščine ter zagotavljanja človekovega zdravja prepoznane v ciljih in vključene v zasnovo prostorskega razvoja občine ter kako ta zasnova kot celota vpliva na cilje po posameznih okoljskih sestavinah. Posebna pozornost je namenjena tudi presoji, kaj posamezna strateška izhodišča pomenijo za izvedbeni del OPN in kako se lahko posredno odražajo v konkretnih vplivih.

V spodnji preglednici so podani kriteriji vrednotenja vplivov izvedbe OPP na posamezne dele okolja, za katere je bilo prepoznano, da bi plan lahko imel vpliv. Kriteriji so podani za izbrane okoljske cilje ter kazalnike, ki so podrobneje obrazloženi v Tabela 10.

Tabela 11: Kriteriji vrednotenja (razvrstitve v razred vplivov) za posamezne dele okolja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Kriteriji vrednotenja
Okoljski cilj za TLA: Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev Kazalnik vrednotenja: Pokrovnost in raba tal, Onesnaževala v tleh ter Pozidava		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Plan bo v celoti omogočal trajnostno rabo naravnega vira - tla. Raba tal se bo ohranjala v obstoječem obsegu, pozidava se ne bo širila. Potencialno onesnažena območja se bodo v celoti sanirala. Funkcionalno razvrednotena območja se bodo v celoti oživljala.
B	vpliv je nebitven	Plan bo prispeval k trajnostni rabi tal. Raba tal se večinoma ohranja v obstoječem obsegu, pozidava se ne bo pomembno širila. Potencialno onesnažena območja se bodo pretežno sanirala. Funkcionalno razvrednotena območja se bodo v večji meri oživila.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Plan bo prispeval k trajnostni rabi tal zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi ukrepov se bo raba tal večinoma ohranjala v obstoječem obsegu, pozidava se bo delno širila. Izvedla se bo sanacija potencialno onesnaženih območij. Delno se bodo oživila funkcionalno razvrednotena območja.
D	vpliv je bistven	Plan ne bo prispeval k trajnostni rabi tal. Trajnostna raba tal bo onemogočena. Izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Pozidava bo zmanjšala kvalitetna tla. Sanacija potencialno onesnaženih območij se ne bo izvedla, enako se ne bo oživilo funkcionalno razvrednotenih območij.
E	uničujoč vpliv	Plan ne bo prispeval k trajnostni rabi tal, temveč bo vpliv na tla uničujoč. Pozidava bo pomembno zmanjšala kvalitetna tla. Število potencialno onesnaženih območij se bo povečalo. Funkcionalno razvrednotenih območij se ne bo oživljalo.
Okoljski cilj za KMETIJSTVO IN KMETIJSKA ZEMLJIŠČA: Krepitev kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo Kazalnik vrednotenja: Prepoznavna pomena kmetijstva in vključenost krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanja kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Plan celostno prepozna pomen kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine vključujejo krepitev dejavnosti kmetijstva, bistveno pripomorejo k ohranjanju kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter prispevajo k krepitevi potencialov za kmetijstvo. Prostorski razvoj bo imel pozitiven vpliv na kmetijstvo, kmetijske površine in tla.

B	vpliv je nebistven	Plan prepozna pomen kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine vključujejo dejavnosti kmetijstva, ohranjajo obstoječe stanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti, potenciali za kmetijstvo so upoštevani. Prostorski razvoj bo imel nebistven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Plan deloma prepozna pomen kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine deloma vključujejo dejavnost kmetijstva, delno ohranjajo obstoječe stanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti, potenciali za kmetijstvo so delno upoštevani. Prostorski razvoj bo imel nebistven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča, vendar so potrebni omilitveni ukrepi.
D	vpliv je bistven	Plan ne prepozna pomena kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine ne vključujejo krepitev dejavnosti kmetijstva, ne pripomorejo k ohranjanju kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti, potenciali za kmetijstvo niso upoštevani. Prostorski razvoj bo imel bistven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča.
E	uničujoč vpliv	Plan ne prepozna pomena kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine zmanjšujejo obseg kmetijstva, ne ohranjajo kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti, potenciali za kmetijstvo so okrnjeni. Prostorski razvoj bo imel uničujoč vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča.
Okoljski cilj za GOZD: Trajnostna raba naravnega vira		
Kazalnik vrednotenja: Ohranjenost gozdov in njihovih funkcij		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu ohranja sklenjene površine gozdnih sestojev in poudarjenosti njihovih funkcij ter s tem omogoča trajnostno rabo gozda kot naravnega vira.
B	vpliv je nebistven	Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu večinoma ohranja sklenjene površine gozdnih sestojev in poudarjenost njihovih funkcij. Kljub manjšim posegom v gozdni prostor se sklenjenost gozdnih površin ohranja. Ohranjajo se tudi vse gozdne funkcije na prvi stopnji poudarjenosti. Prostorski razvoj ne bo imel bistvenega vpliva na trajnostno rabo naravnega vira.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu ne pripomore k ohranjanju sklenjenih površin gozdnih sestojev in poudarjenosti njihovih funkcij. Prostorski razvoj ne omogoča krepitev poudarjenosti gozdnih funkcij. Zaradi omogočanja posegov v gozdni prostor se sklenjenost gozdnih površin manjša, kar ogroža gozdna zemljišča. Pomen gozda v prostoru z izvedbo plana ne bo izboljšán, trajnostna raba je lahko ogrožena.
D	vpliv je bistven	Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu ne vsebuje ohranjanja sklenjenosti površin gozdnih sestojev in ohranjanja poudarjenosti njihovih funkcij. Predvidena se zmanjšanje gozdnih površin in znižanje stopenj poudarjenosti gozdnih funkcij. Prostorski razvoj bi imel lahko bistveno negativen vpliv na doseganje trajnostne rabe gozdov.
E	uničujoč vpliv	Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu nista vključeni. Pričakuje se bistveno zmanjšanje površin gozdnih sestojev in poudarjenosti njihovih funkcij, zato se pričakuje pojav multiplikativnih učinkov v prostoru (erozija tal, usadi, povečan negativni vpliv vetra, večje temperaturne obremenitve okolja, itd.). Prostorski razvoj ne upošteva številnih pozitivnih učinkov delovanja gozdnih sestojev na okolje.
Okoljski cilji za RIBE: Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti		
Kazalniki vrednotenja: površina varstvenih revirjev, število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana, tujerodne vrste rib, zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih		

A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Izvedba plana ne vpliva na površino varstvenih revirjev ali jo povečuje. Prispeva k izboljšanju varstvenega statusa ribjih populacij. Izvedba plana ne vpliva na drstišča ali pa prispeva k njihovi obnovi, izboljšanju. Izvedba plana ne povzroča vnosa ali širjenja tujerodnih vrst; lahko celo omogoča njihovo odstranjevanje ali zmanjšanje vpliva. Prehodnost je v celoti zagotovljena ali celo izboljšana (npr. vzpostavitev ribjih stez, odstranitev ovir).
B	vpliv je nebitven	Površina varstvenih revirjev se ne spremeni ali se le minimalno zmanjša, brez vpliva na stanje ribjih populacij. Možne so manjše lokalne spremembe, brez dolgoročnega vpliva na uspešnost drstenja. Izvedba plana ne povzroča vnosa ali širjenja tujerodnih vrst. Prehodnost je zagotovljena, možne so manjše lokalne spremembe, ki ne vplivajo bistveno na migracijo rib.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Izvedba plana zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, ne vpliva bistveno na zmanjšanje ali razdrobljenost varstvenih območij. S planom se posega v drstišča, vendar je z izvedbo omilitvenih ukrepov vpliv nebitven. S planom se lahko poveča število oz. širjenje tujerodnih vrst, vpliv je z izvedbo omilitvenih ukrepov nebitven. Plan vpliva na prehodnost in migracijo rib, a je vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov nebitven.
D	vpliv je bistven	Izvedba plana povzroči opazno zmanjšanje površine varstvenih revirjev ali njihovo razdrobljenost, kar pomembno vpliva na ribje populacije. Pričakovano je bistveno zmanjšanje števila ali kakovosti drstišč, kar vpliva na reprodukcijo ribjih populacij. Izvedba plana omogoča širjenje tujerodnih vrst. Prehodnost za ribe je onemogočena do te mere, da je vpliv na populacije bistven.
E	uničujoč vpliv	Varstveni revirji so uničeni ali izgubijo funkcijo varovanja ribjih populacij. Drstišča so uničena. Tujerodne vrste so prisotne oz. se širijo do te mere, da imajo uničujoč vpliv na avtohtone ribje vrste. Prehodnost za ribe je popolnoma onemogočena, populacije so prostorsko izolirane.

Okoljski cilj za POVRŠINSKE VODE: Dobro stanje površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja
Kazalnik vrednotenja: Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda

A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se bo izboljšalo. Iz tega razloga bo dobro stanje površinskih voda ohranjeno.
B	vpliv je nebitven	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno spremenilo. Iz tega razloga bo dobro stanje površinskih voda ohranjeno.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Iz tega razloga bo dobro stanje površinskih voda ohranjeno.
D	vpliv je bistven	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se bo bistveno spremenilo, ker izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Iz tega razloga dobro stanje površinskih voda ne bo ohranjeno.
E	uničujoč vpliv	Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se bo bistveno spremenilo, ker izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Vpliv na stanje površinskih voda bo uničujoče.

Okoljski cilj za PODZEMNE VODE: Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja podzemnih voda

Kazalnik vrednotenja: Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda

A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda se bo izboljšalo. Iz tega razloga bo dobro stanje podzemnih voda ohranjeno.
B	vpliv je nebitven	Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda se ne bo bistveno spremenilo. Iz tega razloga bo dobro stanje podzemnih voda ohranjeno.

C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda se ne bo bistveno, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Iz tega razloga bo dobro stanje podzemnih voda ohranjeno.
D	vpliv je bistven	Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda se bo bistveno spremenilo, ker izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Iz tega razloga dobro stanje podzemnih voda ne bo ohranjeno.
E	uničujoč vpliv	Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda se bo bistveno spremenilo, ker izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Vpliv na stanje podzemnih voda bo uničujoče.

Okoljski cilj za OGROŽENA OBMOČJA: Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda in Preprečevanje nastajanja erozijskih žarišč ter plazljivih območij

Kazalnik vrednotenja: Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture v prostor na način, da se obstoječa stopnja poplavne ogroženosti ne bo poslabšala.

Pokrovnost in raba tal v povezavi z delovanjem površinske vode.

A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture znotraj razredov poplavne nevarnosti ne bo oziroma se določena območja stavbnih zemljišč vračajo v primarno rabo. Poplavna varnost bo izboljšana. Pokrovnost in raba tal se ne bo spreminjala in bo takšna, da bo zmanjšana erozijska ogroženost in ogroženost zaradi zemeljskih plazov.
B	vpliv je nebistven	Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture znotraj razredov poplavne nevarnosti se glede na obstoječe stanje ne bo spremenilo. Poplavna varnost bo zagotovljena v enakem obsegu kot v trenutnem stanju. Pokrovnost in raba tal se ne bo bistveno spreminjala, enako tudi erozijska ogroženost in ogroženost zaradi zemeljskih plazov..
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture se načrtuje znotraj razredov poplavne nevarnosti, a so s planom predvideni omilitveni ukrepi za zmanjšanje obstoječe poplavne nevarnosti. Po izvedbi ukrepov bo poplavna varnost zagotovljena v enakem obsegu kot v trenutnem stanju. Pokrovnost in raba tal se ne bo spreminjala zaradi ustreznih omilitvenih ukrepov, zato bo erozijska ogroženost ter ogroženost zaradi zemeljskih plazov ostala enaka ali se bo zmanjšala.
D	vpliv je bistven	Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture se načrtuje znotraj razredov poplavne nevarnosti na način, da se bo poplavna varnost poslabšala. Pokrovnost in raba tal se bo bistveno spremenila in bo takšna, da bo delno povečana erozijska ogroženost in ogroženost zaradi zemeljskih plazov na posameznih območjih občine.
E	uničujoč vpliv	Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture se načrtuje znotraj razredov poplavne nevarnosti na način, da se bo poplavna varnost bistveno poslabšala. Vplivi poplav na poselitev bodo uničujoči. Pokrovnost in raba tal se bo spremenila do te mere, da se bo bistveno povečala erozijska ogroženost in ogroženost zaradi zemeljskih plazov na več območjih v občini.

Okoljski cilj za NARAVO: Dolgoročno ohranjanje in, kjer je mogoče, povečanje biotske raznovrstnosti, vključno z ekološko pomembnimi območji ter območji Natira 2000, ter celovito ohranjanje naravnih vrednot ter lastnosti zavarovanih območij

Kazalniki vrednotenja: Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov

Ohranjenost lastnosti Natura 2000 in zavarovanih območij

Stanje naravnih vrednot na območju občine

A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Izvedba plana ne bo imela vpliva na stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov. Populacije in obseg prednostnih habitatnih tipov bo ostal isti ali se bo povečal. Lastnosti Natura 2000 območij in zavarovanih območij bodo ohranjene. Izvedba plana ne bo imela vpliva na stanje naravnih vrednot.
B	vpliv je nebitven	Z izvedbo plana se bodo v manjšem obsegu ali prehodno zmanjšale populacije zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter prednostnih habitatnih tipov. Vpliv nanje bo zaradi lokalne ali časovne omejenosti nebitven. Lastnosti Natura 2000 območij in zavarovanih območij bodo nebitveno spremenjene. Izvedba plana bo imela nebitven vpliv na stanje naravnih vrednot na območju občine.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Zaradi izvedbe plana bo prišlo do poslabšanja stanja populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov. Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo vpliv nebitven. Lastnosti Natura 2000 območij in zavarovanih območij bodo spremenjena, vendar vpliv, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo bistven. Izvedba plana bo imela vpliv na stanje naravnih vrednot na območju občine. Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo zagotovljeno celovito ohranjanje NV na območju občine.
D	vpliv je bistven	Zaradi izvedbe plana bo prišlo do bistvenega poslabšanja stanja populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Lastnosti Natura 2000 območij in zavarovanih območij bodo bistveno spremenjene. Izvedba plana bo imela bistven vpliv na stanje naravnih vrednot na območju občine. Omilitveni ukrepi niso izvedljivi.
E	uničujoč vpliv	Izvedba plana bo imela na stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov uničujoč vpliv. Lastnosti Natura 2000 in zavarovanih območij bodo uničene. Vpliv na NV bo uničujoč.

Okoljski cilj za KULTURNO DEDIŠČINO: Celostno ohranjanje kulturne dediščine

Kazalnik vrednotenja: Vključenost celostnega ohranjanja kulturne dediščine v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine ter prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine

A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine pripomorejo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine. Predvideva se izboljšanje stanja in aktivno vključevanje. Prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine sta izboljšana.
B	vpliv je nebitven	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine deloma pripomorejo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine. Ne predvideva se bistvenega izboljšanja stanja in vključenosti glede na obstoječe razmere. Prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine bistveno ne bosta izboljšana.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine ne pripomorejo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine v zadostni meri. Ne predvideva se izboljšanja stanja, aktivno vključevanje ni predvideno. Prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine ne bosta izboljšana.
D	vpliv je bistven	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine celostnega ohranjanja kulturne dediščine ne vključuje in/ali jih ne vključuje ustrezno. Predvideva se poslabšanje stanja, aktivno vključevanje ni predvideno. Prepoznavnost in pomen kulturne dediščine nista izpričana.
E	uničujoč vpliv	Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine celostnega ohranjanja kulturne dediščine ne vključuje. Predvideva se bistveno poslabšanje stanja, ki vodi v uničenje enot kulturne dediščine, aktivno vključevanje ni predvideno. Prepoznavnost in pomen kulturne dediščine nista izpričana.

Okoljski cilj za KRAJINO: Ohranjanje/izboljšanje krajinskih značilnosti, celovitosti krajinsko značilnih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti ter enakovredna obravnava vseh krajin Kazalnik vrednotenja: Vključenost celostne obravnave vsebin krajine ter enakovredna obravnava vseh krajin v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Plan celostno obravnava vsebine krajine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine pripomore k izboljšanju stanja krajinskih celot, enakovredno so obravnavane vse krajine.
B	vpliv je nebitven	Plan obravnava vsebine krajine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine pripomore k ohranjanju stanja krajinskih celot, obravnavane so vse krajine, z večjim poudarkom na izjemnih krajinah.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Plan deloma obravnava vsebine krajine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine pripomore k ohranjanju stanja krajinskih celot, pri obravnavi je poudarek le na izjemnih krajinah.
D	vpliv je bistven	Plan vsebin krajine ne vključuje in/ali jih ne vključuje ustrezno. Predvideva se poslabšanje stanja.
E	uničujoč vpliv	Plan vsebin krajine ne vključuje in/ali jih ne vključuje ustrezno. Predvideva se bistveno poslabšanje stanja, nekatere značilnosti krajine bodo uničene.
Okoljski cilj za PODNEBNE SPREMEMBE: Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe Kazalnika vrednotenja: Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Zaradi prilagoditev na podnebne spremembe se bo ocenjena škoda po elementarnih nesrečah zmanjšala v primerjavi s trenutnim stanjem.
B	vpliv je nebitven	Zaradi prilagoditev na podnebne spremembe se ocenjena škoda po elementarnih nesrečah ne bo spremenila v primerjavi s trenutnim stanjem.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Zaradi prilagoditev na podnebne spremembe se bo ocenjena škoda po elementarnih nesrečah zmanjšala v primerjavi s trenutnim stanjem, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, ki upoštevajo podnebne spremembe.
D	vpliv je bistven	Zaradi neupoštevanja podnebnih sprememb se bo ocenjena škoda po elementarnih nesrečah povečala v primerjavi s trenutnim stanjem. Izvedba omilitvenih ukrepov, ki upoštevajo podnebne spremembe, ni možna.
E	uničujoč vpliv	Zaradi neupoštevanja podnebnih sprememb se bo ocenjena škoda po elementarnih nesrečah pomembno povečala v primerjavi s trenutnim stanjem. Izvedba omilitvenih ukrepov, ki upoštevajo podnebne spremembe, ni možna.
Okoljski cilj za PODNEBNE SPREMEMBE: Prispevati k blaženju učinkov podnebnih sprememb Kazalnika vrednotenja: Ohranjenost gozdov in njihova površina Izpusti toplogrednih plinov iz prometa		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Ohranjenost gozdov in njihova površina se ne bo spremenila na slabše, kar bo imelo pozitiven vpliv na blaženje podnebnih sprememb. Izpusti toplogrednih plinov iz prometa se bodo zmanjšali.
B	vpliv je nebitven	Ohranjenost gozdov in njihova površina se ne bo spremenila na slabše, kar bo imelo pozitiven vpliv na blaženje podnebnih sprememb. Izpusti toplogrednih plinov iz prometa se bodo nebitveno zmanjšali
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Ohranjenost gozdov in njihova površina se ne bo spremenila na slabše, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Izpusti toplogrednih plinov iz prometa se bodo povečali, vendar bo vpliv na blaženje podnebnih sprememb, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, nebitven.

D	vpliv je bistven	Ohranjenost gozdov in njihova površina se bo spremenila na slabše, kar ne bo pripomoglo k blaženju podnebnih sprememb. . Izpusti toplogrednih plinov iz prometa se bodo povečali.
E	uničujoč vpliv	Ohranjenost gozdov in njihova površina se bo pomembno spremenila na slabše, kar ne bo pripomoglo k blaženju podnebnih sprememb. . Izpusti toplogrednih plinov iz prometa se bodo močno povečali
Okoljski cilj za KAKOVOST ZRAKA: Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zraka Kazalniki vrednotenja: Onesnaženost zraka z ozonom Onesnaženost zraka z delci PM10 in PM2.5 Izpusti onesnaževal zraka iz prometa		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM ₁₀ in PM _{2.5} se bo zaradi izvedbe plana zmanjšala. Zmanjšali se bodo tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo izboljšana.
B	vpliv je nebistven	Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM ₁₀ in PM _{2.5} bo zaradi plana ostala enaka. Enaki bodo tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo ohranjena.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM ₁₀ in PM _{2.5} bo zaradi plana ostala enaka, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov bodo enaki tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo ohranjena.
D	vpliv je bistven	Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM ₁₀ in PM _{2.5} bo zaradi plana poslabšana, izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov se bodo povečali, ker izvedba omilitvenih ukrepov ni možna. Kakovost zraka bo poslabšana.
E	uničujoč vpliv	Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM ₁₀ in PM _{2.5} bo zaradi plana bistveno poslabšana. Vpliv na zdravje ljudi bo uničujoč. Izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov se bodo bistveno povečali, Kakovost zraka bo poslabšana, in bo imela na zdravje ljudi uničujoč vpliv.
Okoljski cilj za OBREMENITEV S HRUPOM: Zmanjšanje obremenitve prebivalcev s hrupom Kazalniki vrednotenja: Zmanjšanje števila prebivalcev, ki so v bivalnem okolju (v ključno z zunanjimi površinami) izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč}		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Zasnova prostora s planom zmanjšuje število prebivalcev, ki so v bivalnem okolju izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč} ter tako pozitivno vpliva na njihovo zdravje. Z izvedbo plana se predvideva izboljšanje stanje glede obremenjenosti prebivalcev s hrupom.
B	vpliv je nebistven	Zasnova prostora s planom ohranja in le delno zmanjšuje število prebivalcev, ki so v bivalnem okolju izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč} ter tako nebistveno vpliva na zdravje ljudi. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev se ne bo povečalo.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Zasnova prostora s planom ohranja obstoječe število prebivalcev, ki so v bivalnem okolju izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč} ter jo zaradi prostorskega razvoja delno tudi povečuje. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev se ne bo zaznavno povečalo, zaradi ustreznih omilitvenih ukrepov.
D	vpliv je bistven	Zasnova prostora s planom bistveno povečuje število prebivalcev, ki so v bivalnem okolju izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč} , kar ne predvideva izboljšanja sedanjega stanja obremenjenosti s hrupom, temveč poslabšanje. V prostor se umeščajo dejavnosti, ki predstavljajo pomemben vir hrupa, kar ni združljivo z obstoječo rabo prostora.

E	uničujoč vpliv	Zasnova prostora s planom povečuje število prebivalcev, ki so v bivalnem okolju izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L _{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L _{noč} do te mere, da se bo okoljska obremenjenost s hrupom povečala na ravni celotne občine. V prostor se umeščajo dejavnosti, ki z drugimi viri hrupa predstavljajo kumulativno povečanje hrupa v okolju.
Okoljski cilj za OSKRBO S PITNO VODO: Zagotavljanje zadostne količine in ustrezne kakovosti pitne vode Kazalnik vrednotenja: Razvoj dejavnosti, ki povečujejo porabo pitne vode in vključenost ukrepov za zagotavljanje dostopa do kakovostne pitne vode		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Ne glede na razvoj dejavnosti bo poraba pitne vode ostala na isti ravni ali se bo zmanjšala. Zagotovljena bo zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode.
B	vpliv je nebitven	Zaradi razvoja dejavnosti se poraba pitne vode bo bistveno povečala. Zagotovljena bo zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Zaradi razvoja dejavnosti se bo poraba pitne vode povečala. Zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode bo zagotovljena v primeru zagotovitve dodatnega vira pitne vode in izvedbe ukrepov za zmanjšanje porabe pitne vode.
D	vpliv je bistven	Zaradi razvoja dejavnosti se bo poraba pitne vode povečala. Zagotavljanje zadostne količine in ustrezne kakovosti pitne vode bo okrenjeno.
E	uničujoč vpliv	Zaradi razvoja dejavnosti se bo poraba pitne vode bistveno povečala. Zagotavljanje zadostne količine in ustrezne kakovosti pitne vode ne bo možno.
Okoljski cilj za KAKOVOST BIVALNEGA OKOLJA: Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja Kazalnik vrednotenja: Vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog in omogočajo izboljšanje zdravja prebivalcev)		
A	ni vpliva/ pozitiven vpliv	Plan celovito naslavlja kakovost bivalnega okolja in vključuje zaokrožen niz ukrepov za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog in omogočajo izboljšanje zdravja za vse posameznike. Ranljive skupine so deležne posebne pozornosti.
B	vpliv je nebitven	Plan naslavlja kakovost bivalnega okolja in vključuje nekatere ukrepe za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Plan naslavlja kakovost bivalnega okolja in vključuje nekatere ukrepe za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog, vendar hkrati predvideva ureditve/posege, ki negativno vplivajo na kakovost bivalnega okolja, zato bodo potrebni omilitveni ukrepi za zmanjšanje njihovega vpliva.
D	vpliv je bistven	Plan zanemara pomen kakovostnega bivalnega okolja in ukrepom za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog ne namenja posebne pozornosti, predvideva ureditve/posege, ki bodo bistveno vplivali na kakovost bivalnega okolja.
E	uničujoč vpliv	Plan zanika pomen kakovostnega bivalnega okolja in predvideva ureditve/posege, ki bodo uničujoče vplivali na bivalno okolje.

6. UGOTAVLJANJE, VREDNOTENJE TER OCENA PREDVIDENIH VPLIVOV NA OKOLJE

6.1 TLA

Z vidika podnebnih sprememb je pomembno obravnavati tudi tla kot naravni vir. Tla so namreč temelj našega zdravja in bogastva, gospodarstva in blaginje. Tla shranjujejo, filtrirajo in spreminjajo številne snovi, vključno z vodo, hranili in ogljikom. So ključnega pomena za ublažitev in prilagajanje podnebnim spremembam, za kmetijsko proizvodnjo in prehransko varnost, za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti ter ključnega pomena za doseganje ključnih ciljev Evropskega zelenega dogovora. Strategija EU za tla za leto 2030 določa vizijo, da bodo vsa tla v zdravem stanju do leta 2050. Za zaščito zdravja ljudi in okolja je cilj politike EU v prihodnje: izboljšati tla z ukrepi za zaščito in obnovo tal ter zagotovitev, da se uporabljajo trajnostno, ozaveščanje o bistvenem pomenu tal, razvijanje baze znanja in podpora raziskavam tal. (Povzeto po Strategiji za tla do leta 2030).

Razvoj javnih površin v naseljih bo načeloma tudi zmanjševal površine naravnih tal, a z ustreznim sistemom izvedbe se to stanje lahko izboljša. Ustrezni sistemi izvedbe se lahko povzamejo hierarhiji spremembe rabe zemljišč, kot opredeljeno po EU Strategiji za tla do leta 2030. Hierarhija opredeljuje 4 točke:

- Preprečiti (preprečiti dodatno izkoriščanje zemljišč in pozidavo tal, kolikor je mogoče)
- Ponovno uporabiti (če izkoriščanje ali pozidave tal ni mogoče preprečiti, potem je bolje ponovno uporabiti zemljišče, ki je že izkoriščeno ali pozidano npr. z rušenjem stavb, sanacijo tal, odstranitvijo pozidanih površin ali zgoščevanjem)
- Zmanjšati (če izkoriščanje ali pozidave tal ni mogoče preprečiti niti ni mogoče zemljišč ponovno uporabiti, je treba izkoristiti ali pozidati zemljišča, ki so že v slabšem stanju (namesto, da bi se na primer uporabili zdravi gozdovi ali rodovitna kmetijska zemljišča)
- Nadomestiti (če je zemljišče izkoriščeno ali pozidano, je treba uporabiti ukrepe za ublažitev in nadomestite, da se čim bolj zmanjša izguba ekosistemskih storitev (npr. infiltracija in zbiranje deževnice za absorpcijo vode, zelene strehe za zadrževanje vode in biotsko raznovrstnost; zelene stavbe za hlajenje; urbane kmetije in mestni vrtovi za proizvodnjo biomase).

Usmeritve za razvoj poselitve (21. člen) zmanjšujejo vplive na tla, ki bodo nastali zaradi rabe zemljišč. Usmeritve za razvoj poselitve v občini Šenčur so osnova za dolgoročno usmerjanje dejavnosti, pri čemer so upoštevane zmogljivosti prostora, racionalnost opremljanja zemljišč, značilnosti obstoječega omrežja naselij in obstoječe pozidave. Slednje podpira predvsem usmeritev, da se nova poselitev usmerja predvsem v poselitvena območja urbanih naselij in na njegove robove. Prvenstveno se zagotavlja boljšo izkoriščenost in kvalitetnejšo rabo praznih in neprimerno izkoriščenih zemljišč v naseljih, s spremembo rabe obstoječih objektov in zemljišč, z zgostitvami ekstenzivno izrabljenih poseljenih površin, s prenovo, obnovo, reurbanizacijo, rekonstrukcijo in sanacijo degradiranih območij. Razvoj naselij v občini Šenčur se prvenstveno zagotavlja z dvigom kakovosti naselij z notranjim razvojem – z zgostitvami, z delnimi prenovami naselij ter sanacijami degradiranih območij.

Vsa naselja v občini imajo določeno vlogo in funkcijo, iz česar sledijo izhodišča za določitev ureditvenih območij in območij za dolgoročni razvoj. Pri tem se sledi principu notranjega razvoja, ki teži k zgoščevanju poselitve. Večje poselitvene površine in površine za razvoj dejavnosti so

načrtovane predvsem v naselju Šenčur. V preostalih naseljih se načrtuje širitve stavbnih zemljišč v manjšem obsegu ter v skladu z potrebami za dolgoročni razvoj. Organizirana stanovanjska gradnja se usmerja v naselja Šenčur, Visoko, Trboje in Voklo. Plan daje poudarek širjenju poslovne cone Brnik, tudi na območje občine Šenčur. Širitev poslovne cone je prepoznan kot eden izmed prednostnih razvojnih območij (9. člen).

Zaradi ugodne prometne lege občine so naselja privlačna za poselitev, zato ne prihaja do praznjenja naselij s poudarkom na ohranjanju kmetijstva z dopolnilnimi dejavnostmi, razvoju turizma ter razvoju krajevnih posebnosti. (23. člen). V podeželskih naseljih se razvoj prednostno usmerja v razpoložljiva stavbna zemljišča, namenja gradnji za potrebe kmečkih in polkmečkih gospodarstev in sicer za izvajanje kmetijske dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti povezanih s kmetijstvom, gozdarstvom in turizmom. Ob tem OPP poudarja, da je s primerno podrobnejšo namensko rabo namenjeno kmetijam, še posebej treba varovati robove med stavbnimi zemljišči in kompleksi kmetijskih zemljišč.

Ugotavljamo, da plan s širitvijo naselij sledi državni strategiji prostorskega razvoja naselij ter daje prednost notranjemu razvoju naselij, prenovi obstoječega stavbnega fonda in sanacije degradiranih urbanih območij.

V 21. členu Odloka so podane usmeritve za razvoj naselij v občini, ki v splošnem pozitivno pripomorejo k varstvu tal in ohranjanju njihovih ekosistemskih storitev. Določilo, da bo občina površine za gradnjo zagotavljala z izrabo prostih kapacitet obstoječih nezazidanih stavbnih zemljišč, del pa z načrtno in trajnostno zasnovano širitvijo poselitvenih območij znotraj meje urbanističnega načrta, ki so prostorsko omejena ter jih je možno komunalno navezati na obstoječe sisteme javne komunalne infrastrukture, neposredno pozitivno vpliva na varstvo tal, saj se z izkoriščanjem obstoječih stavbnih zemljišč zmanjša pritisk na pozidavo tal in zmanjša potreba po gradnji infrastrukture do tovrstnih območij (ceste, GJI, itd.). Tudi vsa ostala določila 21. člena posredno pozitivno vplivajo na ohranjanje obstoječe kakovosti tal, preprečevanje poslabšanja stanja z smotnim umeščanjem dejavnosti v prostor in s tem v največji možni meri ohranjanje ekosistemskih storitev tal.

Trajnostno upravljanje in raba zemljišč (prostora) sta ena od prioritet trajnostnega razvoja. Tla, predvsem kmetijska in gozdna, so prepoznana kot omejen naravni vir, način njihove rabe pa je pomemben dejavnik okoljskih sprememb in ključno vpliva na kakovost življenja in ekosistemov. Raba tal določajo dejavniki kot so povpraševanje bo bivanjskih površinah, gospodarska rast, povečana mobilnost in rast prometne infrastrukture idr. (EEA, 2023). OPP občine Šenčur je podlaga za širjenje poselitvenih območij, umeščanje in dograjevanje infrastrukture, tovrstna določila omogočajo posege na ali v tla na izvedbeni ravni. Tovrstna določila tako pomenijo tudi nepovratno degradacijo tal (izkopi in izguba tal, pozidava).

Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (Re NPVO20-30) izpostavlja pomen ekosistemskih storitev tal za ljudi in okolje. Tla niso le temelj za oskrbo s hrano, krmo, biomaso in surovinami, ampak tudi prepuščajo in prečiščujejo padavine in s tem napajajo podzemne vode, ki so v Sloveniji glavni vir pitne vode, zadržujejo, filtrirajo in nevtralizirajo onesnaževala, pripomorejo k uravnavanju škodljivcev in prenašanju bolezni, v talno organsko snov se veže atmosferski ogljik, so ponor toplogrednih plinov in omogočajo kroženje ogljika, sodelujejo v procesih kroženja hranil, pripomorejo k omilitvi poplav, so osnova za različnost kopenskih ekosistemov in biotske pestrosti, omogočajo življenjski prostor ljudem in drugim organizmom, so oblikovalec krajine, arhiv naravne in kulturne dediščine ter temelj za vrsto človekovih dejavnosti in zadovoljevanje njegovih življenjskih in kulturnih potreb. Zaradi naštetega je potrebno tla varovati in z njimi trajnostno ravnati tako, da se ohranja njihova različnost, kakovost ter sposobnost zagotavljanja ekosistemskih storitev. Strategija za tla za leto 2030 temelji na Strategiji za biotsko raznovrstnost do

leta 2030 in Strategiji za prilagajanje podnebnim spremembam, zato strategija za tla temelji na več ciljnih zelenega dogovora in trajnostnih razvojnih ciljnih, pri čemer strategija prinaša prostovoljne in pravno zavezujoče ukrepe, koncept zdravih tal, trajnostno upravljanje s tlemi kot novo normalnost, monitoring kakovosti tal in obnovo degradiranih tal.

Največja prepoznana grožnja tlom v Sloveniji in v evropskem prostoru je prekrivanje tal z različnimi nepropustnimi materiali (npr. asfalti, betoni) in utrjevanje oz. zbijanje tal. (Udovč in sod., 2019) Povečanje zbitosti tal se pojavlja tako v kmetijstvu kot gozdarstvu in je posledica uporabe težke mehanizacije ali ponavljajočega teptanja tal pašne živine (kmetijstvo). Zbita tla imajo manjšo sposobnost absorpcije padavin in posledično povečan odtok vode in erozijo ob hkratni slabši rasti korenin in slabši prezračenosti tal, kar vpliva na zdravje rastlin. Prekrivanje tal z nepropustnimi materiali predstavlja trajno izgubo tal kot naravnega vira in izgubo ekosistemskih storitev, ki jih tla zagotavljajo.

Kmetijstvo je pomembna panoga v občini, saj so pridelovalne razmere in naravne danosti v območju občine Šenčur zelo primerne za kmetijstvo. Večinoma ravninski svet na aluvialnih prodnatih nanosih, kjer so se razvila kvalitetna evtrična tla, omogočajo visoko produktivnost pri kmetijski pridelavi poljščin. Prevladuje bolj intenzivna kmetijska pridelava, saj so naravni pogoji za to primerni (strnjeni kompleksi kmetijskih zemljišč, strojna obdelava kmetijskih površin, ...). Intenzivno kmetijstvo ima lahko posredne vplive na kakovost tal, predvsem preko vnosa glavnih rastlinskih hranil v tleh, vnosa mineralnih gnojil ter uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Intenzifikacija kmetijstva vodi v izgubo organske snovi v tleh, s tem pa se zmanjša kvaliteta tal. Glede na to, da kmetijske površine obsegajo skoraj polovico površine občine (46 %) lahko ugotovimo, da ima lahko kmetijsko potencialno pomemben vpliv na kvaliteto tal, kot je to primer v občinah z manjšim deležem kmetijskih površin.

Gozdne površine v dejanski rabi površin prekrivajo nekaj več kot 40 % površja občine. Slednje lahko razdelimo na gozdove v nižinskih predelih občine ter gozdove v dvignjenih delih občine, to je v skrajnem SV delu. Gozdna tla so temeljni sestavni del gozdnega ekosistema, ki omogoča izvedbo vseh proizvodnih procesov v gozdarstvu in z njimi zagotavljanje trajnosti funkcije gozda ter ekosistemskih storitev. Tveganje za poškodbe gozdnih tal so odvisne predvsem od treh dejavnikov: vrsta tal, naklon terena in vlažnosti tal. Z OPP (29. člen) bo občina ohranjala in vzdrževala ravninske gozdove in gozdne zaplate med kmetijskimi zemljišči. Z OPP se spodbuja večnamenska raba, kjer se območje usmerja v gospodarjenje z gozdovi s poudarjeno lesno proizvodno funkcijo ob hkratnem ohranjanju in izboljšanju naravne kakovosti in stabilnosti gozdnih sestojev. Ohranjanje gozdov v pretežno kmetijski krajini ima neposreden pozitiven vpliv na kakovost tal, saj gozdna tla predstavljajo tamponsko območje med kmetijskimi površinami in preostalimi gozdnimi tlemi. V višje ležečih SV delih občine gozdne površine preprečujemo erozijo tal, s čimer se preprečuje izpiranje tal in snovi v njih. S tem se ohranjajo gozdna tla in omogoča vse njihove pomembnejše funkcije.

Na območju občine Šenčur se nahaja eno potencialno onesnaženo območje (PotOO) in sicer Odlagališče ob PC Šenčur na površini 1,27 ha, ki je glede na stopnjo opuščenosti delno opuščeno. Dodajamo, da gre za delujočo separacijo različnih frakcij mineralnih surovin. Glede na oceno stopnje občutljivosti okolja in ogroženosti človekovega zdravja, lokacija PotOO ni prepoznana kot območje za prednostno obravnavo za izvajanje ukrepov izboljšanja stanja okolja, vključno s tlemi. PotOO tako nima vpliva na kakovostna tla. Isto območje je opredeljeno tudi kot funkcionalno razvrednoteno območje (FRO). Tovrstna območja so pomembna pri ohranjanju kvalitetnih tal in zmanjšanju možnosti pozidave, saj predstavljajo pomemben korak v smeri trajnostnega načrtovanja in umeščanja dejavnosti v prostor. Pristop sledi že prepoznanemu konceptu ničelne pozidave zemljišč in ponovni rabi predhodno že uporabljenega, razvrednotenega prostora. V občini tako ni pomembnejših območij,

ki bi bila z vidika racionalne rabe tal primerna za sanacijo in ponovno uporabo. Posredno plan to tematiko naslavlja v 21. členu, ko določa razvoj naselij v občini Šenčur med drugim tudi s sanacijami degradiranih območij. To so lahko tudi območja, ki v okviru določanja FRO in PotOO niso bila opredeljena, pa so na ravni občine lahko prepoznana kot opuščena.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na tla nebiten vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Plan bo prispeval k trajnostni rabi tal zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi ukrepov se bo raba tal večinoma ohranjala v obstoječem obsegu, pozidava se bo delno širila. Izvedla se bo sanacija potencialno onesnaženih območij. Delno se bodo oživila funkcionalno razvrednotena območja.

6.1.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- Z namenom ohranjanja kakovostnih tal ter omogočanja ekosistemskih storitev tal, podajamo splošne usmeritve za varstvo tal, ki naj se smiselno vključijo v Odlok o OPP:
 - preprečevanje onesnaženja tal,
 - zmanjšanje erozije tal,
 - varovanje in ohranjanje biotske raznovrstnosti v tleh in na njih,
 - ohranjanje organskih snovi v tleh, kjer je to mogoče,
 - sanacija in revitalizacija tal na onesnaženih območjih,
 - zagotoviti pravilno ravnanje z zemljinami.
- Upošteva se hierarhija izkoriščanja zemljišč, kot jo opredeljuje Strategija EU za tla do leta 2030.
- Širjenje pozidave naj se prvenstveno usmerja v opuščena, že pozidana območja in površine, ki so bile v preteklosti razvrednotene.
- Zagotoviti se mora pravilno ravnanje z zemeljskimi izkopi, in sicer z vsemi sloji tal, ki so izkopani in ne le z vrhnjim (rodovitnim) slojem tal.
- Sanacija in revitalizacija tal se mora izvesti na degradiranih tleh in ne le na onesnaženih območjih. Načrtuje se tudi izven funkcionalno razvrednotenih območij ter potencialno onesnaženih območij, v kolikor se ugotovi slabo kakovostno stanje tal (npr. odstranitev nepropustnih materialov, izvedba ukrepov za vzpostavitev stanja tal, podobno prvotnemu).

6.1.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Pokrovnost in raba tal Onesnaževala v tleh Pozidava	Kazalnik se spremlja preko spremljanja kazalcev okolja ARSO, ki med drugim zajemajo tudi evidenco POO in FRO. Spremljanje stanja pozidanosti tal in sprememb rabe tal se vrši preko prostorskega plana občine, predvsem v fazi izvedbenega dela OPN. Posebno (s OPP povezano) spremljanje stanja ni potrebno.	Statistični urad Republike Slovenije Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Spremljanje je redno in časovno neomejeno.

6.2 KMETIJSTVO IN KMETIJSKE POVRŠINE

Pomen kmetijstva ni vključen me cilje prostorskega razvoja občine, čeprav je kmetijska raba površin prevladujoča raba, kmetijstvo pa ima velik pomen v prostoru in je pomemben gradnik krajine. Podana je usmeritev.

Med možnostmi prostorskega razvoja (6. člen) je ugotovljeno, da so le-te omejene z varstvom najboljših kmetijskih zemljišč. Vsa naselja v občini se nahajajo v nižinskem območju Kranjskega polja in obdana z najboljšimi kmetijskimi zemljišč. Naselja Hotemaže, Visoko in Milje so pri razvoju omejena s sotesko reke Kokre. Naselja Prebačevo in Žerjavka na jugovzhodnem delu občine so pri razvoju omejena z vodnimi zemljišči reke Save. Iz navedenih razlogov je treba pri prostorskemu razvoju naselij preudarno načrtovati dolgoročne širitve naselij. S tem je zagotovljeno, da se bodo spremembe rabe na kmetijskih zemljiščih izvajale premišljeno, ob upoštevanju dejanskih poselitvenih potreb. Na ta način je kmetijstvo ter kmetijske površine prepoznano kot pomemben gradnik okolja, ki ga bo občina vključila v prostorski razvoj.

Obseg stavbnih zemljišč za prostorski razvoj v občini je večinoma izkoriščen. Manjša nezazidana območja, večinoma za posamične gradnje, se nahajajo znotraj posameznih naselij. Razvoj naselij (21. člen) in nova poselitve se usmerja predvsem v poselitvena območja urbanih naselij in na njegove robove. Prvenstveno se zagotavlja boljšo izkoriščenost in kvalitetnejšo rabo praznih in neprimerno izkoriščenih zemljišč v naseljih, s spremembo rabe obstoječih objektov in zemljišč, z zgostitvami ekstenzivno izrabljenih poseljenih površin, s prenovo, obnovo, reurbanizacijo, rekonstrukcijo in sanacijo degradiranih območij. Vse navedeno ima pozitiven vpliv na ohranjanje kmetijskih zemljišč, saj se izkorišča potencial manj kakovostnih in v dejanski rabi ne kmetijskih zemljišč.

Kmetijstvo je med cilji prostorskega razvoja občine izpostavljeno zgolj posredno z usmerjanjem razvoja prostora v vaških naseljih z namenom ohranjanja poselitve podeželja ter spodbujanja dopolnilnih dejavnosti, vključno s turizmom. Kmetijske površine predstavljajo pomembno rabo prostora v občini, saj kmetijska zemljišča zavzemajo skoraj polovico vseh površin. Od tega je v namenski rabi prostora kar 96 % kmetijskih površin opredeljenih kot najboljša kmetijska zemljišča. Varstvo kmetijskih zemljišč je opredeljeno v 30. členu Odloka o OPP. Občina bo kmetijsko dejavnost prvenstveno usmerjala na strnjene komplekse kmetijskih zemljišč. V občini na območju kmetijskih zemljišč po podatkih pregledovalnika MKGP ni bilo izvedenih agrarnih operacij.

Učinkovito povezovanje kmetijstva in kmetijskih dopolnilnih dejavnosti, gozdarstva, varstva narave in krajine z razvijajočim se turizmom in podjetništvom, lokalnimi storitvami in drugimi načini zaposlovanja, bo prispevalo k ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijskih gospodarstev ter bo glavni steber podeželskega gospodarstva v lokalnih središčih. Podajamo usmeritve glede zgoraj navedenega.

Razvoj podeželskih naselij v občini je prepoznan tudi v okviru notranjega razvoja naselij (21. člen). Opredeljeno je, da se v podeželskih naseljih razpoložljiva stavbna zemljišča prednostno namenja gradnji za potrebe kmečkih in polkmečkih gospodarstev za izvajanje kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu, gozdarstvu in turizmu. Ob tem se še posebej varuje robove med stavbnimi zemljišči in kompleksi kmetijskih zemljišč. Ob tem je treba zagotavljati ohranjanje obstoječih kulturnih in krajinskih kvalitet. Na ta način se spodbuja razvoj kmetijskih gospodarstev, s tem pa neposredno ohranja obstoječe kmetijske površine. Opuščanje kmetijskih površin bi spremenilo razmerje med gozdom in kmetijsko krajino, kar bi negativno vplivalo tudi na krajinske značilnosti občine. Opuščanje kmetijskih površin je v občini manj prisotno, saj so reliefne razmere zelo primerne za kmetijsko pridelavo.

Usmeritve za razvoj naselij (31. člen) vključujejo določila, ki omogočajo ohranjanje kmetijstva ter kvalitet kulturne krajine. Plan pri razvoju naselij omogoča ohranjanje kmetijska v hribovitih območjih, kamor predvsem sodi vinogradništvo. Pri tem bo občina omejevala spreminjanje sekundarnih bivališč v stalna bivališča, kar ima pomemben pozitivne vpliva na ohranjanje osnovnega namena teh objektov – ohranjanje kmetijske (vinogradniške) dejavnosti. Prav tako je določeno, da se pri razvoju naselij upošteva ohranjanje kvalitetnih kmetijskih zemljišč za primarno rabo.

Kmetijstvo je prepoznano tudi kot zelo pomemben gradnik krajine (29. člen). V občini se na celotnem območju ohranja kmetijsko rabo z značilnim mozaičnim prepletom in izmenjavo kmetijskih kultur.

Za ohranjanje in povečanje pomena kmetijstva bo občina spodbujala okoljsko primerne oblike kmetovanja (ekološko kmetovanje, integrirana pridelava) ter tako izvajanje kmetijskih dejavnosti, ki zagotavlja ohranjanje biotske raznovrstnosti (30. člen). Pri razvoju kmetijske dejavnosti se spodbuja tudi kmetijska pridelava v rastlinjakih, pri čemer se upošteva varstvene režime v prostoru in se tako rastlinjake usmerja izven njih. Pri tem se upošteva tudi varstvo območij s prepoznavnimi kvaliteta v prostoru (vstopi v naselja, obrobja naselij, itd. Z OPP bo občina spodbujala ohranjanje ekstenzivnih sadovnjakov, kjer posebno stara sadna drevesa predstavljajo pomembno sestavino kulturne krajine. Vse kmetijske površine v občini se uvrščajo v zelo primerna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo in imajo tako izjemno poudarjeno ekosistemsko funkcijo pridelave hrane. Slednje je v planu tudi prepoznano, saj je navedeno da je 96 % vsek kmetijskih zemljišč v občini po namenski rabi opredeljenih kot najboljša kmetijska zemljišča.

Kmetijstvu in kmetijskih površinam se s planom ustrezno pripisuje pomen, kot gradnika v krajini in hkrati prepozna njegov širši družbeni pomen. Vpliv plana na ohranjanje kmetijstva in kmetijskih površin bo tako pozitiven. Za omenjeno ohranjanje kmetijskih površin je pomembno, da se omogoča prostorske možnosti za razvoj kmetijskih gospodarstev ali omogoča preselitev kmetijskih dejavnosti, kar je s planom tudi omogočeno.

Med cilji prostorskega razvoja je v OPP opredeljeno, da se ohranja posamično poselitev ter izvaja sanacijo in prostorsko ureditev obstoječe razpršene gradnje. OPP podaja tudi usmeritve glede poselitve v odprtem prostoru. Navedeno je, da v občini ni večjih problemov glede razpršene gradnje. Določeno je, da se obstoječih objektov razpršene gradnje ne sanira ter ne dopušča širitev. Z omenjenimi določili se poudarja pomen strnjenih kmetijskih površin, razvoju in ohranjanju kmetijske dejavnosti.

Plan sicer ustrezno naslavlja vsebine, ki so vezane na naravne vire – kmetijstvo, ki zagotavljajo krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov kmetijstvo, predvsem tal, npr.:

- dolgoročno se kmetijska zemljišča, pomembna za razvoj kmetijstva, ohranja in varuje
- kmetijski prostor se obravnava kot naravni vir, kjer se srečujejo interesi razvoja in varstva;
- usmeriti se je treba v vzpostavljanje ustreznih prostorskih pogojev za razvoj kmetijstva in infrastrukture za opravljanje kmetijske dejavnosti.

Na drugi strani pa plan premalo poudari, da se na območju občine nahajajo strnjene kmetijske površine na ravnem reliefu ter na rodovitnih tleh, ki so zelo primerna za kmetijsko pridelavo. Slednje kaže tudi uvrstitev teh kmetijskih zemljišč med zelo primerna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo. Podane so usmeritve.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na kmetijstvo in kmetijske površine kot nebitven (B) – Plan prepozna pomen kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine vključujejo dejavnosti kmetijstva, ohranjajo obstoječe stanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti, potenciali za kmetijstvo so upoštevani. Prostorski razvoj bo imel nebitven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča.

6.2.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- V 8. člen med cilje prostorskega razvoja občine je potrebno vključiti tudi varstvo kmetijskih zemljišč, ohranjanje njihove sklenjenosti ter vseh potencialov pridelave hrane.
- V 30. člen Odloka naj se doda pomen kmetijstva, kot ene izmed pomembnih dejavnosti in raba površin v občini, na kar kaže tudi uvrstitev kmetijskih zemljišč med zelo primerna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo. Eden izmed pomembnejših interesov prostorskega razvoja občine je ohraniti in razvijati kmetijsko dejavnost. Občina naj v okviru svojih pristojnosti v ta namen spodbujala izvajanje programov in ukrepov v okviru strategij lokalnega razvoja, zagotavlja strokovne podlage in spodbude za razvoj dopolnilnih dejavnosti kmetij, ki bi lahko predstavljale dodaten vir dohodkov za prebivalstvo.
- 30. člen Odloka o OPP naj se preoblikuje tako, da se razvoj kmetijstva glede na varstvene režime vključi v eno (ali dve) alineji, pomen kmetijstva in kmetijske dejavnosti pa razširi in bolj poudari. Doda naj se možnost izvedbe namakalnih sistemov v luči podnebnih sprememb in suše ter poudari pomen in ohranjanje sklenjenosti kmetijskih površin za učinkovito kmetijsko proizvodno.

Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

6.2.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Prepoznavnost pomena kmetijstva in vključenost kmetijstva, ohranjanja kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo v ciljnih in zasnovi prostorskega razvoja občine	Kazalnik se spremlja preko spremljanja stanja glede strukture kmetijskih gospodarstev, dejanske rabe zemljišč ter izvajanjem agrarnih operacij. Strukturo kmetijskih gospodarstev redno spremlja SURS. Posebno (s planom povezano) spremljanje stanja ni potrebno. Dejansko rabo zemljišč sproti posodablja in beleži evidenco dejanskega stanja zemljišč v kmetijski rabi, agrarnih operacij in drugih značilnosti kmetijstva. Posebno (s planom povezano) spremljanje stanja ni potrebno.	Statistični urad Republike Slovenije Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Spremljanje je redno in časovno neomejeno.

6.3 GOZDARSTVO IN GOZD

Plan prepozna gozd in gozdarsko dejavnost v povezavi z razvojem poselitve in razvojnih težnj občine. Gozd in gozdne površine so prepoznane kot pomemben gradnik krajine, saj v izrazito ravninskem, kmetijskem delu občine opravlja pomembno ekološko vlogo. Gozdne površine glede na dejansko rabo obsegajo dobrih 40 % površine občine. Pomemben del gozdnih površin se nahaja v skrajnem SV delu občine.

Gozd in gozdarstvo sta v povezavi z razvojem kmetijskih gospodarstev prepoznan kot pomembni panogi, predvsem v obliki dopolnilne dejavnosti na kmetiji (23. člen). V ospredju je vsekakor kmetijska dejavnost. Pri zasnovi prostorskega razvoja občine je gozd prepoznan kot pomemben element krajine za razvoj turizma in rekreacije (pešpoti, kolesarstvo) (33. člen).

Plan gozd in gozdarstvo obravnava v več členih, bolj natančno pa v 31. členu. Gozdovi na območju občine imajo na prvi stopnji poudarjenosti mnoge gozdne funkcije, kar je potrebno upoštevati pri prostorskem razvoju in slednjega (po)vezati na razvoj dejavnosti v prostoru. Še posebej pomembna

je poudarjenost socialnih in ekoloških funkcij gozdov v ravninskem delu, ki na eni strani predstavljajo pomemben element biodiverzitete v izrazito kmetijski krajini, na drugi strani pa omogočajo koriščenje gozdnega prostora prebivalcev v naseljih v njihovi okolici. Med izrazito pomembnimi socialnimi funkcijami gozdov je higiensko-zdravstvena, ki izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja, intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom. Iz tega razloga bi moral plan podati varstvene usmeritve za gozd in ohranjanje njihovih funkcij. Podana je usmeritev.

Občina bo s planom spodbujala rabo gozdnih površin in upoštevala gozd pri razvoju naselij oziroma pri določanju njihove vloge in funkcij v omrežju naselij. Pri izdelavi urbanistične zasnove naselja Šenčur je določeno, da se vanjo vključijo tudi površine primarne rabe, kamor sodijo tudi ravninski gozdovi. Ohranjati je potrebno predvsem gozdove s poudarjenimi funkcijami, ki varujejo tla pred vetrno erozijo. Slednje je posredno navedeno med cilji občine pri urejanju prostora z vidikov varstva pred naravnimi nesrečami (8. člen).

Ravninski gozdovi in gozdne zaplate v kmetijski krajini so prepoznani kot pomemben del krajine in se s planom ohranjajo (29. člen). S planom se spodbuja njihova večnamenska raba, s poudarkom na ohranjanju in izboljšanju njihove kakovosti (izboljšanje zasnove, vrstne sestave) in stabilnost gozdnih sestojev. Zlasti v gozdovih neposredno ob naseljih se poudarja rekreacijska raba. Poudarjeno je varstvo gozdov na območju obeh največjih vodotokov, Kokre in Save, kamor se s planom usmerja rekreacija in turistični razvoj.

Občina bo s planom spodbujala gozdarstvo in lesno proizvodnjo. OPP določa, da se v gozdovih hribovitega dela občine spodbuja sonaravno lesno proizvodnjo, kar ima pozitiven vpliv z vidika preprečevanja nastanka erozije. V gozdovih, ki imajo velik krajinski, ekološki in rekreacijski pomen, se gospodarjenje prilagaja tem pogojem. Med slednje lahko uvrstimo vse gozdove v ravninskem delu občine. Gozdovi na območju občine so prepoznani kot območje rekreacije v naravnem okolju, kjer bo občina urejala predvsem rekreacijske poti. S tem se gozdu daje poudarek pri ohranjanju in poudarjanju predvsem socialnih funkcij. Ohranjanje vseh gozdov bo pripomoglo k ekološki stabilnosti krajine in krajinske podobe prostora. Ekološka stabilnost pri upravljanju gozda je vezana tako na ohranjanje in povečevanje ekoloških funkcij gozda, posredno s tem pa tudi socialnih funkcij gozda. Z ohranjanjem gozda so zagotovljeni multiplikativni okoljski učinki, kot je preprečevanje nastanka erozije tal zaradi odstranjevanja gozda in delovanja površinskih voda, kar je na erozijsko bolj ogroženih območjih še toliko bolj pomembno.

V področju kmetijske in primestne krajine pa je potrebno težiti k ohranitvi, oblikovanju in zasnovi posameznih dreves in skupin gozdnega drevja v krajini z namenom popestitve krajine. Navedene usmeritve razvoja ter ohranjanja gozdnih površin dajejo pomen gozdnim površinam in jim povečujejo njihovo socialno, ekološko ter krajinsko vlogo. Še posebej je to pomembno pri ohranjanju gozdov v naseljih ali okoli naselij, saj imajo slednji izredno pomembno ekološko in socialno funkcijo. Poudarjenost rekreacijske funkcije, hkrati s poudarjeno klimatsko funkcijo predstavlja pomembno vlogo pri blaženju učinkov podnebnih sprememb. V luči spreminjanja podnebja imajo ravninski gozdovi v okolici naselij v kmetijski krajini, saj gozd pripomore k ohlajanju nižinskih predelov. S povezljivostjo gozdnih površin ter njihovo ohranjenostjo, se bistveno pripomore k lokalnemu blaženju posledic ekstremnih vremenskih pojavov (visoka temperatura). Plan tega ne naslavlja ustrezno, zato je podano priporočilo. Gre za gozdove v okolici vseh naselij v občini, saj so ta naselja obdana s kmetijskimi površinami. S planom se z ohranjanjem ravninskih gozdov hkrati ohranjajo tudi prvine biotske raznovrstnosti krajine, kamor sodijo tudi posamezna drevesa in gozdni otoki. Slednje je ustrezno vključeno v določila OPP (31. člen).

S planom se določa tudi prostorski razvoj naselij in širitev proizvodnih območij. Na več mestih je navedeno, da je eden izmed ciljev prostorskega razvoja občine tudi širitev gospodarske cone Brnik

na območje občine Šenčur. Slednja bi verjetno posegala tudi na območje ravninskega gozda. Podobno velja tudi pri širitvi naselja Šenčur proti vzhodu, tudi druga naselja v občini pa imajo gozd v njihovi bližini. V nadaljevanju je podan vpliv urbanizacije na gozdove na širšem območju Kranjsko-sorškega polja, katerega del je tudi občina Šenčur.

Iz GGN GGE Cerklje 2020-2029 izhaja, da je spreminjanje površine gozdov oz. gozdnosti krajine značilno različno med ravninskim in hribovitim delom GGE. Skoraj 2/3 GGE je ravninska krajina. Njena gozdnost je v zadnjih šestih desetletjih padla z 38 % na 30 %. Ta ostanek gozda je temeljna sestavina naravnega okolja oz. ekološke infrastrukture ravninske krajine. Ta zaradi dosedanjega poseganja vanj ni več zadostna, gozdni plašč okrog letališča pa je na več mestih funkcionalno raztrgan ali prekinjen. Po strokovni podlagi (Raba tal v Sloveniji, projekt MKGP, 2002) 40 % gozdnost krajine omogoča delovanje njene ekološke infrastrukture oz. naravne življenjske procese, pri čemer je pomembna primerna fragmentiranost gozda (nekaj velikih zaplat z lastnim notranjim okoljem ter manjše zaplate, ki med sabo niso oddaljene več kot 150 m). Obseg krčitev gozdov se v tem delu GGE ne umirja oz. usklajuje z ekološkim pomenom teh gozdov oz. se v zadnjih desetletjih glede na povprečje povečuje. Tudi na podlagi že sprejetih prostorskih aktov občin, priprave državnih prostorskih načrtov in želja za krčitev v kmetijske namene bi v naslednjih nekaj desetletjih gozdnost ravninskega dela lahko še dodatno padla.

Z namenom ocenitve obseg sprememb v površini ravninsko/nižinskega gozda na območju Kranjskega in Sorškega polja in z njima povezanega prostora, ki ga tvorijo občine Cerklje na Gorenjskem, Komenda, Kranj, Medvode, Naklo, Preddvor, Šenčur, Škofja Loka in Vodice, je bil v izdelan Elaborat opredelitve ravninsko/nižinskega gozda zaradi kumulativne ocene vpliva prostorskih umestitev na ravninsko/nižinski gozd v postopku celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) (Ipsum, 2024). Podrobneje se je analizirala izguba gozda na območju MO Kranj, Šenčur in Cerklje in sicer tako sprememb v dejanski kot namenski rabi prostora. V vseh treh občinah se je po dejanski (od leta 2002 do 2025) kot po namenski rabi (od leta 2005 do 2025) površina nižinskega gozda po dejanski rabi od leta 2002 do danes zmanjšala za 3,5 %, po namenski rabi od leta 2005 pa za 0,64 %.

Z ravninskim gozdom je povezan tudi vpliv na gozdno rastiščne tipe in habitatne tipe, ki se varujejo na podlagi Uredbe o habitatnih tipih. Na območju ravninskih gozdov se potencialno lahko pojavlja HT Ilirsko hrastovo-belogabrovje (HT 91L0) ali gozdovi, ki morda v trenutnem stanju ne zadostujejo kriterijem za HT 91L0, vendar gre za potencialni HT Ilirsko hrastovo-belogabrovje. Ilirsko hrastovo-belogabrovje je eden od habitatnih tipov, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo, in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni. V zgoraj navedeni analizi je bilo ugotovljeno, da uraden korelacijski ključ za pretvorbo gozdnih rastiščnih tipov v habitatne tipe ne obstaja, zato je bila uporabljena pretvorba iz gozdnih rastiščnih tipov v potencialne habitatne tipe na podlagi članka Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar L., 2013).

Z ohranjanjem značilne krajinske slike v povezavi z ohranjanjem omrežja gozdnih otokov in zelenih koridorjev se poudarjenost tako ekoloških, kot tudi socialnih funkcij, ohranja in celo povečuje. S tem je prepoznan pomen gozdnih površin z vidika varovanja tal, gozdnih zemljišč, preprečevanja nastanka erozije, zmanjševanja hipnega odtoka padavinske vode ter infrastrukture. Tovrstno varovanje ima pozitiven vpliv na ohranjanje in celo povečevanje poudarjenosti posameznih funkcij. Sklenjenost gozdnih sestoj tudi zmanjšuje negativni vpliv ekstremnih vremenskih pojavov. Na podlagi podatkov ZGS OE Kranj o gozdnih rastiščnih tipih (GRT), ki so povzeti po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Kranj (2021 - 2030), so bile (Ipsum, 2024) za območje MO Kranj, Občine Šenčur in Občine Cerklje na Gorenjskem (t.i. širše območje), preračunane površine gozdnih rastiščnih tipov (GRT), ki jih na podlagi gradiva Metodologija izdelave con kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na območjih Natura 2000 (ZGS, 2014), lahko uvrstimo v habitatni tip (HT) Ilirsko

hrastovo-belogabrovje (91L0). Ugotovljeno je bilo, da se je glede na veljavne prostorske plane iz leta 2005, po namenski rabi na območju občine Šenčur, površina obravnavanega habitatnega tipa (HT 91L0) zmanjšala za cca. 5,6 %, po danes določenih GRT-jih, od 2005 do danes pa se je povečala za 3,2 %. Gledano širše območje vseh treh občin se je glede na veljavne prostorske plane iz leta 2005, površina HT 91L0 zmanjšala za 9,3%, glede na današnjo veljavno namensko rabo pa se je glede na leto 2005 površina HT91L0 povečala za 0,18%.

Izdelana je bila tudi strokovna podlaga - popis gozdne vegetacije in habitatnih tipov na območju ravninskega gozda v Hrastju (Rozman, 2025) in sicer za potrebe SD4 OPN MO Kranj. Nekatere ugotovitve držijo tudi za območje občine Šenčur, saj se je popis delal na območju Šenčurske gmajne, ki se pretežno nahaja v občini Šenčur. Glede na podobne rastišče lastnosti lahko zaključke strokovne podlage razširimo tudi na preostale nižinske gozdove v občini Šenčur. Rozman navaja, da je bilo na podlagi popisa gozdne vegetacije in habitatnih tipov ugotovljeno, da se za celotno obravnavano območje Šenčurske gmajne lahko habitatni tip opredeli kot potencialni habitatni tip Ilirska gradnova belogabrovja (41.2A1), verjetno večinoma kisloljubni različici, ki predstavlja prevladujoč potencialni habitatni tip na območju Kranjskega polja. Iz poročila popisa (Rozman, 2025) izhaja, da neposredna prevedba gozdne rastiščne tipologije v habitatno ni možna. To je izvedljivo le za ohranjene naravne gozdne sestoje, kjer dejanska vrstna sestava in zgradba vsaj približno ustrežata naravni, gozdovi na območju Kranjsko-soriškega polja pa so močno spremenjeni. V primeru spremenjenih sestojev pa to ni mogoče, saj ti vključujejo habitatne tipe, ki jih gozdna rastiščna tipologija ne pozna (npr. zasmrečeni sestoji na rastiščih listavcev). Razlogi za slabo stanje gozdov so močno steljarjenje, zasmrečenost in preteklo gospodarjenje.

Na podlagi terenskih ogledov v preteklosti lahko opazimo, da se na območju nižinskih gozdov poleg smreke dobro pomlajujejo tudi listavci, predvsem beli gaber in tudi dob ter bosta v prihodnje tudi na teh rastiščih imela ob naravnem razvoju pomembnejšo vlogo. Na podlagi tega se lahko predvideva, da se bo vrstna sestava in sestojna zgradba gozdov na območju v prihodnje izboljševala in približevala prvotni zgradbi habitatnega tipa ilirski hrastovo belogabrovi gozdovi. Ohranjene gozdne sestoje, ki ustrezajo habitatnemu tipu 91LO (Ilirska gradnova belogabrovja), je potrebno ohranjati v ugodnem stanju. Čeprav ta tip ni opredeljen kot prednostni v Prilogi 1 Uredbe o habitatnih tipih (ni označen z *), je njegovo ohranjanje na širšem območju Kranjskega polja smiselno, zlasti tam, kjer so sestoji dovolj veliki in imajo ustrezno sestojno zgradbo ter vrstno sestavo (Rozman, 2025).

Nižinski/ravninski gozd na območju Kranjsko-Soriškega polja večinoma nima varstvenega statusa – ne z vidika narave, ne z vidika gozda. Za ravnanje oz. upravljanje z gozdom ni podanih uradnih smernic oz. sprejete strategije. Potrebe gozdnih vrst so drugačne od potreb vrst mozaične krajine, zato so površine gozda, ki omogočajo habitat gozdnim vrstam večje od tistih gozdnih površin, ki jih potrebujejo vrste mozaične, kulturne krajine. Na regionalni ravni je potreben temeljit premislek katere habitate in vrste je potrebno varovati na območju Kranjsko-Soriškega polja in nadaljnja raziskava stanja biotske raznovrstnosti na širšem območju Kranjsko-Soriškega polja. Poleg krčitev gozda, ki po podatkih dejanske in namenske rabe niso bile obsežne, so na območju Kranjsko-Soriškega polja v zadnjih 20 letih prisotni tudi drugi pritiski na naravo, ki vplivajo tudi na gozdne habitate in vrste. To so intenzifikacija kmetijstva, manjšanje (z vidika kmetijstva) »neproduktivnih« površin, pospešena urbanizacija, vremenske ujme, podnebne spremembe itd. Poleg naštetega na HT 91L0 negativno vpliva tudi neustrezen način gospodarjenja (npr. kmečko prebiranje).

Vsi gozdovi na območju občine so opredeljeni kot požarno ogroženi gozdovi, večinoma na srednji stopnji. Ustrezno gospodarjenje s požarno ogroženimi gozdovi je usmerjeno v dolgoročno izboljšanje rastišč, kar bo dolgoročno zmanjšalo sedanjo stopnjo požarne ogroženosti gozdov. Pomembno je, da plan določa ohranjanje gozdnih površin, saj se s tem zmanjša tveganje za nastanek požarov (manjša

razgaljenost površin pomeni manjše tveganje za širjenje požarov na območje naselij).

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na gozdarstvo in gozd nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu ne pripomore k ohranjanju sklenjenih površin gozdnih sestojev in poudarjenosti njihovih funkcij. Prostorski razvoj ne omogoča krepitve poudarjenosti gozdnih funkcij. Zaradi omogočanja posegov v gozdni prostor se sklenjenost gozdnih površin manjša, kar ogroža gozdna zemljišča. Pomen gozda v prostoru z izvedbo plana ne bo izboljšán, trajnostna raba je lahko ogrožena.

6.3.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- V 31. člen Odloka o OPP naj se doda določilo, da se gozdove s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami na prvi stopnji, ohranja v obstoječem stanju. V kolikor to ni mogoče je potrebno zagotavljati pogoje za izpolnjevanje posamezne funkcije gozda. Še posebej se ohranja gozdove na strmih pobočjih, ki varujejo tla pred erozijo ter preprečujejo povečanje ogroženosti poselitvenih območij ter infrastrukture.
- V ustrezen člen Odloka o OPP naj se doda določilo, ki naslavlja pomen gozda z vidika prilagajanja na podnebne spremembe in ohranjanje, oblikovanje in zasnovi posameznih dreves in skupin gozdnega drevja v krajini z namenom popestritve krajine.
- Ohranjene gozdne sestoje, ki ustrezajo habitatnemu tipu 91LO (Ilirska gradnova belogabrovja), je potrebno ohranjati v ugodnem stanju in sicer predvsem tam, kjer so sestoji dovolj veliki in imajo ustrezno sestojno zgradbo ter vrstno sestavo.
- Na območja nižinskih/ravninskih gozdov naj se ne širi in načrtuje pozidave oziroma urbanizacije. V kolikor ni druge možnosti naj poselitev usmerja kvečjemu v robne dele gozda z namenom zmanjšanja fragmentacije in omogočanja opravljanje in poudarjanje ekoloških ter socialnih funkcij gozdov.

6.3.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Ohranjenost gozdov in njihovih funkcij	Površina in prostorsko porazdelitev gozdov, pomen vloge gozda v prostoru in morebitne spremembe se spremlja preko obnavljanja gozdno gospodarskih načrtov. Način spremljanja se izvaja z beleženjem dogodkov, kot so požari, vetrolomi.	ZGS	Spremljanje je redno in časovno neomejeno.

6.4 RIBE

Vpliv OPP občine Šenčur se lahko pojavi zaradi dejavnosti ter rabe prostora in sicer na varstvene revirje, dristišča in zaradi možne vzpostavitev prečnih objektov v vodotokih, ki so neprehodni za vodne organizme.

Varstveni revirji

Širitev urbanih območij lahko povečata odtok padavinske vode z utrjenih površin, povzročita erozijo tal in motnost potokov, kar lahko vpliva na ribe v varstvenih revirjih. Prav tako gradbena dela lahko povzročijo začasno povečanje suspendiranih snovi in motijo mirne predele ribjih habitatov. Če se gradnja izvaja z upoštevanjem obrežnih pasov, lokalnih kanalizacijskih rešitev in zmanjšanjem odtoka z neprepustnih površin, je vpliv majhen.

OPP prepozna turizem kot pomemben razvojni potencial in to ravno v bližini obeh pomembnejših vodotokov v občini, Kokra in Sava.. Vplivi na varstvene revirje so odvisni predvsem od lokacije razvoja turističnih točk in destinacij. OPP določa, da je treba na turističnih ter športno-rekreacijskih območjih zagotoviti ustrezno infrastrukturno opremljenost. OPP določa, da se turističnih točk, ki omogočajo daljše zadrževanje večjih

skupin ljudi, ne ureja v neposredni bližini naravnih vrednot, kamor sodita tudi vodotoka Sava in Kokra. V OPP sta območji ob Kokri in Savi opredeljeni kot glavno športno-rekreacijsko območje za rekreacijo v naravi, ki sta z ostalimi območji povezani s kolesarskimi potmi. Turizem v občini ni neposredno vezan na vodotoke, je pa z določili vezan na obvodni prostor. V kolikor bi se posamezna turistična območja razvijala v bližini vodotokov, obstaja tveganje za povečan pritisk na vodno okolje zaradi povečanja obiska in možnosti izpustov v vode. Pri ureditvi sprehajalnih in kolesarskih poti ob Savi in Kokri je vpliv lahko pozitiven, če se ob tem izvedejo ureditve za izboljšanje habitatov vodnih organizmov. V varstvenih revirjih je treba izključiti vse gradbene posege. Odlok v 1. točki 33. člena podaja določilo, da se v območjih ohranjanja narave usmerja tako, da se preprečuje konflikte z drugimi rabami. Spodbuja se razvoj trajnostnih oblik turizma. Dostope do vode ob Trbojskem jezeru ter območja za plovbo se ureja na sonaraven način. Pri tem je treba upoštevati obstoječe naravne kakovosti območja in načrtovati takšne oblike turizma, ki ne povzročijo množične obiskanosti. V teh območjih se načrtuje takšne dejavnosti, za katere praviloma ni potrebna gradnja dodatne ali nove javne infrastrukture. Slednje ima pozitiven vpliv na habitate vodnih organizmov. Podana je usmeritev.

Prometna infrastruktura prav tako lahko vpliva na kakovost površinskih voda in s tem habitate vodnih organizmov, predvsem kadar je njihov potek načrtovan v bližini vodotokov ali jih preči. Gradnja in širitev prometne infrastrukture lahko povzroči negativne vplive zaradi povečanega vnosa suspendiranih delcev, izpustov nevarnih snovi (olja, goriva) ter sprememb drenažnih režimov. Vpliv je zmeren do večji predvsem v fazah gradnje, vendar se ga lahko bistveno zmanjša z ustreznimi ukrepi. V občini z OPP ni opredeljenih ali načrtovanih prometnic, ki bi prečile Savo ali Kokro. OPP navaja, da se načrtuje obvozna cesta s potekom severno od poslovne cone Brnik, skozi naselje Šenčur in do avtocestnega priključka Kranj – vzhod, kjer pa ni vodotokov. Plan tako ne bo imel vpliva na varstvene revirje ribjih vrst.

Pomemben vpliv na vodne organizme se lahko pojavi tudi v primeru izvajanja protipoplavnih ureditev, predvsem takšnih, ki vključujejo pregrade in vodne objekte, ki preprečujejo ali onemogočijo migracije vodnih organizmov. Obratovanje protipoplavnih objektov lahko povzroča spremembe vodnega režima (pretoki, temperatura, motnost, premeščanje sedimentov), kar lahko vpliva na ribje populacije in spremeni njihovo življenjsko okolje. Razredi poplavne nevarnosti so opredeljene le ob vodotoku Kokra. 32. člen OPP opredeljuje, da se dejavnosti usmerjajo izven potencialno poplavnih, erozijskih in plazovitih območij. OPP ne predvideva protipoplavnih ureditev, zato tudi vpliva na vodne organizme zaradi izvajanja plana ne pričakujemo.

Površine ob vodotokih Sava in Kokra so v OPP prepoznane kot površine, kamor se usmerja zasnova zelenega sistema in območja za rekreacijo v naravnem okolju. S tem je to območje prepoznano kot kvalitetno. Ohranjanje teh površin in obvodne vegetacije prispeva k izboljšanju stanja habitatov vodnih organizmov, vključno z ribami. Ohranitev vegetacijskih pasov ob vodotokih zmanjšuje erodibilnost bregov in vnos hranil ter onesnažil v vode, kar dolgoročno pozitivno vpliva na stabilnost populacij rib v varstvenih revirjih. Rekreacija je opredeljena v več členih. V 28. členu Odloka o OPP je opredeljeno, da sta reka Sava in Kokra potencialni območji za umeščanje rekreativnih dejavnosti, rekreativnih poti in površin za šport in rekreacijo. Za varstvo vodnih organizmov v primeru razvoja športa in rekreacije v območju obeh vodotokov je podana usmeritev.

Vpliv na varstvene revirje ima lahko tudi kmetijska raba zemljišč. Intenzivnejša obdelava tal, povečana erozija in odtok tal, lahko povzročijo motnost voda, povečanje hranil in organskega materiala v potokih ter posredno motijo ribe v varstvenih revirjih. Če se uvajajo sonaravne kmetijske prakse, kot so ohranjanje obrežnih pasov, minimalna obdelava tal in zmanjšanje uporabe gnojil, je vpliv majhen. Brez teh ukrepov je vpliv zmeren negativen. Na celotnem območju občine Šenčur so prisotne večje strnjene kmetijske površine, tudi v bližini vseh treh vodotokov v občini. V 30. členu Odloka o OPP so podane usmeritve za razvoj kmetijstva. Z vidika varstva voda in vodnih organizmov so pomembna vsa določila, ki se nanašajo na varstvo območij ohranjanja narave, saj sta tako Kokra kot Sava opredeljeni kot naravni vrednoti. Opredeljeno je, da se agrarne operacije izvajajo ob upoštevanju območij ohranjanja narave. Pri izvajanju agrarnih operacij je treba ohranjati lastnosti zaradi katerih ima območje status naravne vrednote in biotske raznovrstnosti. Agrarne operacije lahko povečajo intenzifikacijo kmetijske rabe površin.

Drstišča

Širitev urbaniziranih območij in spremembe vodnega režima zaradi komunalne infrastrukture lahko prekrijejo dristišča z nanosi tal ali zmanjšajo kisik v vodi, kar zmanjša uspešnost drstenja rib. Vplivi na dristišča se lahko pojavijo tudi v primeru ureditev v neposredni bližini vodotokov ali v primeru prečkanj (npr. ceste, poti, itd.). Rekreativna območja ob in vzdolž vodotokov, ureditve površin za potrebe turistične dejavnosti, ureditve prometnic ob ali preko vodotokov so tiste, ki imajo posredno vpliv na dristišča. Ustrezno načrtovanje infrastrukture ter urbaniziranih območij, ohranjanje naravnih brežin, vegetacijskih pasov in preprečevanje neposredne gradnje ob vodotokih lahko vplive bistveno zmanjša. V primeru umeščanja urbaniziranih območij v bližino vodotokov ali tako, da je možen daljinski vpliv nanje, obstaja tveganje za poslabšanje drstitvenih habitatov zaradi povečanega odtoka onesnaženih voda, sprememb mikrosedimentacije ali urejanja brežin. Iz tega razloga je ključno ustrezno odvajanje odpadnih voda in njihovo čiščenje pred morebitnimi iztoki v vodotok. Zmanjšanje vpliva se doseže tudi z zagotavljanjem varovalnih pasov ob vodotokih.

V kranjskem ribiškem okolišu v občini Šenčur ni evidentiranih dristišč. Dristišča se nahajajo na reki Savi v Kranju pod Majdičevim jezom ter izlivni del Kokre, to je na odseku od prvega jez (jez pri Standardu) do izliva v Savo. Omenjena dristišča so gorvodno od območja občine Šenčur. Raba prostora ter dopustne ureditve na podlagi določila OPP tako ne morejo vplivati na dristišča rib.

Neprehodni prečni objekti za vodne organizme

Dopustne ureditve prostora v okviru OPP ne predvidevajo novih prečnih objektov na vodotokih. Na območju občine ni evidentiranih pomembnejših pregrad ali jezov na vodotokih, sta pa dve večji gorvodno in dolvodno na reki Savi, ki nista prehodni. Gre za HE Mavčiče in HE Medvode ter prečna objekta na območju Savskega otoka v Kranju.

Na ribje vrste pomembneje vpliva predvsem fragmentacija vodnega prostora, saj se populacije rib v primeru umeščanja vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracije, ločijo na več manjših delov, ki so med seboj izolirane. Posledično se zmanjšuje genetska raznolikost povečuje pa se ranljivost populacij. Širjenje urbaniziranih površin, površin za rekreacijo, turistične dejavnosti ipd. same po sebi običajno ne vključujejo pregrad na vodotokih, lahko pa posredno zahtevajo ureditev prečnih objektov na vodotokih z namenom zagotavljanja poplavne varnosti poselitve. Vpliv poselitve na prehodnost prečnih objektov se lahko pojavi pri gradnji kanalizacijskih ali odvodnih objektov, ohranjanju obstoječih prečnih ovir (npr. zapuščeni jezovi, industrijski zadrževalniki) itd.

Med določili OPP ni opredeljena izvedba protipoplavnih ureditev, zato ocenjujemo da plan ne bo vplival na prehodnost vodotokov za vodne organizme. Prav tako dolgoročno ni predvidenih prečkanj cest preko vodotokov, kar bi lahko vplivalo na pretočne profile vodotokov.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na okoljski cilj varstva vodnih organizmov nebitven (B) – Površina varstvenih revirjev se ne spremeni ali se le minimalno zmanjša, brez vpliva na stanje ribjih populacij. Možne so manjše lokalne spremembe, brez dolgoročnega vpliva na uspešnost drstenja. Izvedba plana ne povzroča vnosa ali širjenja tujerodnih vrst. Prehodnost je zagotovljena, možne so manjše lokalne spremembe, ki ne vplivajo bistveno na migracijo rib.

6.4.1 Usmeritve za izboljšanje plana

Usmeritve s področja rib:

- Pri ureditvah dostopov do vode in območij za plovbo ob Trbojskem jezeru je treba upoštevati obstoječe naravne kakovosti območja in načrtovati takšne oblike turizma, ki ne povzročijo množične obiskanosti, kar bi imelo negativen vpliv na vodne organizme.
- V obvodnem pasu vodotokov, ki imajo na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, se lahko načrtuje takšna oblika rekreacije v naravnem okolju, za katero ni potrebna gradnja

dodatne oz. nove infrastrukture. Rekreatijske površine, ki zahtevajo velike površine ali večje gradbene posege in so lahko vir onesnaževanja, se načrtujejo izven občutljivih območij, kamor sodijo tudi vodotoki.

- Zagotovi naj se pasove vegetacije ob vodotokih.
- Ohranja naj se naravno morfologijo vodotokov in sonaravne pretočne režime v drstiščih, zagotovi se ekološko pretočnost reke in ohrani peščene ter prodnate odseke, kjer se ribe drstijo.

6.4.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
<ul style="list-style-type: none"> - površina varstvenih revirjev, - število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana, - tujerodne vrste rib, - zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih 	Zavod za ribištvo Slovenije izvaja monitoring vseh vrst rib. Poleg tega vodi evidenco drstišč in pregrad na vodotokih.	MKGP, ZZRS	Spremljanje se vrši v obliki rednega dela ZZRS.

6.5 VODE

6.5.1 Površinske vode

Vodna mreža na območju občine ni zelo gosta. Po podatkih Atlasa voda se v občini nahajajo trije vodotoki. Od tega sta reka Kokra in Sava opredeljena kot vodotoka 1. reda. Preostali vodotok je Olševnica, ki teče skozi naselji Luže in Srednja vas pri Šenčurju.

Kakovost vodotokov opredeljujeta njihovo ustrezno kemijsko in ekološko stanje. Večina vodotokov v Sloveniji je vsaj v dobrem kemijskem stanju, med tem ko je v dobrem ekološkem stanju manj vodotokov. Na ekološko stanje vodotokov močno vpliva raba tal v priobalnem pasu. Vsi vodotoki v občini tečejo pretežno preko kmetijskih površin, zato je raba površin v priobalnem pasu z vidika ohranjanja kvalitete vodotokov toliko bolj pomembna. Obvodna vegetacija v priobalnem pasu pozitivno vpliva na hidromorfološko stanje vodotokov, kar ima pozitiven vpliv na njihovo ekološko stanje. Hidromorfološka spremenjenost je eden izmed najbolj pogostih dejavnikov, ki v Sloveniji vpliva na slabo ekološko stanje vodotokov. Plan ne naslavlja ustrezno ohranjanja obvodne vegetacije ob vodotokih v občini, zato je podana usmeritev.

Varstvo voda med cilji prostorskega razvoja (8. člen) neposredno ni opredeljeno, posredno pa se zagotavlja kanalizacijsko omrežje v vseh naseljih, kar ima posredno pozitiven vpliv na površinske vodotoke in na cilje njihovega varstva. Vodna mreža, kot pomemben gradnik krajine, je narekovala razvoj prostora in naravovarstveno pomembnih območij ter razvoj poselitve. So pa med usmeritvami za razvoj krajine podana tudi določila za urejanje voda (27. člen), predvsem v smislu rabe vode v turistične in rekreativne namene.

V 37. členu Zakona so določene omejitve poseganja v vodno in priobalno zemljišče celinskih voda ter določene izjeme. V 14. členu Zakon o vodah določa priobalna zemljišča celinskih voda. Upravljanje z vodami in vodnimi viri mora biti celovito in celostno, kar pomeni, da se vode in obvodni prostor usklajeno in trajnostno uporablja za različne namene in dejavnosti ob sočasnem zagotavljanju njihovega varstva. Vsakršna raba voda za oskrbne, gospodarske, kmetijske in druge namene mora biti takšna, da se upošteva hidrološki značaj vodotokov, njihova vodnatost in druge značilnosti za trajno zagotavljanje njihovega kakovostnega kemijskega in ekološkega stanja ter krajinskega in ekološkega

pomena. Ohranja naj se obrežna zarast vodotokov in, kjer je to mogoče v nižinskih predelih, ponovno vzpostaviti obrežno vegetacijo. Odlok o OPP ne določa nobenih omejitev pri urejanju priobalnih zemljišč in javne dostopnosti obale vodotokov, zato so v nadaljevanju podane usmeritve, ki se nanašajo na varstvo ter upravljanje voda v OPP. Usmeritve podajajo določila za varovanje kakovosti površinskih vodotokov, kar zmanjšuje pritiske na obvodni prostor in s tem pripomore k ohranjanju in izboljšanju kakovostnega stanja vodotokov, kar predstavlja pozitiven vpliv.

Odlok v 32. členu podaja določila za rabo prostora, ki je pod vplivom površinskih voda. Določa, da ob gradnja objektov pred izlivom vodotokov v nižinske potoke ali reke ni ustrezna. Nadalje Odlok določa, da se pri urejanju in ohranjanju vodnega režima upošteva naravno dinamiko in sonaravno urejanje odtočnega režima z ohranjanjem naravne retencijske sposobnosti prostora ter usmerjanjem rabe prostora, ki vpliva na spremembe odtočnega režima izven teh območij. Omenjene omejitve se pretežno nanašajo na preprečevanje erozije bregov in poplavne varnosti. Izboljšanje kakovosti vseh vodotokov se doseže z ustreznim upravljanjem odpadnih vod, kar je z Odlokom tudi ustrezno določeno in predvideno. Za kakovost površinskih voda so pomembni tudi pogoji pridelave na kmetijskih zemljiščih (omejevanje uporabe gnojil in zaščitnih sredstev). Oba največja vodotoka tečeta preko območja strnjenih kmetijskih površin. Na podlagi monitoringov kemijskega stanja površinskih voda lahko ugotovimo, da kmetijsko nima pomembnega vpliva na kakovost vodotokov v občini. Vsa naselja v občini so priključena na kanalizacijsko omrežje, ki se konča na ČN Kranj in ČN Trboje. Navedeno pozitivno vpliva na kemijsko in ekološko kakovost Save in Kokre, ki tečeta preko območij kmetijskih zemljišč. S tem je zmanjšana možnost poslabšanja kvalitetnega stanja vodotokov zaradi komunalnih odpadnih vod.

V 14. členu Odloka o OPP je navedeno, da se bo infrastrukturno omrežje lokalnega pomena še nadalje razvijalo v skladu s prostorskimi potrebami in potrebami gospodarskega razvoja. Dosedanja infrastrukturna opremljenost se bo v bodoče dopolnjevala na območjih z neustrezno ali pomanjkljivo komunalno opremo, izboljševala pa se bo tudi v smislu preprečevanja možnosti onesnaženja in zmanjšanja obremenitev okolja. Občina bo tako z OPP zagotavljala obnovo obstoječega omrežja ter dograditvijo novega, kar ima pozitiven vpliva na kakovost površinskih voda, saj se z urejeno odvodnjo komunalnih odpadnih voda prepreči onesnaženje površinskih vodotokov, podzemnih voda in tal. OPP podaja tudi usmeritve glede odvajanja padavinske odpadne vode z utrjenih površin in določa sanacijo obstoječe in novogradnje sistema odvodnje. Z vidika ohranjanja kvalitete površinskih voda je pomembno tudi, da se izvede ustrezne ukrepe za zmanjševanje odtoka z urbanih površin in ukrepi za omejevanje izlita komunalnih in padavinskih vod.

Urejeno ravnanje z odpadki preprečuje možnost onesnaženja okolja in posledično pozitivno vpliva tudi na kakovost vodotokov, tla in podzemne vode. Odlok o OPP ravnanja z odpadki ne naslavlja, zato podajamo usmeritve za izboljšanje plana.

Na območju občine Šenčur ni opredeljenih referenčnih odsekov vodotokov.

Na kakovost površinskih vodotokov pomembno vpliva tudi kmetijska dejavnost ter kmetijske površine v bližini strug vodotokov. Občina je izrazito kmetijska, a se dva glavna vodotoka, Sava in Kokra, nahajata na skrajnih robovih občine in tako nista pod neposrednim vplivom kmetijstva in kmetijske dejavnosti. Zmanjšanje vpliva kmetijskih površin na kakovost vodotokov se lahko doseže preko ohranjanja ali ponovne vzpostavitve obrežne vegetacije vzdolž vodotokov, ki predstavlja zaščitno cono med kmetijskimi površinami ter vodotoki in zmanjša prenos snovi med obema medijema. Obrežna zarast je vzpostavljena ob vseh vodotokih, tudi ob vodotoku Olševnica, ki poteka preko strnjenih kmetijskih površin. Posebni ukrepi ali priporočila z vidika zagotavljanja obrežne zarasti tako niso potrebni. Bolj kot kmetijska dejavnost, obremenitev za vodotoke v občini predstavlja

obstoječa poselitve, ki se nahaja v njihovi bližini.

Glede na sedanjo rabo prostora vzdolž vodotokov in dejstva, da se raba prostora v tem delu ne spreminja (ohranja se kmetijska raba) ocenjujemo, da se z izvedbo plana kakovostno stanje vodotokov ne bo spremenilo. Z poudarjanjem trajnostne rabe površin in vzpodbujanje integralne pridelave se lahko pričakuje vsaj ohranitev obstoječe kakovosti vodotokov.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na površinske vode nebitven zaradi omilitvenih ukrepov (C) – Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Iz tega razloga bo dobro stanje površinskih voda ohranjeno

6.5.1.1 Usmeritve za izboljšanje plana

V Odlok o OPP naj se k ustreznim členom doda naslednje določila o varstvu površinskih voda:

- Upravljanje z vodami in vodnimi viri mora biti celovito in celostno, kar pomeni, da se vode in obvodni prostor usklajeno in trajnostno uporablja za različne namene in dejavnosti ob sočasnem zagotavljanju njihovega varstva. Upravljanje mora biti takšno, da se ohranja kakovostno stanje voda.
- Na priobalnih zemljiščih se ohranja nepozidanost in javna dostopnost, zato se prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umešča izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem oddaljenosti. Prav tako se pri določitvi območij voda oz. območij celinskih voda dosledno upošteva dejansko stanje.
- Vsakršna raba voda za oskrbne, gospodarske, kmetijske in druge namene mora biti takšna, da se upošteva njihov hidrološki značaj, vodnatost in druge značilnosti za trajno zagotavljanje njihovega kakovostnega kemijskega in ekološkega stanja ter krajinskega in ekološkega pomena.
- Ohranja naj se obrežna zarast vodotokov.
- Izboljšanje kakovosti vseh vodotokov se doseže z ustreznim ravnanjem z odpadnimi vodami.
- V Odlok o OPP naj se vključi tudi določila glede ravnanja z odpadki na območju občine, kar bo imelo posredno pozitiven vpliv na varstvo voda in tal.
- Za zmanjševanje onesnaževanja površinskih voda ter vodnih zemljišč je pri načrtovanju prostorskih ureditev potrebno ustrezno urediti komunalno opremljenost, preprečiti neustrezno rabe prostora ob vodotokih ter sanirati točkovne vire onesnaženja.

6.5.1.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda	Kazalec temelji na programu monitornega stanja površinskih voda, ki se izvaja na 31 merilnih mestih na vodotokih v Sloveniji, skladno z Uredbo o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, 14/09, 98/10, 96/13, 24/16), Pravilnikom o monitoringu stanja površinskih voda (Ur. l. RS, št. 10/09, 81/11, 73/16) in Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Ur. l. RS, št. 63/05, 26/06, 32/11, 8/18)	ARSO	Spremljanje se vrši skladno z letnimi programi monitoringa stanja površinskih voda, ocena kemijskega in ekološkega stanja pa se izvede enkrat v obdobju načrta upravljanja voda (praviloma šestletno obdobje)

6.5.2 Podzemne vode

V občini Šenčur ni vodovarstvenih območij. V severnem delu občine je opredeljeno načrtovano vodovarstveno območje (oznaka PVVO_OBM_266), katerega vodni vir oziroma črpališče se nahaja v očini Preddvor. V občino Šenčur sega načrtovani tretji, širši vodovarstveni pas.

Na območju občine Šenčur se nahajata tudi dva vodna viri z veljavnim vodnim dovoljenjem za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, brez določenega vodovarstvenega območja: vrtina Šenčur in OI-1/00. Slednja se nahaja na gozdnem območju, kjer ni prisotne poselitve in tako vir ni ogrožen zaradi rabe prostora. S tem je tudi možnost onesnaženja teh vodnih virov zaradi dejavnosti v prostoru zanemarljiva. Vrtina Šenčur se nahaja na kmetijskih površinah, v zaledju se nahaja gozd. Vrtina ni predvidena kot del načrtovanega vodovarstvenega območja, čeprav glede na dovoljene količine načrpane vode izkazuje pomemben vodni vir za občino.

Vse določbe, ki so navedene v poglavju o vrednotenju vplivov na površinske vode in imajo nanje pozitiven vpliv, imajo posreden pozitiven vpliv tudi na varstvo podzemnih voda. V določenih primerih lahko površinske vode pomembno vplivajo na podzemne vode in obratno. Območja podzemnih voda in območja površinskih voda (vodotoki, jezera, mokrišča) so v naravi namreč povezana med seboj. Medsebojne povezave imajo lahko veliko pojavnih oblik. V mnogih primerih površinske vode drenirajo podzemno vodo, v drugih primerih so površinske vode vir napajanja vodonosnikov. Onesnažena podzemna voda lahko povzroči poslabšanje stanja površinske vode in obratno.

Varstvo podzemnih voda je v planu posredno omenjeno preko oskrbe s pitno vodo. V 32. členu Odloka o OPP je določeno, da je treba dejavnosti usmerjati izven območij podtalnice in virov pitne vode oziroma njihovo izvajanje prilagoditi tako, da dejavnosti ne bodo predstavljale nevarnosti za onesnaženje podzemnih voda. Določilo se nanašajo tako na vodooskrbo, kot tudi na varstvo vodnih virov. Prav tako je varstvo podzemne vode posredno vključeno v plan preko določb o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode. Kanalizacijsko omrežje je vzpostavljeno v vseh naseljih v občini in se zaključi na ČN Trboje in ČN Kranj. Urejeno čiščenje komunalne odpadne vode ima na podzemne vode neposreden pozitiven vpliv.

Na območju občine ni opredeljenih prispevnih površin občutljivega območja zaradi evtrofikacije ter prispevnih površin občutljivega območja zaradi kopalnih voda.

Kakovostno stanje podzemnih voda je naslovljeno tudi z 19. členom Odloka o OPP, ki navaja ukrepe za zmanjševanje vnosa škodljivih snovi v podtalnico. Ukrepi so namenjeni predvsem varstvo podtalnice zaradi pritiskov iz kmetijskih virov, kar predstavlja pozitivne vpliv plana na zagotavljanje kvalitete podzemne vode.

Širjenje poselitve vpliva tudi na količinsko stanje vodonosnika. Za količinsko obnavljanje vodonosnika podzemne vode je pomembno ustrezno ponikanje padavinskih vod s površin, kar je prav tako zagotovljeno z določili 19. člena Odloka. Navedeno je, da se meteorna voda ponika neposredno s streh ter s povoznih površin in sicer s predhodnim čiščenjem na oljnih lovcih in dodatno filtracijo (peščeni in ogleni filtri). Ukrep zagotavlja tako ohranjanje količinskega kot tudi kvalitetskega stanja podzemne vode. Za oba vodonosnika v občini velja, da je njuno količinsko stanje dobro.

V občini ni podeljenih koncesij za rabo vode. Podeljenih je več vodnih dovoljenj za rabo vode, največ za pridobivanje toplote in namakanje kmetijskih površin. Na osnovi vodnega dovoljenja se morajo posegi v prostor, skladno z določili Zakona o vodah, načrtovati tako, da se ne omejuje ali ogroža nobene obstoječe podeljene vodne pravice. V primeru, da ureditve v prostor ni možno umestiti

drugače, kot da se poseže na območja že podeljenih vodnih pravic, je potrebno črpališča ali vrtine za rabo vode nadomestiti z novim virom.

Vse navedeno lahko izboljša kvaliteto podzemnih voda, saj neurejena odvodna odpadne vode preko pronicanja nitratov in drugih onesnaževal, slabša kvaliteto podzemne vode.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na podzemne vode nebitven (B) – Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda se ne bo bistveno spremenilo. Iz tega razloga bo dobro stanje podzemnih voda ohranjeno.

6.5.2.1 Usmeritve za izboljšanje plana

Dodatne usmeritve niso potrebne.

6.5.2.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda	Kakovost podzemne vode se določa skladno z obstoječo zakonodajo na podlagi Uredbe o stanju kakovosti podzemne vode (Ur. l. RS, 25/09, 68/12, Metodologiji za ugotavljanje stanja vodnih teles podzemne vode in Pravilnikom o monitoringu podzemnih voda (Ur. l. RS, 31/09)	ARSO	Podzemna voda se na merilnih mestih vzorči 1 do 2 krat letno. Rezultati se podajajo v obliki letnih poročil.

6.5.3 Ogrožena območja

Poplavna ogroženost

Na območju občine Šenčur so poplavna območja opredeljena le ob vodotoku Kokra. Ob drugih vodotokih razredi poplavne ogroženosti niso določeni. Ob vodotoku Olševnica so na podlagi poenostavljenega 2D modela opredeljene rečne (fluvialne) poplave. Slednje so opredeljene tudi v skrajnem južnem, gozdnem in neposeljene delu občine, kjer sicer po podatkovnem sloju »hidrografija« (vir: eVode) ni opredeljenih vodotokov. Po opozorilni karti so poplavna območja omejena le na vodotok Kokra in se nahajajo znotraj območja veljavnosti rezultatov poplavne študije. Občina Šenčur je ravninska občina, zato se viški vode razlivajo po površini, hudourniškega delovanja voda ni oziroma je vezano na območje Kokre. Zaradi geološke sestave (aluvialni nanosi) ter pretežno ravnega terena so površine manj podvržene erozijskemu delovanju padavinske vode.

Na poplavnih območjih, za katera so izdelane karte poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti, je pri načrtovanju prostorskih ureditev potrebno upoštevati pogoje in omejitve iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti In posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 34/25). Pri tem je treba zagotoviti, da se ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na poplavnem območju in izven njega.

Veljavna poplavna študija za vodotok Kokra je bila potrjena leta 2012 in 2014 in ne upošteva vpliva podnebnih sprememb pri pojavu poplavnih dogodkov. Odlok o OPP v 32. členu navaja, da se dejavnosti v prostoru usmerjajo izven potencialno poplavnih in erozijskih območij in se prilagajajo naravni dinamiki prostora, kar je z vidika zagotavljanja poplavne varnosti pozitiven vpliv. Odlok ne navaja, da je treba pri razporejanju dejavnosti v prostoru in umeščanju objektov v prostor upoštevati vpliv podnebnih sprememb. Podana je usmeritev.

Možnosti prostorskega razvoja naselij so glede fizičnih omejitev v prostoru, karmo sodi razgibanost terena, omejene le v skrajnem SV delu občine, ki je dvignjen in gozdnat. Poplavna območja so vezana le na vodotok Kokra in segajo tudi do naselij vzdolž vodotoka (npr. Hotemaže, Visoko, Milje). Iz tega

razloga je pomembno, da se za ta območja poda usmeritve glede varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Podana je usmeritev.

OPP omejitve v prostoru zaradi prisotnosti poplavnih območij ustrezno prepozna in jih tudi upošteva. Posebnih določil v zvezi z varstvom pred poplavami Odlok sicer ne navaja, jih pa upošteva pri določanju možnosti prostorskega razvoja naselij. Za še boljše upoštevanje ogroženosti zaradi poplav so podane usmeritve.

Nevarnost zaradi poplav je prisotna predvsem v nižinskem delu občine in še to le ob vodotoku Kokra in Olševnica (2D model). Območje ob reki Savi ni poplavno ogroženo, saj je relief dvignjen in naselja niso pod vplivom visokih voda. Poleg tega je območje Trbojskega jezera umetno ustvarjeno kot posledica zaježitve zaradi izgradnje HE Mavčiče in se v Savi tako regulira nivo višine vode. Ob vodotoku Kokra so posamezni robni deli naselij (zahodni del) pod vplivom poplavnih voda in se nahajajo v razredih srednje in majhne poplavne nevarnosti. Območij strnjenje poselitve znotraj območja veljavnosti rezultatov ni. Varnost teh območij pred poplavami bo potrebno zagotavljati s proti poplavnimi ukrepi, ki v Odloku o OPP sicer niso določeni, niti opredeljeni. Posegi v prostor na poplavnih območjih se izvajajo v skladu s predpisi o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav. Zgornja določila plana prepoznajo poplavno nevarnost kot izredno pomembno prvino ter hkrati omejitve v prostoru. Določila so takšna, da se poplavna nevarnost in ogroženost z urejanjem prostora ne povečuje.

Zmanjšanje intenzivnosti poplavljanja oziroma poplavne ogroženosti je moč doseči z ohranjanjem naravnega poteka strug vodotokov. Podali smo nekatere usmeritve za zmanjšanje poplavne ogroženosti ter nevarnosti prostora zaradi poplav ter delovanja poplavne vode. Omenjene usmeritve bodo pripomogle k povečevanju poplavne varnosti in zmanjšanju poplavne ogroženosti območja občine.

Erozijsko ogrožena in plazljiva območja

Reliefne razmere v občini so takšne, da je erozijskih ter plazljivih območij razmeroma malo. Erozija je prisotna predvsem ob vodotokih kot rečna erozija, med tem ko podorov kamenja, pobočnih masnih premikov itd. na območju občine ni oziroma so omejeni predvsem na manjše območje na SV delu občine. Te površine so porasle z gozdom, ki zmanjšuje erozijske procese in preprečuje plazenje tal. Od ostalih tipov erozije je občasno prisotna še vetrna erozija na kmetijskih površinah, ki jo blažijo gozdovi v ravninskem delu občine. Odlok o OPP v 29. členu navaja, da so ravninski gozdovi in gozdne zaplate med kmetijskimi zemljišči pomemben gradnik krajine in se jih zato ohranja, kar predstavlja pozitiven vpliv na zmanjšanje učinka vetrne erozije. Ohranjanje ravninskih gozdov je sicer v Odloku naslovljeno tudi v drugih členih.

Za območje občine še ni izdelana opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov v merilu 1:25.000, segajo pa vanjo nekateri podatki iz sosednjih občin. Tako je verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov opredeljena ob brežinah Kokre in Save kot tudi v SV delu občine, kjer pa ni prisotne poselitve. To območje je poraslo z gozdom, kar pomembno zmanjšuje erozijsko ogroženost površin. Vzdrževanje, ohranjanje in izboljšanje stanja gozdov v občini, predvsem v ravninskem delu, je opredeljeno v 31. členu Odloka o OPP. Določila in usmeritve pomembno pripomorejo k preprečevanju erozije in plazljivosti tal, kar predstavlja pomemben pozitiven vpliv plana na zmanjšanje ogroženosti območja občine.

Eden izmed ciljev prostorskega razvoja občine (8. člen) je, da se bo omogočalo trajnostno naravnan prostorski razvoj naselij, kar vključuje tudi zmanjšanje ogroženosti zaradi erozije in zemeljskih plazov. Razpršena in posamična poselitve povečuje ranljivost površin za nastanek erozijskih procesov ter plazenje tal. Iz tega razloge je toliko pomembnejše, da se razvoj poselitve usmerja izven tovrstnih

območij v že obstoječa poselitvena območja tako, da je poselitev čim bolj strnjena. Razpršena poselitev na erozijsko in plazljivo bolj ogroženih območij ni prisotna. Pri tem Odlok določa, da se na erozijsko in plazovito ogroženih območjih pred posegi v prostor zagotovi ustrezne protierozijske ukrepe (32. člen). S stališča novih ureditev v prostoru je določilo manj primerno, saj se lahko z omogočanjem nove poselitve na erozijsko ogroženih območjih poveča tveganje za nesreče zaradi možnosti nastanka novih erozijskih procesov. S tem pa se lahko poveča ogroženost obstoječe infrastrukture in poselitvenih območij. Podana je usmeritev.

Ustrezne rešitve za zagotavljanje poplavne varnosti ter erozijske ogroženosti vplivajo tudi na zmanjšanje posledic podnebnih sprememb. Podnebne spremembe se kažejo v večja intenzivnosti poplavnih dogodkov, kar povečuje ogroženost površin in infrastrukture pred poplavljanjem vodotokov. Odlok ne vsebuje določil glede blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe, zato so v nadaljevanju, pri poglavju 6.9.1 podane usmeritve.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na poplavna in druga ogrožena območja nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture se načrtuje znotraj razredov poplavne nevarnosti, a so s planom predvideni omilitveni ukrepi za zmanjšanje obstoječe poplavne nevarnosti. Po izvedbi ukrepov bo poplavna varnost zagotovljena v enakem obsegu kot v trenutnem stanju. Pokrovnost in raba tal se ne bo spreminjala zaradi ustreznih omilitvenih ukrepov.

6.5.3.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- Za vse pomembnejše vodotoke naj se doda določilo, da se ohranja obstoječo dinamiko vode in poplavljanja ter zagotovi čim bolj naravni potek strug v delu, ki še ni reguliran.
- Premostitve voda in gradnja na vodnem ter priobalnem zemljišču naj se načrtuje tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim.
- V 35. člen naj se doda določilo, da bo občina varovala poplavna območja pred posegi, ki bi zmanjševali obseg razlivnih površin
- Retencijske površine se mora ohranjati in če je to mogoče, zagotavljati njihovo ponovno vzpostavitev.
- Poselitev je treba načrtovati ob upoštevanju vseh poplavnih območij in jo usmerjati izven njih tako, da se pri razporejanju dejavnosti in umeščanju objektov v prostor upošteva odpornost na podnebne spremembe in njihove posledice, kot so poplave, suše in vročinski valovi. Če poselitev posega v razrede poplavne nevarnosti ali v druga območja po opozorilni karti poplav je treba preveriti vpliv poselitve na poplavne razmere in predvideti ustrezne ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti površin. Pri tem je treba upoštevati tudi vpliv podnebnih sprememb ter ukrepe prilagoditi le-tem.
- V 21. člen, ki opredeljuje prostorski razvoj naselij je treba navesti, da se dejavnosti v prostoru razvijajo etapno glede na potrebe posameznih naselij, pri čemer se upošteva stopnjo poplavne ogroženosti.
- Na poplavnih, erozijskih in plazljivih območjih naj se ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo.
- 36. člen naj se dopolni tako, da se glasi: »Za obstoječa erozijsko ali plazovito ogrožena območja se zagotovi ustrezne protierozijske ukrepe. Novih posegov na erozijsko in plazljivo ogrožena območja se praviloma ne načrtuje.«
- Za zmanjšanje ogroženosti pred zemeljskimi plazovi ter erozijo tal zaradi delovanja padavinske vode, je treba poselitev načrtovati tako, da se izvedejo ustrezni ukrepi odvajanja padavinske in

zaledne vode (drenaže, kontrolirana odvodnja stran od pobočja, itd.).

6.5.3.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Opredeljevanje poselitvenih območij in infrastrukture v prostor na način, da se obstoječa stopnja poplavne ogroženosti ne bo poslabšala.	Spremljanje stanja se izvaja preko opredeljevanja namenske rabe v okviru prostorskega plana, ob upoštevanju veljavnih predpisov na področju poplavne varnosti.	DRSV, MOPE, Občina Šenčur	Spremljanje je redno in časovno neomejeno.
Pokrovnost in raba tal v povezavi z delovanjem površinske vode.	Posebna spremljanje stanja pokrovnosti, predvsem pa rabe tal, spremlja preko izvajanja OPN. Prav tako se spremlja stanje glede pojavljanja novih erozijsko ogroženih in plazljivih območij oziroma se spremlja obstoječe. V primeru nastanka novih zemeljskih plazov ali erozijskih območij (podorov) se vodi evidenca ter pristopi k sanaciji teh ogroženih območij.	DRSV, Občina Šenčur	Spremljanje stanja se vrši stalno, ob izvajanju OPN. Vrš ga občina Šenčur.

6.6 NARAVA

Med možnimi vplivi izvedbe OPP na naravo izstopajo predvsem naslednje skupine vplivov:

- **Vplivi zaradi možnih ureditev in umestitev dejavnosti na vplivnem območju varovanih območij narave** – vpliv na POO Gozd Olševek-Adergas, naravne vrednote različnih zvrsti, EPO Možjanca-Štefanja gora in EPO Kokra – spodnji tok.
- **Vplivi zaradi vzpostavitve novih kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav, promet in kmetijstvo** - vpliv na POO Gozd Olševek-Adergas, naravne vrednote različnih zvrsti, EPO Možjanca-Štefanja gora in EPO Kokra – spodnji tok

Z izvedbo OPP pa so prepoznani tudi nekateri pozitivni vplivi na biotsko raznovrstnost.

Zaradi strateške narave presojanega programa ugotovitve o potencialnih vplivih podajamo skupaj za vsa zgoraj navedena varovana območja narave, saj se vplivi prepletajo in dopolnjujejo.

Varstvo narave ter doseganje naravovarstvenih ciljev je v plan vključeno v več členih. Plan med cilji prostorskega razvoja navaja tudi zagotavljanje trajnega varstva naravnih vrednot, sicer ob povezavi z razvojem turizma. Na območju občine Šenčur so naravovarstvena območja vezana predvsem na vodotoka Kokra in Sava ter na gozdni prostor ob vznožju Kamniško-Savinjskih Alp. Preostali del občine je ravninski v katerem prevladuje kmetijska raba. Naravovarstvena območja v občini imajo neposreden pozitiven vpliv na zagotavljanje zdravega in kakovostnega življenjskega okolja, saj nudijo pomembne površine za rekreacijo in doživljanje narave. Hkrati je ohranjanje ugodnega stanja vseh naravovarstvenih območij pomembno tudi pri razvoju turizma, kot gospodarske panoge, ki jo bo občina preko plana razvijala in nadgrajevala. Med pomembnimi območji za občino sta med drugim prepoznani naravni vrednoti doline reke Kokre in reke Save. Iz navedenega lahko zaključimo, da je prepoznan pomen in ohranjenost celovitosti naravovarstveno pomembnih območij varstva narave za občino pomembno in eno ključnih gradnikov prostorskega razvoja.

Varstvo narave je upoštevano pri zasnovi prostorskega razvoja občine. V 12.členu je navedeno, da je najpomembnejša vrednota naravne dediščine območje kanjona Kokre, ki je naravno dobro ohranjeno z visoko biodiverzitetjo. Druga naravovarstveno pomembna območja niso omenjena oziroma navedena, da se jih ohranja. Podana je usmeritev, s katero bo zagotovljeno varstvo in prepoznavnost tudi drugih območij varstva narave. Na ta način bo občina preko izvajanja plana varovala obstoječa poselitvena območja, jim omogočala prostorski razvoj, ob hkratnem upoštevanju območij varstva narave in biodiverzitete (tudi preko ohranjanja krajine ter krajinskih značilnosti) in zagotavljanju ohranjanje biodiverzitete v ugodnem stanju.

K varstvu biodiverzitete na območju občine neposredno vplivajo določbe glede varstva kmetijskih in gozdnih površin ter območja voda. Pri teh vsebinah so bile v predhodnih poglavjih podane usmeritve za izboljšanje plana, ki se bodo prenesle v Odlok. Na ta način bo imel plan pozitivne učinke tudi na varstvo narave.

Ureditve in umestitev dejavnosti na vplivnem območju naravovarstvenih območij

Na lastnosti Natura 2000 območij in naravne vrednote lahko vplivajo vsi tisti deli Odloka, katerih posledica so:

- Posegi na naravovarstvenih območjih – Natura 2000 območjih
- Posegi in dejavnosti, ki bi lahko vplivale na biotsko raznovrstnost
- Vzpostavitev ali nadaljevanje dejavnosti, ki lahko vplivajo na lastnosti in cilje naravovarstvenih območij (npr. turistične, športne dejavnosti ter kmetijstvo)
- Posegi na gozdnih površinah oz. njihovo ohranjanje
- Novogradnje in obnove GJI (prometnice, daljnovodi, javna razsvetljava).

Usmeritve za razvoj prostora morajo upoštevati tudi varstvo vseh zvrsti naravnih vrednot, ki so prisotne na območju občine. Pri tem je pomembno upoštevanje varstvenih usmeritev za varstvo naravnih vrednot, ki vključujejo usmeritve za razvoj dejavnosti na naravni vrednoti in na območju vpliva na naravno vrednoto z namenom, da se ohranjajo vse lastnosti posamezne zvrsti naravne vrednote. OPP občine Šenčur ne opredeljuje konkretnih posegov v prostor, ki bi lahko imel vpliv na posamezne zvrsti naravnih vrednot, podaja pa usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru. V nadaljevanju je vpliv razvoja možnih dejavnosti v prostoru podan po posameznih vsebinskih sklopih (promet, turizem, itd.). Vsem vplivom možnih dejavnosti v prostoru je skupno to, da je pri tem potrebno ohranjati vse lastnosti, zaradi katerih so bila posamezna območja narave razglašena in opredeljena kot naravne vrednote lokalnega in državnega pomena.

Na območja varstva narave ima lahko izvedba OPP več različnih vplivov:

- vpliv zaradi turistične dejavnosti na območjih varstva narave;
- vpliv zaradi umeščanja novih dejavnosti na robna območja Natura 2000 območij;
- vpliv zaradi kmetijskih dejavnosti na robnih območjih;
- neposredni ali daljinski vplivi zaradi proizvodnih dejavnosti;
- vpliv umeščanja in izgradnje komunikacijske in energetske infrastrukture.

Za preprečitev negativnega vpliva na območja varstva narave zaradi izvajanja turistične dejavnosti, je potrebno dejavnosti prilagoditi naravnim danostim posameznega območja. Cilji upravljanja s posameznimi območji morajo biti smiselno vključeni v cilje turističnega razvoja. Na račun turizma se ne smejo slabšati lastnosti naravovarstvenih območij.

Množično obiskovanje naravovarstvenih območij lahko vznemirja živali (predvsem ptice). Urejanje infrastrukture za dostop do teh območij (npr. ceste, objekti, razgledišča) lahko pomembno poveča število obiskovalcev teh območij. Posledica povečanega obiskovanja je povečanje odpadkov in erozije na območju poti ter drugje. Hrup iz okoliških območij še širi tudi na naravovarstvena območja in vznemirja ptice in druge živali.

Robna območja naravovarstvenih območij so pomembne puferske cone, zato je potrebno ta območja urejati z vidika možnih daljinskih vplivov. Odlok o OPP nima podanih usmeritev za varstvo narave, zato je potrebno dodati v Odlok o OPP dodati nov člen, ki bo vključeval tudi določila varstva narave. Podana je usmeritev. Z usmeritvijo bo zagotovljeno varstvo lastnosti območij varstva narave kot tudi ohranjanje biodiverzitete v ugodnem stanju. S tem je ustrezno naslovljeno tudi varstvo biotske raznovrstnosti pri umestitvah in ureditvi dejavnosti v prostoru.

Nove kolesarske in pohodniške poti, rekreacijska območja

Vzpostavljane novih pohodniških in kolesarskih poti na območju občine predstavlja manj očitni vpliv na biotsko raznovrstnost. Med cilji prostorskega razvoja (8. člen) je opredeljeno tudi zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti. Prav tako je med cilji navedeno, da se s planom razvija in povezuje kolesarske, peš in druge daljinske rekreacijske povezave med posameznimi območji aktivnosti. Pomen kolesarskih poti je razviden tudi iz določil 16. člena Odloka o OPP, ki se nanaša na zasnovo prometne infrastrukture. Nove kolesarske in pešpoti lahko vplivajo predvsem v primeru gradnje oziroma vzpostavitve novih poti v habitatih, kjer le-te trenutno niso prisotne. Bistveno manjši vpliv je pričakovati v primeru označbe obstoječih pohodnih ali poljskih poti. V primeru postavitve različne urbane opreme, kot so klopi, označevalne table ipd. je vzdrževanje le teh pomembno, saj v nasprotnem primeru urbana oprema pomeni onesnaženje okolja. Pri umeščanju kolesarskih ter peš poti se upošteva vse naravovarstvene statusse ter omejitve, ki iz tega izhajajo. Na območjih ohranjanja narave je treba omejevati vse nove posege in dejavnosti, ki bi ta območja razvrednotili. V ta območja je smiselno umeščati dejavnosti, ki so z varstvom kompatibilne (rekreacija v smislu sprehajalnih in kolesarskih poti, sonaravno kmetijstvo itd.). Omrežje kolesarskih poti, pešpoti in drugih rekreacijskih poti na območjih ohranjanja narave naj se prednostno načrtuje po že obstoječih poteh ter ob upoštevanju pogojev in varstvenih usmeritev za ohranjanje lastnosti posameznih zvrsti naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti. S tem je omogočeno doseganje varstvenih ciljev varovanih območij, lastnosti naravnih vrednot ter večanje pomena območij biotske raznovrstnosti. Ocenjujemo, da se z planom ne bo povečeval potencialni vpliv na naravovarstvena območja, oziroma se bo ta vpliv zmanjševal, ob upoštevanju usmeritev za zmanjšanje morebitnih negativnih vplivov na naravo.

OPP v grafičnem delu (karta 4) opredeljuje tudi območja za rekreacijo in šport ter rekreacijske povezave na širšem območju vodotoka Kokra in Sava, ki sta opredeljeni kot geomorfološki in hidrološki naravni vrednoti. Kokra je opredeljena tudi kot ekološko pomembno območje. V območje EPO Možjanca – Štefanja gora se ne predvideva usmerjanja rekreacije ter športnih dejavnosti. Razvoj območij za rekreacijo in šport opredeljuje več členov Odloka o OPP. Opredeljeni so tako v okviru zelenega sistema v krajini (28. člen), kot tudi pri varstvenem konceptu razvoja krajine (29. člen). V obeh členih je kot prostor, pomemben za umeščanje rekreativnih dejavnosti, prepoznano območje ob Savi in Kokri, ki sta z ostalimi deli občine povezana s kolesarskimi potmi. V preostalih naseljih je pomen rekreacije prepoznano predvsem v okviru razvoja rekreacijske infrastrukture, kot so športni parki in igrišča. Kot pomemben del krajine je prepoznano tudi ohranjanje in vzdrževanje ravninskih gozdov in gozdnih zaplat med kmetijskimi zemljišči, ki pri razvoju območij za rekreacijo predstavljajo pomemben del infrastrukture (npr. poljske poti). Predvsem v gozdovih v bližini naselja

se s planom poudarja rekreacijska raba. Za območja s poudarjeno vrednostjo ohranjanja biotske raznovrstnosti OPP navaja, da so ta območja zanimiva za razvoj rekreacije in turistične ponudbe, pri čemer se daje poudarek razvoju trajnostnega, naravoslovnega in športnega turizma, ob hkratnem spoznavanju naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti, doživljanje narave ter ozaveščanje o pomenu njenega ohranjanja. Slednje ima neposreden pozitiven vpliv na varstvo območij ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti. Nižinski gozdovi v izrazito kmetijski krajini imajo poudarjen ekološki pomen. Morebiten vpliva plana na ta območja je vrednoten v nadaljevanju. Pri razvoju rekreacijskih območij ter turizma je pomembno, da se gozdovi v ravninskem delu občine ohranjajo, z razvojem rekreacijskih poti pa se jim socialna funkcija neposredno povečuje. OPP ustrezno prepozna (31. člen), da imajo ti gozdovih velik krajinski, ekološki in rekreacijski pomen, njihov razvoj pa se temu prilagaja. Ravninski gozdovi se nahajajo tudi ob robovih naselij, ki imajo pomembno ekološko izravnalno in krajinsko vlogo. OPP navaja, da se te gozdove ohranja in vključi v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe.

Razvoj rekreacijskih območij je v OPP opredeljen v 33. členu. Določeno je, da se spodbuja razvoj športno-rekreacijske in turistične dejavnosti v povezavi z naravnimi kakovostmi prostora ob hkratni skrbi za njihovo ohranjanje in s čim manjšo potrebo po poseganju v prostor. Gradnja potrebne infrastrukture mora upoštevati okoljske in naravovarstvene kriterije. OPP spodbuja trajnostne oblike rekreacije (pohodništvo, kolesarstvo in dejavnosti, ki so usklajene z naravnimi danostmi).

Ker sta območji ob Savin in Kokri prepoznani kot pomembni za razvoj rekreacije in se ob njima nahaja obvodni pas, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, se lahko načrtuje takšna oblika rekreacije v naravnem okolju, za katero ni potrebna gradnja dodatne oz. nove infrastrukture. Rekreacijske površine, ki zahtevajo velike površine, večje gradbene posege in predstavljajo večje obremenitev obvodnega prostora se načrtujejo izven območij, ki so občutljiva za onesnaženje (vodotoki, ...) in ob obstoječi poselitvi, izven naravno bolj ohranjenih in neposeljenih območij. Odlok o OPP tovrstnih določil ne vsebuje, zato je podana usmeritev. Ocenjujemo, da so zgornja določila v zadostni meri usmerjena v doseganje in ohranjanje lastnosti obeh naravnih vrednot. Pri tem je pomembno, da se v čim večji meri za razvoj pohodništva ali kolesarjenja uporabi in vzpostavi obstoječe poti in prečkanja vodotokov. Odprti prostor se ohranja v obstoječem stanju, predvsem pa je pri tem treba ohranjati krajinska razmerja (kmetijske in gozdne površine oziroma gozdne otoke, zaplate). Pri urejanju poti se ne odstranjuje obvodne vegetacije.

Območja pomembna za naravo so z OPP prepoznana kot tista, kamor se potencialno lahko usmerja rekreacija v naravnem okolju. V primeru urejanja urbane opreme ali druge infrastrukture lahko pride do osvetljevanja površin. Predlagamo, da se na varovanim območjih poti, parkirišč, igrišč, parkov in podobnega, ne osvetljuje. Neustrezna javna razsvetljava (svetilnost preko vodoravnice, neustrezna temperatura svetil) med drugim negativno vpliva na biosfero, moti selitve ptic, ogroža kolonije netopirjev ter ogroža številne vrste žuželk, od katerih spada mnogo vrst k pomembnim opraševalcem. V kolikor je razsvetljava nujna zaradi varnosti ali podobno predlagamo, da se pri tem uporablja svetilke, ki sevajo toplo svetlobo ne več kot 2700 K. Podana je usmeritev.

Promet

Med cilji razvoja občine so opredeljeni tudi cilji s področja prometa. Navedeno je, da je cilj plana izboljševanje prometne dostopnosti in izvajanje ukrepov umirjanja prometa v središčih naselij. S planom se opredeljuje tudi zasnova prometne infrastrukture (16. člen).

Opredeljene so osnovne usmeritve predvsem za urejanje in izboljšave obstoječih prometnih povezav. Preko območja občine poteka avtocesta A2 z avtocestnim priključkom Brnik. V okviru državnega

prostorskega načrtovanja se načrtuje tudi železniška povezava mimo letališča do Kranja (trenutno v fazi pobude in preučitvi variantnih rešitev). S planom se omogoča tudi umeščanje lokalnih cest ter povezav. OPP navaja, da se na lokalnem cestnem omrežju zasnuje zahodno obvozno cesto za naselje Šenčur ter navezava naselja Šenčur na gospodarsko cono ob letališču. Vzpostavljanje novih prometnic lahko v naravi povzroči fragmentacijo v večji ali manjši meri, zato je pri umeščanju novih prometnic pomembna preučitev morebitne fragmentacije habitatov. Ob načrtovanju nove prometne infrastrukture je po potrebi potrebno načrtovati prehode za živali. Umeščanje prometnic mora upoštevati območja z naravovarstvenim pomenom in se jim praviloma izogibati. V kolikor izogibanje ni mogoče, je potrebno pri umeščanju prometnih koridorjev zagotavljati povezljivost vseh naravovarstveno pomembnih območij. Prometna infrastruktura v prostoru ne sme poslabšati biodiverzitete v prostoru ter ogroziti ciljev ohranjanja biodiverzitete naravovarstvenih območij.

V okviru OPP se navaja, da se predvidi zahodna obvozna cesta Šenčur ter cesta z navezavo naselja Šenčur na gospodarsko cono ob letališču. Točnejših podatkov o poteku in tehničnih podrobnostih načrtovane ceste še ni. Tako tudi ni jasno kje bodo zelene ceste potekale. Glede na rabo prostora je njihov potek možen ali preko območja kmetijskih zemljišč ali pa preko ravninskih gozdov. Potek preko gozdov bi lahko skrčil površine ravninskih gozdov, ki imajo pomembno ekološko vlogo v prostoru in potencialno lahko predstavljajo habitatni tip Ilirsko hrastovo-belogabrovje. Omenjeni habitatni tip je eden od habitatnih tipov, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo, in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni. Vrednotenje plana na ravninske gozdove je podano v nadaljevanju. Načrtovane ceste ne bodo prečkale vodotokov Kokra in Sava, zato plan ne bo vplival na obe naravni vrednoti, niti ne na oba EPO. Podana je usmeritev.

Turizem

Odlok o OPP na več mestih poudarja pomen turizma kot razvojnega potenciala za občino, tudi v povezavi z naravovarstvenimi območji. Med cilji prostorskega razvoja v okviru OPP je navedeno tudi omogočanje prostorskih možnosti za razvoj turizma in spremljajočih dejavnosti, pri čemer se razvoj usmerja v športno-rekreacijski turizem v povezavi z naravnimi potenciali vodotokov Kokre in Save, ob njihovem trajnem varstvu. Tudi v 9. členu Odloka o OPP, ki govori o prednostnih območjih za razvoj poselitve in dejavnosti je navedeno, da se razvoj turističnih dejavnosti usmerja v območje ob Kokri med Hotemažami in Miljami ter ob akumulacijsko Trbojsko jezero, ki sta obe naravni vrednoti, Kokra pa tudi EPO. V 27. členu pri usmeritvah za razvoj krajine je navedeno, da se razvoj krajine in dejavnosti v občini Šenčur usmerja tudi v ohranjanje naravnih kakovosti prostora. Tako sta ravno Kokra in Sava s Trbojskim jezerom prepoznani kot pomembni lokaciji za razvoj turizma, rekreacije in kot območja za razvoj namestitvenih zmogljivosti.

Razvoj turizma je pomemben tudi z vidika ohranjanja kmetijstva z dopolnilnimi dejavnostmi in kulturne dediščine. Cilj in usmeritve prostorskega razvoja turizma imajo lahko pozitiven vpliv na varstvo območij, pomembnih za biodiverzitetu, saj se prepozna njihov varstveni pomen in s tem njihovo ohranjanje. Vpliv je lahko tudi negativen, v kolikor bi turistični razvoj vplival na lastnosti naravnih vrednot.

Razvoj turizma je posredno pristen med več določili OPP; zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti, spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti v vaških naseljih, itd.

Podane so tudi usmeritve za razvoj turizma (33. člen). Navedeno je, da turističen razvoj temelji na naravnih kakovostih okolju, v povezavi s športno-rekreacijsko ponudbo. Razvoj turistične panoge

občina vidi v tesni povezavi z vključevanjem naravne in kulturne dediščine v turistično ponudbo. Pri razvoju turizma se ohranja značilne gradnike prostora, ki se ohranjajo in premišljeno urejajo. Med te prostorske gradnike v občini vsekakor sodita območji ob Kokri in Savi ter gozdovi v ravnini, ki v izrazito kmetijski krajini opravljajo pomembne ekološke funkcije in predstavljajo pomemben prostor biodiverzitete. Vse načrtovane ureditve turističnih območij ter infrastrukture za potrebe turizma morajo biti tako usklajene z varstvenimi statusi ter omejitvami, ki izhajajo iz njih. Razvoj turistične dejavnosti je v planu opredeljen na več mestih, predvsem v smislu usmeritev za razvoj dejavnosti po naseljih (9. in 33. člen). Usmeritev za zadržan razvoj turizma in z njim povezanih dejavnosti že ima pozitiven vpliv na vidike ohranjanja narave. S tem se zmanjša pritisk ter možnost urbanizacije naravovarstveno pomembnih območij ter možnost trajne spremembe njihovih lastnosti. Pri tem je za varstvo biotske raznovrstnosti pomembno določilo, da se v varovanih območjih, območjih naravnih vrednot ter območjih biotske raznovrstnosti načrtuje takšne oblike turizma, ki ne povzročajo množične obiskanosti in dejavnosti, za katere praviloma ni potrebna gradnja dodatne ali nove javne infrastrukture. S tem se pomembno zmanjša pritisk na naravovarstveno pomembna območja, zagotovi doseganje varstvenih ciljev varovanih območij ter ohranjanje lastnosti naravnih vrednot. Podana je usmeritev.

Kmetijstvo

Kmetijska dejavnost ima na biotsko raznovrstnost pomemben vpliv. Neustrezna raba kmetijskih zemljišč z intenziviranjem površin ter prekomerno rabo fitofarmaceutskih sredstev lahko pomembno vpliva predvsem na naravovarstvena območja, ki so opredeljena na vodotokih. S tem se lahko pomembno spremenijo lastnosti naravnih vrednot ter drugih varstvenih območij. Kmetijska dejavnost lahko v prostor vnaša tujerodne vrste (ne nujno tudi invazivne).

Za ohranitev obstoječe floristične pestrosti je potrebno ohranjanje obstoječe gozdne rabe, predvsem na območju kmetijske krajine. Tam naj se ohranjajo posamezni gozdni otoki, ki omogočajo koridorsko povezljivost prostoživečim živalim ter predstavljajo krajinsko pestrost pretežno kmetijskega območja. Prav tako je pomembno, da se ohranja obvodna vegetacija vzdolž površinskih vodotokov, ki v območju strnjenih kmetijskih zemljišč. Kmetijske površine, kjer poteka intenzivna kmetijska pridelava, so pogosto v smislu biotske raznovrstnosti puščave. Občina Šenčur ima takšne naravne danosti (ravninski svet, globoka do srednje globoka rodovitna tla, večja območja strnjenih kmetijskih površin, itd), da je kmetijstvo v Slovenskem merilu pomembna gospodarska panoga in zastopa pomembno rabo v prostoru. Sonaravno in tradicionalno kmetijstvo ni toliko poudarjeno. Kljub temu je potrebno pri razvoju kmetijske dejavnosti upoštevati dobre kmetijske prakse in zmanjševati okoljski odtis (vpliv) kmetijstva na tla, vode in posledično tudi območij pomembnega varstva narave. Občina bo kmetijstvo usmerjala v smer integrirane predelave ter ekološkega kmetovanja, kjer je to smiselno in mogoče (30. člen). Spodbujanje sonaravnega kmetijstva lahko povečuje biotsko pestrost v okolju. Mejice in ostale vegetacijske strukture služijo kot ekološki koridorji za netopirje in ptice ter povečujejo nabor primernih habitatov za žuželke, ptice ter preostale živalske vrste. Z povečanjem pestrosti žuželk in drugih nevretenčarjev se poveča tudi razpoložljiva hrana za ptice in druge plenilce, s tem pa se ohranja ali večja biotska pestrost okolja. V dejanski rabi kmetijskih zemljišč prevladujejo njivske površine, ki predstavljajo pretežno intenzivno rabo površja. Takšna raba pomeni verjetno manjšo biotsko pestrost, zato je za njeno ohranjanje ali povečanje toliko bolj pomembno ohranjaje zelenih struktur v prostoru.

Agrarne operacije imajo na biotsko pestrost v občini manjši vpliv, saj je kmetijska dejavnost v občini že intenzivirana. Pomemben vpliv na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost bi pričakovali v primeru, da bi v agromelioracije zajele habitatne tipe vlažnih travnikov in zmanjšale vlažnost njihovih tal, vendar je možnost za to zmanjšana z moratorijem na melioracije za osuševanje

in presojanjem vplivov na okolje v postopkih pridobivanja potrebnih dovoljenj in soglasij. Pri tem je za zagotavljanje zmanjšanja vpliva agrarnih operacij na naravovarstveno pomembna območja ključno določilo 30. člena Odloka o OPP glede izvajanja agrarnih operacij. Določeno je, da je treba agrarne operacije izvajati ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave. Izvajane agrarnih operacij mora ohranjati lastnosti zaradi katerih ima posamezno območje status naravne vrednote in je opredeljeno kot pomembno za biotsko raznovrstnost (EPO, območje Natura 2000). V območjih ohranjanja narave, kjer je zaradi agrarnih operacij zmanjšana ali ogrožena biotska raznovrstnost, je treba načrtovati omilitvene ali izravnalne ukrepe.

Območjih proizvodnih dejavnosti

Območja proizvodnih dejavnosti imajo na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost različne vplive. Sama vzpostavitev proizvodnih dejavnosti ima na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost lahko neposreden in trajen vpliv, saj predstavlja izgubo habitatov rastlinskih in živalskih vrst. Dejavnosti, ki potekajo v posameznih proizvodnih objektih pa imajo lahko na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost tudi daljinski vpliv – predvsem zaradi morebitnega povečanja hrupa v okolju in obremenjevanja površinskih voda.

Odlok na več mestih omenja gospodarski razvoj občine v povezavi z osnovanjem gospodarskih con ter nadaljnjim razvojem obstoječih con. Med razvojnimi interesi občine je opredeljena širitev obstoječih območij za gospodarske dejavnosti, tudi poslovne cone na Brniku. Tudi med cilji prostorskega razvoja (8. člen) ter med prednostnimi območji za razvoj poselitve in dejavnosti (9. člen) občine je razvoj gospodarskih območij izpostavljen na več mestih. Širitvi gospodarskega območja ob obstoječi coni Brnik tudi na območje občine Šenčur je podvržena tudi širitev občinskih cest, ki bi navezale to območje z naseljem Šenčur (16. člen).

V 29. členu je podan razvojno varstveni koncept za razvoj krajine. Tudi na tem mestu je poudarjen razvoj in širitev poslovne in gospodarske cone Brnik, tudi ob povezavi z razvojem peš in kolesarskih poti. Tako obstoječa poslovna cona, kot tudi možna širitev poslovne cone Brnik na območje občine Šenčur se ne more širiti na območja, kjer so prisotna območja varstva narave. Širitve so možne ali na kmetijske površine ali na površine, porasle z gozdom. Kmetijske površine so z vidika vplivov plana na biotsko pestrost manj pomembne. Ravninske gozdovi na območju občine Šenčur in širše v prostoru Kranjsko-sorškega polja večinoma nima varstvenega statusa – ne z vidika narave, ne z vidika gozda. Predstavljajo pa pomemben habitat različnim rastlinskim in živalskim vrstam v izrazito kmetijski krajini. Poseganje na te gozdove s širjenjem urbanizacije ima lahko vpliv na biotsko raznovrstnost širšega območja. Vpliv plana na gozd in gozdni prostor je podrobneje opisan v poglavju 6.3 in ga na tem mestu ne navajamo ponovno. Pri vrednotenju vplivov je podan tudi vpliv na potencialni habitatni tip habitatne tip Ilirsko hrastovo-belogabrovje (HT 91L0), ki so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni. Odlok o OPP varstvo gozdov opredeljuje v 31. členu.

Energetska in telekomunikacijska infrastruktura

Umeščanje energetske in telekomunikacijske infrastrukture ima lahko na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost različne vplive. Vpliv je lahko neposreden zaradi izgube habitatov živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov. Hkrati nadzemna energetska in telekomunikacijska infrastruktura, kot linijska struktura, v naravnem habitatu povzroči vsaj delno fragmentacijo habitatov posamičnih živalskih vrst. Poseke za izgradnjo nadzemne energetske in telekomunikacijske infrastrukture lahko, ob neustreznem vzdrževanju, predstavljajo žarišča za razrast tujerodnih invazivnih vrst. Z vidika vplivov na naravo so podzemni vodi primernejša rešitev. Elektrovi imajo pomemben vpliv na ptice. V občini Šenčur ni opredeljenih posebnih območij varstva, ki bi bila opredeljena za ptice, vseeno pa so ptice izjemno pomemben člen vsakega habitata in kot take pomembne tudi za vzdrževanje dobrega stanja na vseh Natura 2000 območjih ter območjih naravnih

vrednot. Električni udari imajo lahko na večje ptice pomemben negativen vpliv. Interakcije med visokonapetostnimi daljnovodi in pticami so dvosmerne: visokonapetostni daljnovodi vplivajo na ptice in ptice vplivajo na visokonapetostne daljnovode. Vplive visokonapetostnih daljnovodov na ptice lahko strnemo v tri vrste:

- smrt zaradi trkov z vodniki daljnovoda,
 - smrt zaradi električnega udara in
 - posredni vpliv zaradi sprememb v strukturi in funkciji življenjskega prostora ptic (Koče, 2014).
- Problematiko elektroudara je možno uspešno reševati s pomočjo izolacije vodnikov ob električnih stebrih. Ker do elektroudara prihaja na stebru, lahko izolacija enega metra vodnikov na vsako stran prepreči smrt osebkov, ki posedajo na stebru. Podani so ukrepi.

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Obstoječe odvajanje odpadnih voda je izvedeno v ločenem sistemu, izjema so posamezna območja v naselju Šenčur. Kanalizacijsko omrežje je vzpostavljeno v vseh naseljih v občini in speljano na ustrezno čistilno napravo s terciarno stopnjo čiščenja. Odvajanje in čiščenje je eden izmed ciljev prostorskega razvoja občine (8. člen). Občina bo izboljševala komunalno opremljenost naselij in zagotavljala celostno infrastrukturno ureditev, kamor sodi tudi odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda. Infrastrukturno opremljanje je opredeljeno v 19. členu Odloka o OPP. Izgradnja komunalne opreme v naseljih v občini je zaradi reliefnih razmer ter medsebojne bližine posameznih naselij v občini Šenčur, lažje. Usmeritve glede odvajanja in čiščenja odpadnih voda so v aktu podane tudi v 21. členu Odloka. Poselitev se lahko širi tam, kjer je objekte možno navezati na obstoječe sisteme javne komunalne infrastrukture. Ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja odpadnih voda ima pomemben pozitiven vpliv tako na podzemne kot površinske vode, saj se s tem prepreči odtekanje onesnaženih voda v tla ali površinske vode. Tako ustrezno odvajanje in čiščenje posredno pozitivno vpliva na kakovost in ohranjanje lastnosti naravnih vrednot Kokra in Sava. Negativen vpliv se lahko kaže zgolj v primeru neustreznega delovanja posameznih čistilnih naprav, ki bi se kazalo z odtekanjem neprečiščenih odpadnih voda v vodotok. Podana je usmeritev.

Posegi v gozd

Ohranjanje gozdnih površin in njihovih funkcij pomembno vpliva na povečanje oz. ohranjanje biotske pestrosti. Gozd varuje tla pred erozijo, blaži podnebne skrajnosti in uravnava odtekanje vode. Gozd je naravna in izvorna življenjska združba povsod v Sloveniji, razen na najvišjih gorah, vodnih površinah in močvirjih. Hkrati je življenjski prostor in zatočišče mnogih rastlinskih in živalskih vrst, ki vzdržujejo ekološko ravnotežje v vsej krajini. Poleg tega gozdne površine v ožjem prostoru povečujejo biotsko pestrost, saj se z ohranjanjem gozdnih površin ohranja tudi pestrost ekosistemov (npr. gozdni rob, gozdne jase,...). Občina s planom posredno poudarja pomen gozda v prostoru ter opravljanje vseh njegovih funkcij. Določila, vezana na gozdne površine in gozdarstvo, so opredeljene v 31. členu Odloka o OPP.

Gozd je prepoznan kot pomemben gradnik kulturne krajine in pripomore k njeni raznovrstnosti. Navedeno je, da imajo gozdovi ob robovih naselij pomembno ekološko, izravnalno in krajinsko vlogo in se jih ohranja ter vključuje v zelene sisteme naselij. Ti gozdovi imajo velik krajinski, ekološki in rekreacijski pomen, zato se gospodarjenje z njimi temu prilagodi. Poseben pomen je opredeljen za gozdove na območji Natura 2000, kar v primeru občine Šenčur predstavlja gozdove v skrajnem severnem delu občine, ki niso podvrženi pritiskom urbanizacije in je zato nanje vpliv plana manjši. Plan navaja tudi, da se ohranja in vzpostavlja ekološke koridorje ter povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena. Pomembno je določilo glede ohranjanje gozdnega roba, kot pomembnega dela krajine, ki predstavlja stičišče gozda z drugimi rabami.

Kot pomembno območje razvoja turizma in rekreacije plan prepozna območja ob obeh najbolj pomembnih hidroloških naravnih vrednotah – vodotoku Kokra in Sava. Pomembno je, da se pri tem ohranja obvodni pas, ki je z vidika ohranjanja lastnosti naravnih vrednot ključnega pomena, saj predstavlja vmesno cono med poselitvenimi območji, kmetijskimi površinami ter vodotokoma. S tem se ohranja kakovost obeh vodotokov, morfologija brežin in njihovo ugodno ekološko stanje. Podane so usmeritve, ki se nanašajo na razvoj rekreacije in turizma v povezavi z varstvom lastnosti obeh naravnih vrednot.

Plan na več mestih navaja širitve poselitvenih območij ter naselij, kar je v občini Šenčur možno le na kmetijske površine ali na območje ravninskih gozdov. Ravninski gozdovi v izrazito kmetijski krajini imajo večji ekološki pomen. V tem poglavju je obravnavan le vpliv na habitate prosto živečih živalskih vrst. Vpliv na habitatne tipe je obravnavan v poglavju 6.3 in ga v tem poglavju ne obravnavamo ponovno, saj je po vsebini podoben.

Ravninski gozdovi na širšem območju Kranjsko-sorškega polja so razmeroma razdrobljeni in se pojavljajo pretežno v manjših ali večjih zaplatah. Večji strnjeni kompleks gozda se nahaja južno od letališča Brnik in sega do naselja Vodice. Povezljivost gozdnih površin kot habitata prosto živečih živalskih vrst – ekološki koridorji, je zelo pomembna. Ekološki koridor je linearni fizični ali biološki pas, ki povezuje posamezna območja ter s tem omogoča širjenje vrst, migracije ter izmenjavo vrst med osrednjim območjem in fragmenti. Gozdovi so ena od oblik ekoloških koridorjev, ki povezujejo območja med seboj ter omogočajo širjenje vrst, migracije ter izmenjavo vrst med osrednjim območjem in fragmenti. Gozdovi podpirajo številne funkcije, med katerimi so za področje ekološke povezljivosti in ekoloških koridorjev še posebej pomembne ekološke funkcije. Zakon o gozdovih (ZG, Ur. l. RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE) sicer eksplicitno ne naslavlja pomena ekološke povezljivosti in ekoloških koridorjev, vendar so gozdovi najboljše »naravno ohranjeni« ekosistem na območju Slovenije in kot taki habitat številnim vrstam (Opredelitev ekoloških koridorjev na ravni SI kot podpora načrtovanju prostorskega razvoja in upravljanja narave ter drugih virov – končno poročilo).

V okviru ARIS projekta (2021) so bili opredeljeni ekološki koridorji na ravni Slovenije kot podpora načrtovanju prostorskega razvoja in upravljanja naravnih ter drugih virov. Izguba habitata, ki redko deluje neodvisno od drugih dejavnikov, je danes glavna grožnja organizmom na planetu. Skoraj vedno je povezana še s fragmentacijo in z degradacijo - s postopnim slabšanjem kvalitete habitatov preostalih fragmentov. Največji vpliv spremenjenih fizikalnih procesov je na robovih fragmentov, kar se kaže v robnem efektu. Ob fragmentaciji nastane več manjših fragmentov, ki pa imajo večjo skupno dolžino roba. Pri manjšanju fragmentov se manjša razmerje med površino in obsegom fragmenta, kar ima za posledico večanje vpliva roba oziroma robni efekt. Velikost fragmentov in izolacija nista linearno povezani z deležem naravnega habitata. Se pa ob znižanju pod določenim deležem drastično spremenijo naravni procesi, kot so premiki živali, širjenje požarov in vpliv motenj. Učinki fragmentacije so vrstno specifični. Ključna lastnost koridorja je povezovanje dveh ali več habitatnih krp med seboj. Koridor, ki povezuje gozd s kulturno krajino, je koridor za vrste mozaične krajine ne pa tudi za vrste gozda ali odprte krajine. Na preučevanem območju so bili s projektom Opredelitev ekoloških koridorjev opredeljeni le koridorji za divjad.

Po občutljivostih na posege v prostor (fragmentacija gozda) jelenjad dobro zastopa celotno skupino parkljarjev, pa tudi manjše vrste sesalcev, ki so primarno vezane na gozd in niso specialisti glede njegove notranje zgradbe (npr. kuna zlatica, divja mačka, lisica, jazbec, dihur, druge vrste kun razen

vidre in šakal). (celoten zgornji tekst je povzet po Okoljskem poročilu za SD4 OPN MO Kranj, ki z vidika fragmentacije obravnava isti prostor, kamor sodi tudi območje občine Šenčur).

Podana je usmeritev glede ohranjanja prvin biotske raznovrstnosti.

Pozitivni vplivi izvedbe OPP Šenčur na naravo

Več členov v Odloku navaja usmeritve in cilje, ki bodo ob izvedbi imeli na naravo pozitiven vpliv. To je ureditev odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v tistih naseljih, kjer le-to še ni vzpostavljeno, ob upoštevanju aglomeracij. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda je zasnovano s čistilno napravo za naselja v dolinskem delu območja in z več manjšimi lokalnimi sistemi. Območja manjših naselij in zaselkov se lahko opremljajo tudi z biološkimi in rastlinskimi ČN (25. člen).

Pozitiven vpliv na naravo bo imelo tudi zasnova prometne infrastrukture (21. člen), ki omogoča razvoj trajnostne mobilnosti in stremi k umirjanju prometa, urejanju mirujočega prometa ter kolesarskih in pešpoti. Z zmanjšanjem obremenitev iz avtomobilskega prometa se zmanjša tudi obremenitev na naravo v obliki izpustov. Izpusti SO_x NO_x in NH₃ v atmosfero in njihove naknadne kemične reakcije ter odlaganje v ekosistemi povzročajo zakisovanje tal in vode. Odlaganje teh snovi povzroča škodo na ekosistemi. Negativni učinki zakisovanja so odvisni od potenciala zakisovanja za posamezno onesnaževalo in lastnosti posameznih ekosistemov in materialov. Najpomembnejše onesnaževalo v prometu, ki povzroča zakisovanje, je NO_x. Poleg smrtnosti živali na cestah na račun trkov z vozili na ptice vpliva tudi hrup prometa, saj ta onemogoča zvočno komunikacijo med njimi.

Na naravo ima lahko pozitiven vpliv kombinacija določil 26., 27., 39. členov ter določil glede usmeritve razvoja naselij, dejavnosti po naseljih ter krajine. Ekstenzivna kmetijska raba ima lahko na varstvene cilje Natura območij in celovitost ekološko pomembnih območij v gričevnatem območju. Spodbujanje tradicionalne kmetijske rabe lahko pomembno pripomore k varstvenim ciljem Natura 2000 območij.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na naravo nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Izvedba plana bo v manjšem obsegu ali prehodno zmanjšala populacije zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter prednostnih habitatnih tipov. Vpliv nanje bo zaradi lokalne ali časovne omejenosti nebitven. Lastnosti zaradi katerih imajo nekatera območja naravovarstveni status bodo nebitveno spremenjene.

6.6.1 Omilitveni ukrepi in usmeritve za izboljšanje plana

V **Odlok o OPP** naj se povzamejo naslednje usmeritve:

- V 12. člen, kjer so navedena druga pomembna območja za občino, je potrebno navesti tudi vsa preostala območja varstva narave, kot so območje Natura 2000 Gozd Olševke – Adergas, obe naravni vrednoti na reki Savi (soteska Zarice in Sava od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč) ter EPO Kokra – spodnji tok in Možjanca-Štefanja gora.
- Pri zasnovi in razvoju poselitve je potrebno z vidika ohranjanja območij varstva narave poudariti, da se naselja predvsem notranje razvija in dopolnjuje za potrebe krajevnega prebivalstva.
- **V Odlok o OPP je treba dodati člen z določili, ki se bodo nanašali na varstvo narave.** Določiti je treba, da se na celotnem območju občine zagotavlja ohranjanje naravnih kakovosti in da se vsa naravovarstvena območja varuje v skladu z varstvenimi usmeritvami za

posamezna tovrstna območja. Prav tako je treba določiti, da se ohranjajo tudi prvine biotske raznovrstnosti krajine, kot so: sadovnjaki, mejice, živice, posamezna drevesa, skupine dreves in gozdni otoki. Podati je treba določilo, da se ohranja oziroma varuje habitatne tipe, njihova naravna razširjenost in ustrezna raba ter ugodno stanje za habitate značilnih rastlinskih in živalskih vrst.

- V 16. ali drugi ustrežnejši člen se doda usmeritev: Omrežje kolesarskih poti, pešpoti in drugih rekreacijskih poti na območjih ohranjanja narave naj se prednostno načrtuje po že obstoječih poteh ter ob upoštevanju pogojev in varstvenih usmeritev za ohranjanje lastnosti posameznih zvrsti naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti.
- Z načrtovanjem in gradnjo nove ter vzdrževanje obstoječe prometne infrastrukture naj se z namenom povezanosti ekosistemov zagotavlja ustrezne prehode za prostoživeče vrste.
- Na robnih delih naravovarstvenih območij se raba in dejavnosti v prostoru načrtujejo in izvajajo tako, da ne povzročijo negativnega daljinskega vpliva na ta območja.
- Vodna infrastruktura se načrtuje tako, da se omogoča delovanje naravnih procesov na vodah in ob njih.
- Umeščanje prometne infrastrukture naj se praviloma izogiba naravovarstveno pomembnih območij. V kolikor to ni mogoče naj se prometna infrastruktura umešča na način, da se ohranja povezljivost naravovarstveno pomembnih območij.
- Ohranjajo naj se posamezni gozdni otoki in obvodna vegetacija vzdolž površinskih vodotokov v pretežno kmetijski krajini, kar omogoča koridorsko povezljivost prostoživečim živalim ter predstavlja krajinsko pestrost.
- V primeru izvedbe posegov v vodotoke in vodna telesa mora biti načrtovano varstvo rib in njihovih habitatov ter ukrepi za preprečevanje negativnih vplivov. Določeni morajo biti cilji, omejitve in potrebni omilitveni ukrepi.

V 18. člen naj se povzamejo naslednje usmeritve:

- Umeščanje objektov in vodov v prostor se na območjih naravnih vrednot in območjih biotske raznovrstnosti načrtuje tako, da se zagotavlja ohranjanje njihovih lastnosti. Vodi naj se praviloma izvajajo podzemno.
- Zaradi preprečevanja trkov z žicami daljnovodov se pri gradnji nadzemnih vodov zagotovijo za ptice varni vodi.
- Pri prečkanju različnih infrastrukturnih vodov preko območij varstva narave je treba trase vodov prvenstveno načrtovati v obstoječih poteh, cestah z upoštevanjem varstvenih ciljev teh območij. Pri načrtovanju poteka tras se je treba izogibati priobalnemu pasu vodotokov.
- Na območjih varstva narave se poti, parkov, morebitnih parkirišč, igrišč in podobnega, ne osvetljuje. Če je javna razsvetljava nujna zaradi varnosti ali podobnih potreb, se načrtujejo svetila na senzorje ali taka, ki sevajo toplo svetlobo (ne več kot 2700 K).

V 29. člen naj se smiselno povzamejo naslednje usmeritve:

- Načrtovanje prostorskih ureditev na območjih gozdov (npr. gozdne prometnice, rekreacijske poti, razgledišča, itd.) in krčitve gozda za namene kmetijske dejavnosti mora zagotavljati varstvo zavarovanih območij, naravne vrednote in ohranjanje biotske raznovrstnosti zlasti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.
- Občin Šenčur bo pri bodočem prostorskem razvoju zasledovala cilj o pomenu ohranjanja nižinskih gozdov, še posebej habitatnih tipov, ki se po Uredbi o habitatnih tipih prednostno

ohranjajo.

- V območjih koridorjev ogroženih vrst in v območjih, ki omogočajo gensko povezanost njihovih populacij, se ohranja gozdove (in druge oblike naravnih prvin) v čim bolj naravnem stanju.
- Razvoj pohodništva ali kolesarjenja se prvenstveno usmerja na obstoječe poti in prečkanja vodotokov. V odprtem prostoru se ohranjajo krajinska razmerja (kmetijske in gozdne površine oziroma gozdne otoke, zaplate). Pri urejanju poti se ne odstranjuje obvodne vegetacije. V poplavne površine se ne umešča takšnih ureditev, ki bi vplivale na širšo hidrologijo območja, na procese v vodotokih ali bi kakorkoli vplivale na kakovost vodotokov in s tem hidroloških, ter geomorfoloških lastnosti naravnih vrednot. Ohranja se razlivne površine in preprečuje povečevanje hitrosti odtekanja voda ob poplavih.
- Hidrološke in geomorfološke naravne vrednote in njihovo neposredno okolico se lahko ureja / posega nanjo / uredi za obiskovanje / .., vendar tako, da se ne spremenijo fizikalne, fizične in funkcionalne lastnosti naravne vrednote ter da je vizualna podoba naravne vrednote in okolice čim manj spremenjena.
- V primeru izvajanja ureditev v bližini naravnih vrednot naj se odpadke in drug material odlaga v takšni oddaljenosti od naravne vrednote, da ostajajo fizične, funkcionalne in vizualne lastnosti naravne vrednote in njene neposredne okolice nespremenjene.
- Jame in brezna, ki so opredeljena kot podzemne geomorfološke naravne vrednote, se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se ne spremenijo fizikalne, fizične in funkcionalne lastnosti naravne vrednote ter da je vizualna podoba naravne vrednote in okolice čim manj spremenjena.

V zvezi z varstvom območij ohranjanja narave ter razvojem turizma naj se smiselno povzamejo usmeritve:

- V območjih z naravnimi kakovostmi se načrtuje ne množične in neagresivne oblike turizma in rekreacije v naravnem okolju. Načrtuje se prostočasne dejavnosti, ki praviloma ne zahtevajo gradnje dodatne/nove infrastrukture.
- Infrastruktura za potrebe rekreacije v naravnem okolju se ne usmerja v obvodni pas vodotokov, ki imajo na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status. Na tem območju so dopustne ureditve rekreacijskih poti le na obstoječih poteh. Gradnja novih pešpoti in drugih rekreacijskih površin naj se ne ureja.

V 30. člen naj se povzamejo naslednje usmeritve:

- Na večjih kmetijskih površinah se ohranjajo ali ponovno vzpostavljajo mejice, živice, gozdni otoki, vodna telesa.
- Agrarne operacije se izvajajo le na kmetijskih zemljiščih v obsegu in na način, da bo zagotovljeno ohranjanje lastnosti zaradi katerih ima območje status naravne vrednote in biotske raznovrstnosti (ekološko pomembno območje, območje Natura 2000).

V 31. člen naj se povzamejo naslednje usmeritve:

- Podati je potrebno poudarek o ohranjanju prvine biotske raznovrstnosti, kamor so uvrščeni tudi gozdni otoki in gozdne zaplate. Treba je ohranjati gozdne robove z ukrepi, ki gredo v smeri izboljšanja stabilnosti gozdnih sestojev in zmanjšanja učinkov vremenskih ujm (vetrolomi, snegolomi).

- Dolgoročno se poveča delež gozdnih zaplat, gozdnih otokov in mejic v kmetijski krajini, kar omogoča izboljšanje povezljivosti ekoloških koridorjev v prostoru. Številčno se tovrstne gozdne zaplate (otoke) v celoti ohranja.

V 32. ali drugi ustreznější člen se doda usmeritev:

- V obvodnem pasu vodotokov Sava in Kokra se lahko načrtuje takšna oblika rekreacije v naravnem okolju, za katero ni potrebna gradnja dodatne oz. nove infrastrukture. Rekreacijske in športne ureditve, ki zahtevajo velike površine, večje gradbene posege in predstavljajo večje obremenitev obvodnega prostora, naj se načrtujejo izven območij, ki so občutljiva za onesnaženje (vodotoki, ...) in ob obstoječi poselitvi, izven naravno bolj ohranjenih in neposeljenih območij.

V 33. ali drugi ustreznější člen se doda usmeritev:

- Z namenom ohranjanj biotske raznovrstnosti se v varovanih območjih, območjih naravnih vrednot ter območjih biotske raznovrstnosti načrtuje takšne oblike turizma, ki ne povzročajo množične obiskanosti in dejavnosti, za katere praviloma ni potrebna gradnja dodatne ali nove javne infrastrukture.
- Vse načrtovane ureditve turističnih območij ter infrastrukture za potrebe turizma morajo biti tako usklajene z varstvenimi statusi ter omejitvami, ki izhajajo iz njih.

6.6.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov	Kazalnika temeljita na poročanju po 17. Členu Direktive o habitatih (Direktiva sveta 92/43/EGS) ki države članice Evropske unije zavezuje k poročanju o stanju ohranjenosti habitatnih tipov iz priloge I in vrst iz prilog II, IV in V.	MNVP	Poročanje v skladu 17. Členom Direktive o habitatih (Direktiva sveta 92/43/EGS) in 12. členom Direktive o pticah (Direktiva sveta 79/409/EGS in 2009/147/ES) poteka na 6 let
Ohranjenost lastnosti zaradi katerih imajo nekatera območja naravovarstven status	Podatki se zbirajo ob spremembi Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, ob spremembi Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) ali Uredbe o ekološko pomembnih območjih in ob zavarovanju novega območja in ob morebitnih popravkih ugotovljenih napak oziroma pomanjkljivosti.	ZRSVN MNVP ARSO Upravljalci ZO	Poročanje v skladu 17. Členom Direktive o habitatih (Direktiva sveta 92/43/EGS) poteka na 6 let Monitoringi na Natura 2000 območjih se izvajajo (stanje biotske raznovrstnosti spremlja MOP). Izvajajo se monitoringi posameznih vrst. Spremljanje stanja naravnih vrednot izvaja ZRSVN in upravljalci ZO. Občina z določili predvidenega OPN in razvojnimi načrti skrbi za ohranjanje naravnih vrednot.

6.7 KULTURNA DEDIŠČINA

OPP sledi aktualnim trendom celostnega ohranjanja kulturne dediščine in vključuje niz določil, ki posredno ali neposredno prispevajo k varstvu in skupnemu uživanju dediščinskih celot, zagotavljanju nadaljnjega obstoja in obogatitve kulturne dediščine, njeno vzdrževanje, prenovi, oživljanje in aktivno ter trajnostno (upo)rabo. Vpliv teh določil bo trajen in se bo nanašal na celoten razpon

ročnosti.

Občina želi s planom zagotavljati in vzdrževati (med drugimi) tudi kakovostno življenjsko in bivalno okolje tako v urbanih središčih kot na podeželju ter celostno ohranjanje in upravljanje kulturne dediščine in narave, pri čemer razvoj vključuje tudi skrb za varstvo kulturne dediščine. Med cilji prostorskega razvoja občine (10. člen), ki neposredno in posredno naslavlja varstvo in ohranjanje kulturne dediščine, so:

- razvijati sisteme mešane rabe prostora v vaških naseljih z namenom ohranjanja poselitve podeželja ter spodbujanja dopolnilnih dejavnosti,
- omogočati prostorske možnosti za razvoj turizma, usmerjati razvoj turizma v kmečki in športno-rekreacijski turizem,
- omogočati dolgoročen in trajnostno naravnan prostorski razvoj naselij za potrebe bivanja in zaposlovanja,
- razvijati in povezovati omrežje kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav med območji različnih dejavnosti.

Tako je pomen celostne obravnave kulturne dediščine med cilji prostorskega razvoja občine dobro prepoznan. Slednje se kaže tudi preko določila 9. člena, kjer so kot prednostna območja za razvoj poselitve prepoznana tudi ohranjena območja osrednjih delov vasi in naselij s prepoznavno kulturno dediščino in podeželsko identiteto. Varstvo lastnosti in območij kulturne dediščine je prepoznano tudi pri določanju drugih za občino pomembnih območij (12. člen). Opredeljeno je, da območja ustvarjenih kvalitiet prostora predstavljajo vsi objekti in območja varovana po predpisih s področja varstva kulturne dediščine in območje nacionalne prepoznavnosti Brdo pri Kranju. Dediščina se varuje glede na njen pravni status (kulturni spomeniki, varstvena območja dediščine in registrirane enote kulturne dediščine). Za območja ustvarjenih kvalitiet prostora plan določa, da niso sprejemljive ureditve ali posegi, ki bi utegnili spremeniti lastnosti vsebine in oblike ter s tem zmanjšali vrednost prepoznanih kvalitiet prostora. Prav tako je treba pri načrtovanju poselitve, razvoja v krajini in poseganju v prostor treba upoštevati tudi varstveni vidik ter javno korist varstva dediščine in biti prilagojene celostnemu ohranjanju kulturne dediščine. Prav tako so v 12. členu podane usmeritve za izvedbeni del prostorskega plana in pripravo podrobnejših prostorskih aktov. Omenjena določila v celoti podpirajo varstvo in ohranjanje lastnosti območij kulturne dediščine.

Pri razvoju naselij (21. člen) je določeno, da se kulturno dediščino upošteva kot dejavnik kakovosti bivalnega okolja in kot prostorski potencial. Pri prenovi naselij se kulturno dediščino obravnava ob upoštevanju njene ranljivosti. Slednje velja tudi pri določilih za notranji razvoj naselij (23. člen). Določeno je, da se notranji razvoj v podeželskih naseljih izvaja ob upoštevanju obstoječih kulturnih in krajinskih kvalitiet.

Varstvo kulturne dediščine je vključeno tudi v določila glede razvoja kmetijstva in kmetijske dejavnosti (30. člen). Nanašajo se na varovanje kulturne dediščine in njenega prostorskega konteksta v primeru izvajanja agrarnih operacij, pri čemer tam, kjer bi agrarne operacije spreminjale prostor le-te niso dopustne.

Tudi razvoj turizma in rekreacije (33. člen) opredeljuje pomen varstva kulturne dediščine pri umeščanju rekreacijske in turistične infrastrukture v prostor, pri čemer velja, da je ravno kulturna dediščina ključna za razvoj turizma in privlačnosti rekreacijskih območij. Pomemben pozitiven vpliv razvoja turizma in rekreacije na kulturno dediščino imajo tudi določila, ki točkovno usmerjajo te dejavnosti v zaključen prostor ob območje Trbojskega jezera in jedro naselja Šenčur in naselje Olševka in Visoko. Določeno je, da se območja kulturne dediščine vključujejo v turistično ponudbo

z upoštevanjem njihove občutljivosti in morebitnega omejevanja obiska in drugih ukrepov. Omenjena določila imajo na kulturno dediščino pozitiven vpliv, saj je omogočeno njihovo ohranjanje, revitalizacijo in poudarjanje njihovega prostorskega pomena.

Z namenom zmanjšanja morebitnih negativnih vplivov prostorskega razvoja, predvsem na območja naselbinske dediščine ter ohranjanje značilne krajinske slike podeželja, odlok določa, da se za posamezna območja izdela urbanistična zasnova. Posebni lokaciji, ki sta pomembni z vidika urbanističnih in arhitekturnih značilnosti naselbinske dediščine, sta vaško jedro Šenčurja in Srednje vasi pri Šenčurju. (13. člen). Odlok določa, da se v urbanistično zasnovo vključijo tudi območja primarne rabe, ki tvorijo zaključeno območje mesta: kmetijska zemljišča, območje nižinskih gozdov. Odlok varstvo območij kulturne dediščine zagotavlja tudi na območju obstoječe posamične poselitve, ki se lahko vključi v naselje ali opredeli kot novo naselje ali kot posebno zaključeno območje, kjer je to urbanistično in krajinsko sprejemljivo ter kjer se to sklada z drugimi ureditvenimi območji (24. člen).

Za skladnost prostorskega razvoj ter nadaljnje zagotavljanja varstva območij kulturne dediščine je s 26. členom določano urbanistično oblikovanje naselij, pri čemer je osnovno oblikovalsko vodilo, da se zlivanje naselij v občini prepreči z zelenimi cezurami. V omenjeni člen je treba dodati še usmeritev glede ohranjanja identitete kulturne krajine, trškega jedra in vaških jeder.

Zgoraj navedena določila zagotavljajo ustrezno dolgoročno varstvo lastnosti ter prepoznavnosti kulturne dediščine v prostoru, poselitvenih območjih ter njihove vloge v širšem območju kulturne krajine. Zasnova prostorskega razvoja občine sicer ne predvideva večjih strateških širitav stavnih zemljišč. Za poselitvena območja je prednostno predviden notranji razvoj v obstoječih okvirih ter usmerjanje novih dejavnosti in kapacitet na obstoječe proste površine v naseljih.

V manjših, vaških naseljih, se z ohranjanjem prepleta dejavnosti kmetij, bivanja, storitev, turizma in drugih dopolnilnih dejavnosti omogoča ohranjanje dediščine v funkciji ali revitalizacije opuščenega stavbnega fonda.

Za izboljšanje določil odloka glede varstva kulturne dediščine so podane usmeritve za ohranitev kulturnih spomenikov v občini ter kakovostnih prvih kulturne dediščine. Občina naj si prizadeva za ohranitev kulturnih spomenikov v občini ter kakovostnih prvin kulturne dediščine, ki jih bo uveljavljala s prostorskimi akti in z drugimi ukrepi. Občina naj s planom zagotovi kakovostno prenovu osrednjih javnih prostorov naselij in istočasnim umirjanjem prometa. Navedena določila v nadaljnjem prostorskem razvoju varujejo, ohranjajo in vzdržujejo naselbinsko in drugo kulturna dediščina, ki zagotavlja konkurenčne potenciale občine.

Uveljavljanje nekaterih ureditev, kot so mirujoči promet, razvoj novih turističnih zmogljivosti, razvoj manjših namestitvenih zmogljivosti, vezanih na kmetijstvo in dopolnilne dejavnosti, upravljanje in varovanje naravnih virov idr., bo prispevalo k uveljavitvi celovitosti enot kulturne dediščine, izboljšane bodo varovane lastnosti dediščine. Te vplive je možno smatrati kot pozitivne daljinske (na dediščino vplivajo posredno) ter kumulativne/sinergijske (na dediščino pozitivno vpliva sklop vseh omenjenih ukrepov, njihova skupna izvedba ima večje učinke).

Usmeritve za razvoj v krajini (poglavje 6.5) sledijo dodatnim pravnim režimom varstva, ki veljajo za območja kulturne krajine in zgodovinske krajine določenih v Priročniku pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine.

Določila v zvezi z varstvom kulturne dediščine ustrezno naslavljajo vsebine celostnega ohranjanja kulturne dediščine (določajo načela varstva), manjkajo pa splošna določila varstva kulturne dediščine. Podana je usmeritev.

Ugotovljeno je, da cilji prostorskega razvoja občine vključujejo cilje celostnega ohranjanja kulturne dediščine ter so skladni z značilnostmi kulturne dediščine v območju občine. Prav tako so z njimi skladne zasnove/usmeritve za posamezne dejavnosti. Ocenjeno je, da je z nekaterimi izboljšavami Odlok o OPP dobra podlaga za celovito aktivno vključevanje vsebin celostnega ohranjanja kulturne dediščine pri nadaljnjem razvoju občine.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na varstvo kulturne dediščine nebitven vpliv pozitiven (B) – Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine deloma pripomorejo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine. Ne predvideva se bistvenega izboljšanja stanja in vključenosti glede na obstoječe razmere. Prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine bistveno ne bosta izboljšana.

6.7.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- V Odlok o OPP je treba dodati člen z določili, ki se bodo nanašali na varstvo območij kulturne dediščine. Med določila naj se smiselno vključi usmeritve, ki so podane v nadaljevanju.
- Med določila varstva kulturne dediščine naj se vključi tudi varstvo arheoloških najdišč, njihovo ohranjanje in-situ ter izogibanje posegom vanje.
- Pri sanaciji neustrezno ali zastarelo komunalno in energetsko opremljenih poselitvenih območij naj se izboljšanje infrastrukturnih omrežij izvede tako, da se zmanjša negativni vpliv na lastnosti kulturne dediščine.
- V 26. Člen se doda določilo oziroma usmeritev, da se v vseh naseljih, ki so opredeljena kot naselbinska dediščina, ohranjanja identiteta kulturne krajine in vaških jeder naselij.
- Doda naj se določilo, da si bo občina prizadevala za ohranitev kulturnih spomenikov v občini ter kakovostnih prvin kulturne dediščine, ki jih bo uveljavljala s prostorskimi akti in z drugimi ukrepi. S podrobnejšimi prostorskimi izvedbenimi naj se ureja območja naselbinske dediščine, kjer je to smiselno in potrebno za varstvo dediščine. Določi se, da bo občina poskrbela za kakovostno prenovo osrednjih javnih prostorov naselij in istočasn timer umirjanjem prometa.

6.7.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Splošna ogroženost enot kulturne dediščine	Splošno ogroženost enot kulturne dediščine spremlja ZVKDS v okviru državne javne službe. Beležijo in promovirajo se primeri dobre prakse pri obnovi dediščine. Posebno (s planom povezano) spremljanje stanja ni potrebno.	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije	Spremljanje je redno in časovno neomejeno.

6.8 KRAJINA

OPP sledi določilom Evropske konvencije o krajini ter vključuje niz določil, ki posredno ali neposredno prispevajo k varstvu, načrtovanju in upravljanju krajine, pri čemer smiselno obravnava vse krajine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine gradi na ohranjanju/izboljšanju krajinske pestrosti in prepoznavnosti, ki ima vpliv na prepoznavnost občine na nacionalni ravni.

Občina med cilji prostorskega razvoja (8. člen) na več mestih posredno opredeljuje krajino kot pomemben gradnik prostora, predvsem preko zagotavljanja takšnih dejavnosti in rabe prostora, ki bodo pripomogle k ohranjanju krajinskih značilnosti in pripomogle k ustrezni prepoznavnosti območja občine. Občina želi s planom zagotavljati in vzdrževati (med drugimi) tudi kakovostno življenjsko in bivalno okolje tako v urbanih središčih kot na podeželju ter ohranjanje krajine kot celote

z upoštevanjem krajinske pestrosti in prvin, ki prispevajo k njeni prepoznavnosti, s tem pa tudi k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Občina z zasnovo prostorskega razvoja določa prednostna območja za razvoj poselitve (9. člen) ter določa funkcije posameznih naselij v prostoru. V zasnovo prostorskega razvoja vključuje tudi raznolike prvine sistema krajine (12. člen). Določeno je, da območja ustvarjenih kvalitetskega prostora predstavljajo vsi objekti in območja varovana po predpisih s področja varstva kulturne dediščine (objekti in območja kulturne dediščine) in območje nacionalne prepoznavnosti Brdo pri Kranju. V območjih ustvarjenih kvalitetskega prostora velja, da niso sprejemljive ureditve ali posegi, ki bi utegnili spremeniti lastnosti vsebine in oblike ter s tem zmanjšali vrednost prepoznanih kvalitetskega prostora. Pri načrtovanju poselitve, razvoja v krajini in poseganju v prostor je v teh območjih treba upoštevati tudi varstveni vidik. Prostorske ureditve morajo upoštevati javno korist varstva dediščine in biti prilagojene celostnemu ohranjanju kulturne dediščine. Krajinska razmerja med kmetijskimi površinami ter gozdnimi območji, v povezavi z razvojem turizma in rekreacije, kulturne dediščine ter razvoju krajevnih posebnosti se s planom ohranja. S tem se opredeljuje in poudarja uporabni, simbolni in ekološki pomen krajine.

Zasnova prostorskega razvoja občine predvideva krepitev funkcij posameznih naselij v občini z usmerjanjem določene rabe prostora v posamezna naselja (9. člen). Večje površine za stanovanjsko namembnost in razvoj dejavnosti se načrtujejo v naselju Šenčur, pri čemer se načrtovanje stavbnih zemljišč usmerja v dopolnjevanje in zaokroževanje obstoječih poselitvenih območij, namenjene za lokalne oziroma krajevene potrebe. Razpršena gradnja na območju občine ni prisotna, zato plan ne podaja ukrepov za izboljšanje stanja na tem področju. Plan podaja usmeritve za razvoj dejavnosti, pri čemer bo občina gospodarske dejavnosti usmerjala v obstoječo poslovno cono Šenčur in predvideno širitev gospodarske cone Brnik. Pri tem je upoštevanje krajinskih prvin navedeno pri opredelitvi notranjega razvoja naselij (23. člen). Določeno je, da se s planom zagotavlja boljša izkoriščenost in kvalitetnejša raba praznih in neprimerno izkoriščenih zemljišč v naseljih. Zagotavlja se uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami ter povezave z odprto krajino. Omenjeno določilo ima pozitiven vpliv na ohranjanje krajine in krajinskih prvin, saj pri širjenju naselij daje poudarek notranjemu razvoju.

V 27. členu so podane tudi splošne usmeritve za razvoj v krajini. Dejavnosti bodo v prostor usmerjene v območja z največjimi potenciali zanje in najmanjšo ranljivostjo prostora, pri čemer se upošteva naravne in kulturne kakovosti prostora. Kmetijstvo in gozdarstvo kot najpomembnejša gradnika krajine, se znotraj posameznih krajinskih območij razvija turistično rekreacijska dejavnost, ob upoštevanju načela varstva okolja, naravnih in kulturnih vrednot ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Med ta območja plan uvršča reki Savo in Kokro, ki sta pomembni prostorski prvini z ohranjenimi krajinskimi elementi.

Krajinske prvine so jasno prepoznane v 29. členu Odloka in se s planom ohranjajo ter na več mestih poudarjajo. S tem se prostorski razvoj podreja upoštevanju krajinskih prvin, pri čemer pri razvoju prostora in krajine upošteva tudi vse ostale gradnike krajine (kmetijstvo, gozdarstvo, obvodni prostor itd.). Ohranjanje krajinske slike se zagotavlja z določilom, da se na območju občine ohranja kmetijska raba z značilnim mozaičnim prepletom in izmenjavo kmetijskih kultur. Ohranja se značilne robove naselij in sanira neustrezne. Kot pomemben del krajine se ohranja in vzdržuje ravninske gozdove in gozdne zaplate med kmetijskimi zemljišči. V gozdovih se ohranja in izboljšuje naravne kakovost in kar je najpomembnejše za njihovo dolgoročno ohranjanje, stabilnost gozdnih sestojev v ravninskih delih.

Pomembne usmeritve za ohranjanje kvalitete prostora so podane v usmeritvah za kmetijstvo (30. člen)

ter gozdarstvo (31. člen). Z ohranjanjem in spodbujanjem rabe prostora, ki pretežno zastopata krajinske prvine v občini, bo plan pomembno pozitivno vplivala na lastnosti krajine. Ohranjanje ekstenzivnih sadovnjakov prispeva k ohranjanju lastnosti krajine, prav tako členitev prostora. Določila za ohranjanje gozdov prav tako pomembno prispevajo k ohranjanju krajinskih prvin. Pri tem je posebej pomembno ohranjanje gozdov ob robovih naselij in gozdov, ki prispevajo k ohranjanju ekoloških koridorjev in povezljivosti habitatov. Omenjena določila imajo pozitiven vpliv na ohranjanje značilne krajinske slike.

Občina Šenčur se zavezuje k prizadevanjem za ohranjanje krajine s takšnim razvojem in pospeševanjem tistih dejavnosti v krajini, da bodo ohranjena kakovostna razmerja in strukture, ki bodo predstavljala prostorsko in časovno kontinuiteto. Določila za razvoj naselij so takšna ustrezno varujejo, ohranjajo oziroma izboljšujejo tradicionalno podobo poselitvenih območij in s tem krajine v njenem najširšem obsegu kar ima ugoden vpliv tudi na prepoznavnost in značilno podobo/vidnost prostora.

Usmeritve za razvoj v krajini ustrezno naslavlja celostno obravnavo vseh krajin, njihovo varstvo in razvoj ter jih enakovredno vključujejo v zasnovo razvoja območja. V skladu z Evropsko konvencijo o krajini je opredeljeno želeno stanje krajin v občini, ki je:

- prepoznavnost in ohranjena identiteta krajine na različnih ravneh: mednarodni, državni, regionalni in lokalni,
- pestrost in raznolikost krajine,
- živost in dinamičnost krajine ter ohranitev njene sposobnosti prilagajanja prostorski preobrazbi brez izgube individualnosti,
- ohranjene naravne prvine krajinske zgradbe in naravna dinamika prostora,
- urejenost in harmoničnost krajine, videzna skladnost krajine brez motenj in razdrobljenosti (brez motečih prvin in vidnih motenj, brez motečih oglasnih objektov, izstopajočih stavb in razvrednotenj, poenotenje prostorskih prvin),
- urejena, ohranjena in prenovljena naselja, ki so povezana s krajino,
- zagotovljene možnosti za vzdržen, ekonomsko uspešen in zdrav način življenja (tudi za prihodnje rodove), dosežena skrbna raba naravnih virov za sedanje in bodoče dejavnosti v krajini,
- omogočeno uživanje v krajini brez ogrožanja njene kakovosti in individualnosti.

Določena so območja urbanističnih zasnov (13. člen) ter usmeritve za njihovo izdelavo. V občini Šenčur ni območij v krajini, kjer bi bile potrebne dodatne usmeritve in podrobnejša določitev prostorskega razvoja. V kolikor bi se na določenem specifičnem krajinskem območju načrtovalo večje ureditve (turistično ali rekreacijsko območje ipd.), se priporoča takšne ureditve preveriti tudi skozi pripravo krajinske zasnove širšega območja. S tem je dodatno zagotovljeno, da se upošteva varstvo krajinskih značilnosti v občini.

Usmeritve za razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire v zasnovo razvoja/varstva ustrezno vključujejo vsebine krajine. Odražajo se pri določilih o razvoju kmetijstva, gozdov, varstvu narave in razvoju turizma, kot gospodarski panogi, kateri bo občina v prihodnje posvečala največjo pozornost pri razvoju prostora.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na krajino pozitiven (A) – Plan celostno obravnava vsebine krajine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine pripomore k izboljšanju stanja krajinskih celot, enakovredno so obravnavane vse krajine.

6.8.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- Pri pripravi izvedbenih občinskih prostorskih aktov se dosledno upošteva usmeritve iz predhodno narejenih posameznih krajinskih zasnov in/ali se sprejme spremembe in dopolnitve akta v najkrajšem možnem času z upoštevanjem usmeritev naknadno izvedenih krajinskih zasnov.
- Določila OPP, ki se nanašajo na krajino naj se odražajo/se jih nagradi v podrobnih prostorsko izvedbenih pogojih. Posebno pozornost naj se namenja PIP v EUP s prepoznavnimi krajinskimi značilnostmi, predvsem tam, kjer je predvideno njeno preurejanje.
- OPP naj poudari tudi varovanje kvalitet obvodnega prostora, ki ga želi občina vključiti v javno rabo (rekreacija).
- V kolikor bi se na določenem specifičnem krajinskem območju načrtovalo večje ureditve (turistično ali rekreacijsko območje ipd.), se priporoča takšne ureditve preveriti tudi skozi pripravo krajinske zasnove širšega območja.

6.8.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Vključenost celostne obravnave vsebin krajine ter enakovredna obravnava vseh krajin v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine	Občina naj spremlja učinke usmeritev, predvsem stanje na območjih prepoznavnih in izjemnih krajin. Spremlja se tako stopnjo ohranjenosti/spreminjanja krajinskih značilnosti kot izboljšave (obnove, sanacije). Beleži naj primere dobre prakse in jih promovira.	Občina Šenčur	Spremljanje naj bo občasno in časovno neomejeno.

6.9 PODNEBNE SPREMEMBE

Posledice podnebnih sprememb bodo, glede na ocene, na območju občine Šenčur predvsem naslednje:

- večje število vročih dni;
- večja pogostost in jakost izjemnih padavin.

Večje število vročih dni ima lahko različne posledice na okolje in zdravje ljudi. Že v sedanjih razmerah so v Sloveniji pogosto vsako leto zabeleženi dnevi s preseganjem opozorilnih vrednosti ozona. Koncentracije ozona so odvisne od meteoroloških pogojev. Višje so ob stabilnem, jasnem vremenu z močnim sončnim sevanjem, visokimi temperaturami in šibko prevetrenostjo. Ozon za nastanek potrebuje predhodnike ozona. Ozon nastaja iz dušikovih oksidov in lahko hlapnih ogljikovodikov ob prisotnosti sončne svetlobe (fotokemična reakcija). Vir dušikovih oksidov je predvsem promet, lahkohlapne ogljikovodike pa v ozračje prispevajo gospodinjstva, industrija, promet in v znatni meri tudi naravni viri. Ukrepi, ki jih lahko Občina preko OPP uvede za omilitev posledic pogostejših vročih dni, so vsi ukrepi, ki preprečujejo pregrevanje ozračja. Med take ukrepe spada ohranjanje gozdnih površin. Gozdovi so namreč prepoznani kot eden ključnih blažilcev podnebnih sprememb.

Občina po s planom spodbujala gozdarsko panogo in ohranjanje gozdov, tudi v funkciji preprečevanja nastanka erozije tal, ob hkratnem upoštevanju razvojnih potreb (31. člen). Z gozdovi se gospodari v skladu z gozdnogospodarskimi načrti, ki temeljijo na sonaravnem in trajnostnem gospodarjenju in

večnamenski vlogi gozda. Gozdovi so naravni vir in naravno bogastvo ter so pomembni zaradi zagotavljanja ekološke stabilnosti krajine in značilne krajinske podobe.

OPP na več mestih naslavlja prilagajanje na podnebne spremembe. Tako plan stremi k ohranjanju gozdnih površin, predvsem v tistih predelih občine, kjer gozdovi poraščajo strmejša pobočja. Na ta način se zmanjšuje možnost nastanka erozije tal in možnost plazenja tal, kar zmanjšuje ogroženost urbanih območij ter infrastrukture in predstavlja pomemben korak k blaženju podnebnih sprememb. Enako velja za kmetijske površine (30. člen), kjer je prepoznan pomen ohranjanja kmetijskih površin in s tem razmerij rabe v prostoru. Upoštevanje prisotnosti vodne mreže in nepozidanosti priobalnih zemljišč v luči erozije površinskih vodotokov ter dejstva, da je območje ob vodotoku Kokra poplavno ogroženo, pripomore k prilagajanju na podnebne spremembe in zmanjšanju ogroženosti urbaniziranih območij.

Poleg ohranjanja gozdnih površin lahko k blaženju posledic podnebnih sprememb doprinese tudi zmanjšanje prometa na območju občine in spodbujanje javnega prevoza. Preko območja občine Šenčur poteka pomembna državna infrastruktura, kot je odsek avtoceste A2, glavna cesta G2-104 in letališče Jožeta Pučnika. Z vidika blaženja posledic podnebnih sprememb so tako ključni ukrepi, ki jih lahko izvaja občina. V 16. členu Odloka o OPP je opredeljeno spodbujanje trajnostne mobilnosti, javnega potniškega prometa in nadgradnja mirujočega prometa. Navedeno lahko pomembno zmanjša količino emisij v zrak iz prometa. Poleg tega plan daje velik pomen razvoju kolesarskih poti in druge rekreacijske infrastrukture, kar pozitivno doprinese k blaženju podnebnih sprememb. Emisije onesnaževal zaradi prometa imata dve pomembni posledici – prva je nastanek predhodnikov ozona, druga je prispevek k ogrevanju ozračja zaradi emisij toplogrednih plinov. Toplogredni plini namreč dokazano prispevajo k ogrevanju ozračja in posledično podnebnim spremembam. Pomemben vir toplogrednih plinov je med drugim cestni promet, ki je v letu 2014 prispeval 51,5 % vseh izpustov. Zmanjšanje prometa, ki uporablja fosilna goriva na račun alternativne mobilnosti zato pripomore tudi, k blaženju podnebnih sprememb, saj zmanjšuje izpuste toplogrednih plinov, ki so gonilo podnebnih sprememb. Alternativna mobilnost v planu ni zastopana. Razlog je v temu, da je poselitev v občini precej razpršena in da so v večini območja občine prisotna manjša naselja, ki so dokaj oddaljena od večjih urbanih središč. Iz tega razloga je težko uvesti učinkovite ukrepe trajnostne mobilnosti.

Poleg večje pogostosti vročih dni zaradi podnebnih sprememb se ocenjuje, da bodo pogostejše enodnevne izjemne padavine, ki lahko povzročajo poplave. Iz tega razloga, je pomembno ohranjanje obstoječih razlivnih površin. Podana je usmeritev. Prav tako bo občina omejevala posege v erozijska in plazovita območja. Ohranjanje obstoječih razlivnih površin ter preprečevanje poseganja v erozijska območja je eden od pomembnih ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe.

Z OPP se načrtuje širitev gospodarske cone Brnik tudi na območje občine Šenčur. Dejavnosti znotraj tega območja kot tudi dejstvo, da bo do širitve prišlo, niso poznane. Največ lahko tovrstna območja k prispevajo k izpustom toplogrednih plinov v primeru intenzivnih proizvodnih ali predelovalnih dejavnosti. Obstoječa cona Brnik je pretežno usmerjena v razvoj visokotehnoloških in logističnih dejavnosti, tako da emisije TGP že v obstoječem stanju ne predstavljajo pomembnega onesnaževanja ozračja. S planom prav tako niso neposredno opredeljene krčitve gozdnih površin, kar bi lahko še dodatno vplivalo na onemogočanje prilagajanja na podnebne spremembe. Tudi posegi v razlivne površine vodotokov niso načrtovane.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na podnebne spremembe pozitiven (A) – Zaradi prilagoditvam na podnebne spremembe se bo ocenjena škoda po elementarnih nesrečah zmanjšala v primerjavi s trenutnim stanjem.

6.9.1 Usmeritve za izboljšanje plana

V nadaljevanju podajamo usmeritve za izboljšanje plana, ki se naj jih vključi v Odlok o OPP:

- V Odlok naj se doda določilo, da bo občina izvajala ukrepe za prilagajanje na podnebne spremembe in za blaženje učinkov podnebnih sprememb za načrtno zmanjševanje ranljivosti in povečevanje odpornosti na zaznane ter pričakovane vplive podnebnih sprememb.
- Občina bo načrtovala prostore in objekte tako, da bodo odporni na podnebne spremembe in njihove posledice, kot so poplave, suše in vročinski valovi.
- Občina bo spodbujala akcije, aktivnosti in investicije s področja trajnostne mobilnosti, s čimer bo pripomogla k prilagajanju in blaženju podnebnih sprememb.
- Z namenom zmanjšanja vpliva pogostejših enodnevnih izjemnih padavin, ki lahko povzročajo poplave, je treba ohranjati obstoječe razlivne površine.

6.9.2 Spremljanje stanja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah	Podatki so objavljeni na podatkovnem portalu SI-STAT Statističnega urada Republike Slovenije. Podatke o oceni gmotne škode, ki so jo evidentirale komisije za ocenjevanje škode, prikazujejo občine za vsako elementarno nesrečo posebej. Dobijo jih od občinskih komisij za ocenjevanje škode, republiške komisije za ocenjevanje škode ali drugih strokovnih služb.	Občine, Statistični urad RS	Podatki se zbirajo po pojavu škodnih dogodkov.
Izpusti toplogrednih plinov iz prometa	Podatki o izpustih iz zgorevanja goriv so večinoma izračunani z uporabo statističnih podatkov o rabi goriv, kurilnih vrednosti goriv in emisijskih faktorjev. Za izračun izpustov iz cestnega prometa se uporablja vrsto drugih podatkov, najpomembnejši so podatki o voznem parku (Evidenca registriranih motornih in priklopnih vozil) in podatki o prevoženih kilometrih. Priporočena metodologija je pripravljena s strani Medvladnega foruma za spremembo podnebja (IPCC).	ARSO	Podatki se zbirajo vsakoletno in se posodobijo tudi za leta nazaj kadar je to potrebno.
Ohranjenost gozdov in njihova površina	Metodologija, ki je podlaga za izračun ohranjenosti gozdov, je podrobneje opisana v publikaciji <i>Ocenjevanje spremenjenosti vrstne sestave rastlinskih skupnosti</i> (Zbornik gozdarstva in lesarstva, 1998) Način ugotavljanja površine gozdov določa Pravilnik o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih (Ur. l. RS, št. 5/98, 70/06, 12/08, 91/10).	ZGS	Obnova načrtov gozdnogospodarskih enot poteka v desetletnem ciklu. Vsako leto se tako obnovijo podatki za približno desetino slovenskih gozdov. Zaradi načina postopne obnove gozdnogospodarskih načrtov je podatek o ohranjenosti na nivoju Slovenije, ki velja za določeno leto star v povprečju 5 let.

6.10 VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI

6.10.1 Kakovost zraka

Območje občine Šenčur je zaradi številnih prometnic, ki prečkajo območje občine in letališča Brnik,

bolj podvrženo povišanimi vrednostmi ozona, ki najbolj prizadene dihalna. Koncentracije ozona so odvisne od meteoroloških pogojev. Višje so ob stabilnem, jasnem vremenu z močnim sončnim sevanjem, visokimi temperaturami in šibko prevetrenostjo. Območje občine ne sodi med bolj urbanizirane, se pa v občini nahaja večje število prometno bolj obremenjenih cest (AC A2, G2-104), prav tako je nadmorska višina najvišjih predelov v severnem delu občine razmeroma nizka. Ozon za nastanek potrebuje predhodnike ozona. Ozon nastaja iz dušikovih oksidov in lahko hlapnih ogljikovodikov ob prisotnosti sončne svetlobe (fotokemična reakcija). Vir dušikovih oksidov je predvsem promet, lahkohlapne ogljikovodike pa v ozračje prispevajo gospodinjstva, industrija, promet in v znatni meri tudi naravni viri. K zmanjšanju nastanka ozona zato pomembno doprinese tudi zmanjšanje prometa na območju občine in spodbujanje alternativne mobilnosti. Med cilji prostorskega razvoja občine je kot ena izmed prioritiet prostorskega razvoja opredeljeno razvijanje kolesarskih in drugih daljinskih rekreacijskih povezav med posameznimi območji v občini (8. člen), kot pomembnega dejavnika turistične ponudbe občine. Alternativne oblike mobilnosti lahko pomembno zmanjšajo količino emisij v zrak zaradi prometa. Zmanjšanje emisij predhodnikov ozona pozitivno vpliva na kvaliteto zraka.

Zmanjšanje emisij zaradi prometa zmanjša tudi delce PM_{10} in $PM_{2,5}$. Delci PM_{10} in $PM_{2,5}$ sprožijo v dihalih oksidativni stres (kemični stres zaradi nastanka prostih radikalov) in vnetje, večjo odzivnost dihal, kašelj in oteženo dihanje ter povzročijo poslabšanje obstoječih akutnih in kroničnih bolezni dihal, npr. kronično obstruktivno pljučno bolezen in astmo. Ukrepi za spodbujanje alternativnih oblik mobilnosti pozitivno prispevajo k zmanjšanju emisij delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ in s tem izboljšanje kakovosti zraka.

Zasnova prometne infrastrukture je opredeljena v 16. členu. Zasnova vsebuje izboljšave obstoječih prometnic, kot je preoblikovanje AC priključka za letališče Brnik ter zahodno obvozno cesto za naselje Šenčur ter izboljšave lokalnega cestnega omrežja. S prestavitvijo odseka ceste izven strnjene poselitve se bodo prometne obremenitve zgolj prestavile izven naselja, gostota prometa se praviloma ne bo bistveno povečala. Tovrstno določilo (ukrep) pripomore k zmanjšanju obremenitev prebivalstva, ki so najbolj izpostavljeni prometu, saj se izpostavljenost emisijam iz prometa sorazmerno zmanjša.

Plan prepozna odsek železniške proge do letališča Brnik in naprej proti Kranju, ki je potencialno predviden po severnem delu občine, kot razvojni potencial občine. Z razvojem železniškega prometa zaradi omenjene železniške proge se omogoča možnost razvoja javnega prometa, s tem pa možnost zmanjšanju emisij v zrak zaradi prometa. Vpliv plana na kakovost zraka tako lahko opredelimo kot pozitiven.

Odlok navaja, da je lokalno prometno omrežje v občini relativno dobro razvejano, a ga bo potrebno z nadaljnjim prostorskim razvojem (npr. možna širitev gospodarske cone Brnik, širitev poselitvenih območij) smiselno nadgraditi. Plan določa, da se z razvojem letališča in območij za gospodarske dejavnosti se predvidijo občinske ceste, ki omogočajo navezavo naselja Šenčur z gospodarsko cono ob letališču in hkrati razbremenjujejo obstoječe lokalno cestno omrežje. Slednje je z vidika zmanjšanja emisij skozi strnjena poselitvena območja smiselno in predstavlja pozitiven ukrep, saj se izpostavljenost prebivalstva emisijam zaradi prometa zmanjša.

Z načrtovanjem novih povezav in rekonstrukcij obstoječih odsekov cest se izboljša prometna dostopnost in varnost. Slednje predstavlja pozitiven vpliv na kakovost zraka, saj prenovljeno cestno omrežje pomeni manj zastojev na cesti, krajše potovalne čase in s tem manjše emisije v zrak. V občini tudi pomeni zmogljivejše prometno omrežje, saj je zaradi širitve naselij slednje postalo neustrezno in ne ustreza več sedanjim potrebam. S tem planom se tako nova poselitve načrtuje s sočasnim načrtovanjem prometnega omrežja, ki istočasno odpravlja nekatere težave sedanje prometne urejenosti. Poleg tega plan daje velik poudarek razvoju kolesarskega omrežja med naselji v občini,

kar predstavlja izrazito pozitiven ukrep pri zagotavljanju kakovosti zraka. Tovrstne rešitve z vzpostavitevijo bolj učinkovitega cestnega omrežja prav tako pripomorejo k zmanjšanju emisij v zrak in boljši kakovosti zraka.

Plan z možnostjo širitve gospodarske cone Brnik ter posameznih naselij lahko dodatno generira promet. Območje letališča Brnik je oddaljeno od večjih poselitvenih območij, tako da vpliva dodatnih emisij zaradi prometa, ki bi lahko vplivale na zdravje prebivalstva ni za pričakovati. Poleg tega bo občina razvijala trajnostne oblike mobilnosti, kar bo potencialno pripomoglo k zmanjšanju emisij v zrak.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na kakovost zraka nebitven (B) – Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM₁₀ in PM_{2.5} bo zaradi izvedbe plana ostala enaka. Enaki bodo tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo ohranjena.

6.10.1.1 Usmeritve za izboljšanje plana

Niso potrebne.

6.10.1.2 Spremljanje stanja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Onesnaženost zraka z ozonom	Osveževanje podatkovne zbirke kakovosti zunanjega zraka poteka mesečno, podatki so dokončno na voljo po pregledu podatkov za preteklo leto. Za spremljanje koncentracij ozona v zunanjem zraku se uporablja avtomatska merilna metoda, ki deluje po principu ultravijolične fotometrije. Meritve se izvajajo v skladu s standardom SIST EN 14625:2012.	ARSO	Meritve se izvajajo kontinuirano, za vso obdobje plana.
Onesnaženost zraka z delci PM ₁₀ in PM _{2.5}	Zbirka podatkov meritev državne mreže za spremljanje kakovosti zraka (DMKZ), Agencija RS za okolje in zbirka podatkov dopolnilnih avtomatskih merilnih mrež (TE Šoštanj, TE-TO Ljubljana, EIS Anhovo, MO Ljubljana, MO Celje, MO Maribor, Občina Miklavž na Dravskem polju, Občina Ruše in MO Ptuj)		
Izpusti onesnaževal zraka iz prometa	Priporočena metodologija za izračun izpustov onesnaževal zraka je EMEP/EEA metodologija, ki jo pripravlja mednarodna skupina za evidence izpustov in projekcij (TFEIP) pod okriljem Evropske okoljske agencije (EEA). Novi podatki o izpustih so predvidoma na voljo aprila tekočega poročevalskega leta in sicer za 2 leti nazaj glede na tekoče poročevalsko leto.		
Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov	Priporočena metodologija je za onesnaževala zraka pripravljena v Skupini za evidence emisij in projekcije UNECE/EMEP, za TGP pa pri Medvladnem forumu za spremembo podnebja (IPCC).		

6.10.2 Obremenjenost okolja s hrupom

Občina Šenčur s planom poudarja pomen turističnega razvoja, kot enega izmed glavnih gospodarskih panog v občini. Hkrati se s planom na več mestih poudarja širitev gospodarske cone Brnik tudi na

območje občine Šenčur. V obstoječem stanju največji delež k prometnim tokovom pripomore tranzitni promet skozi območje občine proti sosednjim občinam Kranj in Cerklje na Gorenjskem. Tranzitni promet je izrazito vezan na odsek avtoceste A2, ki poteka preko območja občine, ter odsek glavne ceste G2-104 v smeri proti poslovni coni Šenčur, AC priključku Kranj-vzhod ter naprej proti Kranju ter v smeri proti območju letališča. Predvsem slednji predstavljata pomembnejše zaposlitveno središče, kar povzroča dnevne migracije prebivalstva. Z ustreznimi celostnimi prometnimi ureditvami znotraj območja občine Šenčur ter državnimi prometnimi ureditvami, se lahko dolgoročno prometne obremenitve zmanjšajo.

Med cilji prostorskega razvoja občine je v 8. členu Odloka o OPP navedeno, da bo Občina izboljševala prometno dostopnost in prometno varnost ter izvajala ukrepe umirjanja prometa v središčih naselij. Prometne povezave s sosednjimi občinami so razmeroma dobre in ustrezno razvije. Z nadaljnjim prostorskim razvojem se izkazuje potreba po izboljšanju obstoječih ter dograditvi novih prometnic, predvsem v povezavi z razvojem letališča Brnik ter gospodarske cone okoli njega. Prostorski razvoj se tako usmerja v območje letališča ter prednostno v občinsko središče, naselje Šenčur. Razvoj drugih naselij (npr. Visoko, Trboje, Voklo) je načrtovan pretežno za lastne krajevne potrebe, kamor se usmerja predvsem stanovanjska gradnje, tako da večinoma ostaja v okvirih obstoječe poselitve in ne bo imel vplivov na sosednja območja. Dejavnost v prostoru, ki do določene stopnje tudi generira dodatne (nove) prometne tokove je turizem, ki se ga s planom usmerja v območje ob vodotoku Kokra in reki Savi (Trbojsko jezero).

Zaradi načrtovanega razvoja gospodarske cone Brnik, ki bi potencialno povečala zaposlitvene možnosti za prebivalstvo širšega gravitacijskega območja, se predvideva (16. člen) prometna povezava ob severnem robu poslovne cone Brnik skozi naselje Šenčur v njegovem severnem delu ter do avtocestnega priključka Kranj – vzhod. Prometna povezava, kot je opisana v planu, bi pretežno potekala preko neposeljenih območij (do naselja Šenčur). Prometnica sama ima z vidika obremenitev okolja s hrupom nebiten vpliv na izboljšanje sedanjega stanja, saj je njen potek predviden preko neposeljenih površin, podobno kot potekajo obstoječe ceste iz območja cone Brnik proti AC priključku Brnik ter Kranj-vzhod. Verjetno bi omenjena cesta zgolj razbremenila obstoječo glavno cesto G2-104, preko katere trenutno poteka večina prometa, vezanega na obratovanje gospodarske cone Brnik in prav tako ne poteka skozi območja strnjene poselitve. Ocenjujemo, da je omenjena prometnica je strateško upravičena, v kolikor se ne poslabša obremenjenost okolja s hrupom v samem naselju Šenčur. V nasprotnem bo omenjena prometnica od cone Brnik do naselja Šenčur in naprej do AC priključka verjetno poslabšala stanje obremenjenosti s hrupom. Obstoječ promet, vezan na obratovanje cone Brnik, trenutno ne poteka preko stanovanjskih območij.

Eden izmed pomembnih ukrepov zmanjšanja obremenitev prebivalcev zaradi hrupa predstavlja umestitev načrtovane zahodne obvozne ceste okoli naselja Šenčur. **Vsi ukrepi za zmanjšanje prometnih obremenitev ceste skozi strnjena naselja pomenijo zmanjšanje obremenjenosti okolja s hrupom in pomenijo pozitiven vpliv (zmanjšanje števila prebivalcev, ki so izpostavljeni hrupu cestnega prometa).**

Pomemben vir hrupa za prebivalstvo v vseh občinskih naseljih predstavlja cestni promet. Vsa naselja so nastala ob prometnicah, ki so zaradi razvoja naselij ostale znotraj poselitvenih območij. Prometna obremenitev stanovanjskih objektov zaradi prometa v naseljih Hotemaže, Visoko in Milje se je pomembno zmanjšala z izgradnjo obvozne ceste, ki poteka po robu omenjanih naselij. Prometne obremenitve v vseh naseljih v občini so razmero majhne in vezane pretežno na lokalni promet. Izjema je potek glavne ceste G2-104 skozi južni del naselja Šenčur, ki gre po skrajnem robu stanovanjske poselitve in po severnem robu obstoječe poslovne cone Šenčur. Po lokalnih cestah v strukturi prometa prevladujejo osebna vozila, tovorni promet pa je vezan na odsek glavne ceste G2-104. Od vseh cest se med vire hrupa, skladno z določili Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (RS, št.

43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2), uvrščata glavna cesta G2/104 odsek 1136 Kranj – letališče Brnik, avtocestni odsek A2/0008 Kranj V – Brnik in regionalna cesta R1/210 odsek 1107 Preddivor – Kranj (Primskovo). Ostale imajo prometne obremenitve nižje in se skladno z Uredbo ne uvrščajo med vire hrupa (manj kot milijon vozil na leto).

Pomembne obremenitve s hrupom v okolju v občini se pojavljajo tudi zaradi obratovanja letališča Brnik, ki deloma sega tudi v območje občine Šenčur. Od leta 2008 letališče opravlja kontinuiran monitoring hrupa. Meritve so se opravljale na merilnih mestih v Šenčurju in Vodicah - Lokarje. Od marca 2019 dalje letališče izvaja meritve dnevne ravni hrupa le v enem poletnem mesecu, ko je letališče najbolj prometno obremenjeno. V letu 2022 so za namen izdelave ocene obremenjenosti okolja s hrupom meritve potekale v poletnih mesecih in sicer na dveh merilnih mestih (Šenčur in Vodice – Lokarje). Merilni mesti sovpadata z vzletno – pristajalno linijo letal. Plan pri razporejanju dejavnosti v prostoru upošteva vzletno pristajalne koridorje (VPK) in znotraj teh ne umešča nobenih dejavnosti ali takšne rabe prostora, ki bi bila podvržena hrupu zaradi obratovanja letališča. Pomen letališča v prostoru je s planom prepoznan (npr. 11. člen).

Za zmanjševanje obremenjenosti okolja s hrupom je pomembna vpeljava elementov trajnostne mobilnosti. Občina ima izdelano celostno prometno strategijo (CPS). Strategija predvideva ukrepe za razvoj hoje, kolesarjenja, javnega potniškega prometa in urejanja motornega in mirujočega prometa. Razvoj prometa mora z izvedbo plana potekati v smeri zmanjševanja vloge osebnega motornega prometa ter večje uporabe javnih prevoznih sredstev. Pri tem je pomembno, da se posodobi vsa ključna infrastruktura, ki bi omogočala zmanjšanje osebnega prometa in povečanje pomena javnih prevozov. Šele prilagoditev prometne infrastrukture, lahko v nadaljevanju omogoči ukrepe trajnostne mobilnosti, kot je nameniti posamezne ceste pešcem in kolesarjem, osebni motorni promet na njih pa ovirati. Odlok o OPP pri zasnovi notranjega razvoja naselij (23. člen) navaja, da se razvoj oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter območja družbene javne infrastrukture umešča v dele naselij, kjer imajo možnost dolgoročnega razvoja in kjer je zagotovljena dobra dostopnost, v čim večji meri z javnimi prevoznimi sredstvi, s kolesom ali peš. Osnovne usmeritve CPS obsegajo tudi umirjanje prometa v naseljih, omejevanje motornega prometa v središčih naselij in urejanje mirujočega prometa na obrobju naselij, urejanje kolesarskih poti in avtobusnih postajališč. Ti ukrepi so usmerjeni v spodbujanje trajnostne mobilnosti in omejevanje cestnega prometa, ki je glavni vir hrupa v občini. Določilo ima tako pozitiven ukrep na obremenitev okolja s hrupom in dvig kakovosti bivalnega prostora.

Za preusmeritev prometa izven območja naselja Šenčur je pomembno določilo plana, da se vzpostavi zahodna obvozna cesta mimo naselja, skozi katerega trenutno poteka predvsem lokalni promet. Obvozna cesta sicer ne predstavlja ukrepa trajnostne mobilnosti, a lahko pomembno zmanjša obremenitve s hrupom v samem naselju.

Vir hrupa cestnega prometa predstavlja tudi umeščanje in razvoj gospodarskih območij. V občini je ena večja poslovna cona – Šenčur. V Odloku o OPP je na več mestih navedeno, da bo občina razvijala gospodarsko cono na območju letališča Brnik, kot nadaljevanje obstoječe cone, ki se nahaja v občini Cerklje na Gorenjskem. V OPP je navedeno, da želi občina pri razvoju naselij preusmeriti obstoječe gospodarske dejavnosti, ki nimajo ustreznih pogojev za širitev in se nahajajo znotraj strnjene pozidave, izven naselij v nova gospodarska območja. S tem se pomembno zmanjša možnost nastanek konfliktnih območij glede na rabo prostora in s tem tudi zmanjša obremenitev prebivalstva s hrupom. Gospodarske dejavnosti v streznjenih imajo lahko negativne vplive z vidika obremenjenosti s hrupom na stanovanjske objekte ali generirajo promet. Proizvodne dejavnosti bo občina usmerjala v obstoječo poslovno cono Šenčur in v novo načrtovano gospodarsko cono Brnik. Glede na prisotnost obstoječe prometne infrastrukture v neposredni bližini je takšen razvoj gospodarskih območij smiselno. S planom bo občina tako upoštevala združljivost drugih dejavnosti in rabo prostora z gospodarskimi

dejavnostmi. Proizvodna območja v prostoru je treba razvijati na način, da se pri stanovanjskih objektih ne poveča obremenjenost s hrupom.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na obremenjenost okolja s hrupom nebitven (B)
 – Zasnova prostora s planom ohranja in le delno zmanjšuje število prebivalcev, ki so v bivalnem okolju izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L_{dvn} in nad 50 dB(A) za kazalec L_{noč} ter tako nebitveno vpliva na zdravje ljudi. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev se ne bo povečalo.

6.10.2.1 Usmeritve za izboljšanje plana

- Med cilje plana naj se doda določilo, da se spodbuja akcije, aktivnosti in investicije s področja trajnostne mobilnosti.
- Proizvodna območja v prostoru je treba razvijati na način, da se pri stanovanjskih objektih ne poveča obremenjenost s hrupom.
- Prometnica od gospodarske cone Brnik, do naselja Šenčur in naprej proti AC priključku Kranj-vzhod je strateško upravičena, v kolikor se ne poslabša obremenjenost okolja s hrupom v samem naselju Šenčur in v splošnem pomembno zmanjšuje prometne obremenitve na obstoječem cestnem omrežju.

6.10.2.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Izpostavljenost hrupu zaradi prometa	Občina preko izvajanja plana spremlja umeščanje virov hrupa v prostor glede na namensko rabo prostora. Način spremljanja se izvaja z preko pobud za spremembo namenske rabe površin v stavbna zemljišča.	Občina Šenčur	Ves čas izvajanja plana.

6.10.3 Oskrba s pitno vodo

Izvedba plana lahko pomeni povečano porabo pitne vode, saj se predvideva razvoj poselitve in dejavnosti, ki so večji porabnik vode (predvsem turizem). Vplivi plana so zato trajni in neposredni. Obsega povečane porabe v tej fazi načrtovanja še ni moč napovedati.

Med cilji prostorskega razvoja občine na področju razvoja gospodarske javne infrastrukture so izboljšanje komunalne urejenosti naselij in celovita infrastrukturna ureditev novih območij poselitve, kamor sodi tudi zagotavljanje vodooskrbe, obnova in dograjevanje vodovodnega sistema. Oskrba s pitno vodo v občini je dobra in stabilna. Vsa naselja in vsi prebivalci so priključeni na vodovodno omrežje in se s pitno vodo oskrbujejo preko javno službe. Med določili varstva voda (32. člen) je določeno tudi, da se dejavnosti v prostoru usmerja izven območij podtalnice in virov pitne vode oziroma se njihovo izvajanje prilagodi tako, da ne bo predstavljalo nevarnosti za onesnaževanje virov pitne vode. S planom se spodbuja varčno rabo pitne vode. S planom je določeno (19. člen), da se zagotavlja dograjevanje obstoječega sistema, skladno s prostorskimi potrebami ter prioritarno zmanjšati izgube na sistemu (rekonstrukcija dotrajanega omrežja). Za nova razvojna (poselitvena) območja se bo tako ustrezno zagotavljala oskrba s pitno vodo.

Javna komunalna služba oskrbe s pitno vodo zagotavlja vodooskrbo iz več vodnih virov in zajetij v občini. Naselja v občini Šenčur se s pitno vodo iz severnega dela vodovodnega sistema Kranj oskrbujejo iz vodnih virov na Čemšeniku (zajetja in vrtine), zajetja Nova vas in vrtine Olševek. Preko vodohrana Adergas se na vzhodnem delu Občine Šenčur vodovodni sistem Kranj napaja iz vodovodnega sistema Cerklje, ki se napaja iz vodnih virov pod Krvavcem. Na zahodnem delu občine

se vodovodno omrežje oskrbuje iz vodnih virov v Bašlju (zajetja in vrtine), zajetja Nova vas in črpališča Gorenja Sava (rezervni vodni vir). V centralnem delu Šenčurja se nahaja še vrtina Šenčur, ki deluje kot rezervni vodni vir. V letu 2025 je bilo v občini Šenčur v okviru izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo oskrbovanih s pitno vodo 8.829 prebivalcev, kar so vsi prebivalci občine.

Občina bo nadalje varovala območja varstva obstoječih in potencialnih vodnih virov ter izboljševala vodovodno omrežje. Pri tem bo za nova razvojna območja, sočasno s poselitvijo, načrtovala oskrbo s pitno vodo.

Vodooskrba občine Šenčur se izvaja iz več vodnih virov in zajetij. Vodni viri zagotavljajo dolgoročno, zadostno in zanesljivo vodooskrbo celotnega območja občine. Slednje je razvidno tudi iz mesečnih in letnih monitoringov, ki jih v skladu s predpisi izvaja javno komunalno podjetje. V primeru morebitnih izpadov oskrbe s pitno vodo, je slednje zagotovljeno iz sosednjih vodooskrbnih sistemov, v upravljanju javnega komunalnega podjetja.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na oskrbo s pitno vodo pozitiven (A) – Ne glede na razvoj dejavnosti bo poraba pitne vode ostala na isti ravni ali se bo zmanjšala. Zagotovljena bo zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode.

6.10.3.1 Usmeritve za izboljšanje plana

Niso potrebne.

6.10.3.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Razvoj dejavnosti, ki povečujejo porabo pitne vode in vključenost ukrepov za zagotavljanje dostopa do kakovostne pitne vode	Spremljanje stanja pitne vode izvaja javno podjetje za komunalne storitve v okviru svoje redne dejavnosti. Posebno (s planom povezano) spremljanje stanja ni potrebno.	Komunala Kranj d.o.o.	Spremljanje je redno in časovno neomejeno.

6.10.4 **Kakovost bivalnega okolja**

OPP kakovosti bivalnega okolja posveča ustrezno pozornost. Zagotavljanje, izboljšanje in vzdrževanje kakovostnega življenjskega in bivalnega okolja tako v urbanih središčih kot na podeželju in dobrih pogojev za vse starostne in družbene skupine z izboljšanjem demografske slike občine in stanovanjske problematike so opredeljeni kot eden od osnovnih namenov plana (npr. 7., 8., 9. člen). V okviru opredelitve razvoja poselitve (12. in drugi členi) je posebna pozornost namenjena prav temu vidiku, npr.

- prostorski razvoj občine Šenčur je načrtovan dolgoročno;
- načrtovanje stavbnih zemljišč obsega pretežno zgostitve, delne prenovе naselij ter sanacijami degradiranih območij, v skladu z razvojnimi potrebami pa tudi s širitvami in zaokrožitvami obstoječih naselij.;
- opredeljuje se naselja, kjer se bo zagotavljalo površine za gradnjo stanovanjskih hiš;
- določa se prednostna območja gospodarskega razvoja;
- določa se pomembne cestne povezave na lokalnem nivoju, ki bodo ustrezno podpirale prostorski razvoj in izboljšale obstoječe stanje prometnih povezav;

- na celotnem območju občine se daje poudarek k ohranjanju kmetijstva z dopolnilnimi dejavnostmi, razvoju turizma v povezavi z naravno in kulturno dediščino ter razvoju krajevnih posebnosti;
- prepoznana so pomembna območja ohranjenih naravnih vrednot, kot so vodotok Kokra in reka Sava, območje Olševka in območja prepoznavnih ustvarjenih kvalitet naselbinske dediščine v naseljih;
- na celotnem območju občine se zagotavlja površine in ureditve za kvalitetno preživljanje prostega časa za različne skupine uporabnikov tudi na drugih primernih lokacijah v občini, novi rekreacijski – zeleni koridorji se lahko vzpostavijo ob novih prometnicah;
- na celotnem območju občine se velik poudarek daje razvoju turistične dejavnosti, ob upoštevanju naravnih in ustvarjenih danosti prostora (naravna in kulturna dediščina, itd.);
- pri urejanju novih poselitvenih območij naj se zagotavljajo zadostne površine za prometno ureditev vključno s površinami za peš in kolesarski promet, javnimi zelenimi površinami ter otroškimi igrišči.

Pomemben vidik zagotavljanja kakovostnega bivalnega okolja so tudi:

- ukrepi trajnostne mobilnosti (16. člen), kot so razvijanje kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav med posameznimi območji aktivnosti (športno-rekreacijska, turistična, upravna, stanovanjska itd.);
- cilji in ukrepi, ki so vezani na prilagajanje podnebnim spremembam – upoštevanje poplavne in erozijske ogroženosti, ohranjanje gozdnih površin (31., 32. člen);
- določila glede urbanističnega oblikovanja naselij (13. in drugi členi), pri čemer se upoštevajo načela kakovostnega bivalnega okolja ter ohranja območja kvalitet prostora;
- določila glede celovite prenove nekaterih naselij (21., 28. člen) – prenova (med drugim) zagotavlja ohranjanje ali vzpostavljanje uravnoteženega prepleta raznovrstnih funkcij in dejavnosti, izboljšanje kakovosti bivanja, predvsem z zagotavljanjem kakovostnih javnih površin (otroška igrišča, zelenice, površine za mirujoči promet, intervencijske in dostavne poti), odprtega prostora v naselju ter povezanosti med posameznimi deli znotraj območja in navzven z razvojem omrežja kolesarskih poti in pešpoti.

Vplivi plana bodo trajni in neposredni, nekateri tudi daljinski (npr. ukrepi trajnostne mobilnosti se nanašajo tudi na območja izven samih bivalnih okolij) ter kumulativni/sinergijski (na kakovost bivalnega okolja pozitivno vpliva sklop vseh omenjenih ukrepov, njihov učinek pa se poveča z njihovo skupno/sočasno izvedbo).

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Šenčur na kakovost bivalnega okolja pozitiven (A) – Plan celovito naslavlja kakovost bivalnega okolja in vključuje zaokrožen niz ukrepov za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog in omogočajo izboljšanje zdravja za vse posameznike. Ranljive skupine so deležne posebne pozornosti.

6.10.4.1 Usmeritve za izboljšanje plana

Niso potrebne.

6.10.4.2 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog in omogočajo izboljšanje zdravja prebivalcev)	Občina naj spremlja učinke usmeritev/ukrepov in stališča lokalnih prebivalcev (s pomočjo delavnic, ankete) ter jih uporablja pri nadaljnjem oblikovanju rešitev za kakovostno bivalno okolje. Beleži naj primere dobre prakse in jih promovira.	Občina Šenčur	Spremljanje naj bo občasno in časovno neomejeno.

7. SKLEPNA OCENA

Ocene vplivov po posameznih okoljskih sestavinah in okoljskih ciljih so povzete v spodnji preglednici.

Tabela 12: Pregled ocen vplivov

Sestavina okolja	Okoljski cilj	Razred vpliva
TLA		
Tla	Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
KMETIJSTVO		
Kmetijstvo in kmetijske površine	Prepoznavna pomena kmetijstva in vključenost krepitve dejavnosti kmetijstva, ohranjanja kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine	Vpliv je nebitven (B)
GOZD		
Gozdarstvo in gozd	Trajnostna raba naravnega vira	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
RIBE		
Ribe	Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti	Vpliv je nebitven (B)
VODE		
Površinske vode	Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja površinskih voda	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Podzemne vode	Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja podzemnih voda	Vpliv je nebitven (B)
Ogrožena območja	Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda Preprečevanje nastajanja erozijskih žarišč ter plazljivih območij	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
NARAVA		
Narava	Dolgoročno ohranjanje in, kjer je mogoče, povečanje biotske raznovrstnosti	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
KULTURNA DEDIŠČINA		
Kulturna dediščina	Celostno ohranjanje kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnjega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja)	Vpliv je nebitven (B)
KRAJINA		
Krajina	Ohranjanje /izboljšanje krajinskih značilnosti, celovitosti krajinsko značilnih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti ter enakovredna obravnava vseh krajin	Vpliv je pozitiven (A)
PODNEBNE SPREMEMBE		
Podnebne spremembe	Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe Prispevati k blaženju učinkov podnebnih sprememb	Vpliv je pozitiven (A)
VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI		
Kakovost zraka	Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zraka	Vpliv je nebitven (B)
Obremenitev s hrupom	Ohranjanje/ zmanjšanje obremenitve prebivalcev s hrupom	Vpliv je nebitven (B)
Oskrba s pitno vodo	Zagotavljanje zadostne količine in ustrezne kakovosti pitne vode	Vpliv je pozitiven (A)

Kakovost bivalnega okolja	Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja	Vpliv je pozitiven (A)
----------------------------------	---	------------------------

OPP občine Šenčur z ustreznim vključevanjem varstva okolja v določila pomembno prispeva uveljavljanju trajnostnega/vzdržnega razvoja, k zmanjševanju in/ali omejevanju vplivov prostorskih ureditev (dejavnosti, posegov) na okolje, ohranjanju naravnih virov in vrednot v prostoru ter zagotavljanju pogojev za varno in prijetno človekovo bivanje.

Vplivi na posamezne okoljske sestavine so ocenjene bodisi z razredom pozitiven vpliv (A) bodisi razredom vpliv je nebitven. Kjer je podana ocena vpliv je nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C), je razlog v tem, da so te vsebine slabše vključene v prostorski akt, zato so podane usmeritve za izboljšanje plana.

Okoljsko poročilo se je izdelovalo sočasno s pripravo OPP. Ker je strateško ocenjevanje vplivov v svojem bistvu načrtovalna dejavnost, katere namen je doseči ravnotežje med varstvenimi zahtevami in razvojnimi potrebami, so bile ugotovitve OP, ki se nanašajo na okoljevarstvene vsebine, že vključene v posamezne dele OPN, zato dodatni omilitveni ukrepi niso predvideni/potrebni.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila in ob upoštevanju opredeljenih omilitvenih ukrepov je vpliv OPP občine Šenčur moč opredeliti kot okoljsko sprejemljiv.

8. VIRI IN LITERATURA

Splošno

- Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Ur.l. RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ, 11/26 – odl. US)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)
- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3). (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US, 75/25, 14/26)
- Odlok o občinskem prostorskem planu Občine Šenčur – osnutek, (RRD d.o.o., februar 2026)

Kmetijstvo, kmetijske površine in tla

- Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ). (Ur. l. RS, št. 71/11-UPB, 58/12, 27/16, 27/17, 79/17, 44/22, 78/23 – ZUNPEOVE in 100/25)
- Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Ur. l. RS, št. 71/16)
- Resolucija o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021«. Uradni list RS, št. 8/20 <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0203/resolucija-o-nacionalnem-programu-o-strateskih-usmeritvah-razvoja-slovenskega-kmetijstva-in-zivilstva-nasa-hrana-podezelje-in-naravni-viri-od-leta-2021-renpursk>
- Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027 za Slovenijo, različica 4.2, MKGP
- Visković Razpotnik, N. in sod. 2018. Umeščanje kmetijskih objektov v krajino in reševanje prostorskih konfliktov. ARRS. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-NH2OYKGE>
- Smernice o najboljši praksi za omejevanje, blažitev ali nadomestitev pozidave tal: Delovni dokument služb Komisije. 2012. Evropska komisija. <http://ec.europa.eu/environment/soil/pdf/guidelines/SL%20-%20Sealing%20Guidelines.pdf>
- Liseč A. (ur) in sod. 2015. Študija možnosti izvajanja zemljiških operacij na zavarovanih in varovanih območjih. Ljubljana in Celje, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Geodetski zavod Celje d.o.o.
- Javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP, dostopno na: rkg.gov.si/, februar 2026
- EU Strategija za tla do leta 2030, EU Soil Strategy for 2030 Reaping the benefits of healthy soils for people, food, nature and climate, COM(2021) 699 final, november 2021
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (Ur. l. RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)
- Kazalci okolja ARSO, <https://kazalci.arso.gov.si/>

Gozd

- Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 67/02, 110/07, 106/10, 63/13, 17/14, 24/15, 9/16, 77/16)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20)
- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09, 31/16, 125/22-popr.)
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10, 200/20)
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Ur. l. RS, št. 111/07)

- Operativni program za izvajanje Nacionalnega gozdnega programa 2017–2021 <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKGP/DOKUMENTI/GOZDARSTVO/e3f1a9585b/O-P-za-izvajanje-nacionalnega-gozdnega-programa-2017-2021.pdf>
- ZGS, Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Cerklje, 2020-2029, št. 03-07/20, ZGS OE Kranj
- ZGS (2026). Javni pregledovalnik. Dostopno na: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>

Vode

- Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (Vodna direktiva)
- Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (Direktiva za podzemno vodo)
- Direktiva 2007/60/ES Evropskega Parlamenta in Sveta, z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (Poplavna direktiva)
- Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES
- Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 34/25)
- Uredba o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16, 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12, 66/16, 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21, 44/22 – ZVO-2 in 21/25 – ZOPVOOV)
- Uredba o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 61/23)
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Ur. l. RS, št. 63/05, 26/06, 32/11, 8/18)
- Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 63/05, 8/18)
- ARSO (2015). Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji, Osnove za NUV 2015-2021. Dostopno na: https://meteo.arslo.gov.si/uploads/probase/www/hidro/watercycle/text/sl/publications/monographs/Kolicinsko_stanje_podzemnih_voda_v_Sloveniji_OSNOVE_ZA_NUV_2022_2027.pdf, november 2021
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023-2027, dostopno na: [Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023-2027](#), oktober 2023

Narava

- Direktiva Sveta 2009/147/ES z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic (Direktiva o pticah)
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst (Direktiva o habitatih)
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja (2020/2273(INI)) (2022/C 67/03)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19, 53/23)

- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (vlada sprejela 4. 10. 2023)
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020 - 2030 (Ur. l. RS, št. 31/20)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS 48/04, 33/13, 99/13, 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/02, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 - popr., 39/13 - odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – UPB, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (MKVERZ) (Ur. l. RS 17/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (MKVSVPZ) (Ur. l. RS- MP, št. 18/98, 27/99)

Kulturna dediščina in krajina

- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOV)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022-2029 (Ur. l. RS, št. 29/22)
- Strategija varstva kulturne dediščine 2020 - 2023, sprejeto na Vladi 5. 12. 2019.
- Evropska konvencija o krajini (European landscape convention, European Treaty Series No. 176, Council of Europe, 2000; Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK), Ur. l. RS, št. 74/03)
- Konvencija o varstvu stavbne dediščine Evrope (Granadska konvencija) (European convention for the Architectural Heritage of Europe, European Treaty Series No. 121, Council of Europe, 1985; Ur.l. SFRJ-Mednarodne pogodbe, št. 4-11/1991)
- Okvirna konvencija Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo (Faro konvencija). 2008. Zakon o ratifikaciji Okvirne konvencije Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo (MOKVKDD). Uradni list RS, št. 22/08
- Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje: Priporočila Odbora ministrov za države članice o Evropski strategiji kulturne dediščine za 21. stoletje (CM/Rec(2017)1). http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Novice/2017/Strategija_21_SvetEvrope.pdf
- Presoja vplivov na kulturno dediščino: Izhodišča / Priročnik. 2019. RS, Ministrstvo za kulturo
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur. l. RS, št. 7/93)
- Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur. l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t. i. Malteška konvencija

Krajina

- Evropska konvencija o krajini (European landscape convention, European Treaty Series No. 176, Council of Europe), 2000. Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK). Uradni list RS, št. 74/03
- Ogrin D. in sod. 1999. Izjemne krajine Slovenije. Ministrstvo za okolje in prostor, Urad za prostorsko planiranje
- Marušič J. (ur). 2002. Krajina in prostorski razvoj Slovenije. Zasnova. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo. http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/prostorski_razvoj/prostor2020/4_1_dokument.pdf
- Regionalna razdelitev krajinskih tipov Slovenije. Metodološke osnove. 1998. Marušič J. (ur.). Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje
- Hudoklin J., Mlakar A. (ur.) 2019. Varstvo in razvoj slovenske krajine: Izhodišča za oblikovanje krajinske politike, www.krajinskapolitika.si

Podnebne spremembe in kakovost zraka

- DRSI, Zgoščenka Štetje prometa 2025.
- Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja-povzetek. Agencija RS za okolja. Ljubljana, 2019
- Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020. 2014. Vlada RS. http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/optgp2020.pdf
- Uredba o emisiji snovi iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13, 48/22, 45/25)
- Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11, 8/15, 66/18)
- Operativni program varstva zunanjega zraka pred onesnaženjem s PM₁₀, Vlada RS št. 35405-4/2009/9, november 2009
- Operativni program zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020, Vlada RS št. 35405-1/2014/8, december 2014

Hrup

- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 43/18, 59/19, 44/22 – ZVO-2 in 107/25)

Oskrba s pitno vodo

- Uredba o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 61/23)

9. POVZETEK

Vsebina in cilji obravnavanega plana

Okoljsko poročilo (v nadaljevanju OP) za celovito presojo vplivov na okolje (v nadaljevanju CPVO) se nanaša na **Občinski prostorski plan občine Šenčur** (v nadaljevanju OPP), ki ga v skladu z Zakonom o urejanju prostora (ZUreP-3) pripravlja Občina Šenčur.

V skladu s 50. členom tega zakona se občinski prostorski plan šteje kot prostorski strateški akt, s katerim občina na temelju Strategije prostorskega razvoja Slovenije uskladi in določi cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja občine, naselja v omrežju naselij in njihovo vlogo, zasnovo omrežja gospodarske javne infrastrukture, zasnovo družbene infrastrukture lokalnega pomena, prednostna območja za razvoj dejavnosti, ki so pomembne za občino in območja, za katera se izdelata urbanistična ali krajinska zasnova. Z OPP želi Občina Šenčur zagotavljati in vzdrževati:

- kakovostno življenjsko in bivalno okolje v urbanih središčih,
- močnejšo in bolj konkurenčno gospodarstvo v vseh panogah oziroma sektorjih (primarni, sekundarni, terciarni, kvartarni sektor),
- okolje najvišje kakovosti, ki vključuje tako varovalni kot razvojni vidik (trajnostni prostorski razvoj),
- ohranjanje krajine kot celote z upoštevanjem krajinske pestrosti in prvin, ki prispevajo k njeni prepoznavnosti, s tem pa tudi k ohranjanju biotske raznovrstnosti,
- celostno ohranjanje in upravljanje kulturne dediščine in narave, vključno z zaščito in ohranjanjem morskega okolja,
- izvajanje prednostnih razvojnih nalog,
- dobre pogoje za vse starostne in družbene skupine z izboljšanjem demografske slike občine in stanovanjske problematike mladih družin.

OPP temelji tudi na **okoljevarstvenih ciljih, določenih na mednarodni ravni**, ki izhajajo iz dokumentov, kot so:

- Mediteranska strategija trajnostnega razvoja, UNEP/MAP (2006), ki nagovarja k sledenju ciljev trajnostnega razvoja ter krepi miru, stabilnosti in blaginje;
- Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (2015), katere namen je med drugim odpraviti vse oblike revščine, se spopasti z neenakostjo in se boriti proti podnebnim spremembam;
- Evropski zeleni dogovor (2019), na podlagi katerih bo Evropska unija do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina na svetu – ukrepi zajemajo zmanjšanje izpustov, naložbe v vrhunske raziskave in inovacije, zelene tehnologije in trajnostne rešitve ter ohranjanje evropskega naravnega okolja;
- Evropska konvencija o krajini (2000), ki veleva zagotavljanje skrbi za krajino, izpostavlja zahtevo po ohranjanju prepoznavnosti krajin.
- Ramsarska konvencija (1971), ki se nanaša na ohranjanje in trajnostno rabo mokrišč,
- Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje (2017), ki izpostavlja pomen kulturne dediščine za družbo, prostorski in gospodarski razvoj.

Vplivi OPP občine Šenčur na posamezne okoljske teme in izbrane okoljske cilje so ovrednoteni z

uporabo ustreznih meril in v skladu z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (V nadaljevanju Uredbe o OP; Ur. l. RS, št. 73/05). Vplivi so razvrščeni v predpisane velikostne razrede.

Priprava OP je bila usmerjena v optimizacijo odloka. Namen ocenjevanja vplivov torej ni bil verifikacija plana, temveč njegova izboljšava na način, da bo ta povzročil čim manjše vplive na okolje in vsebine varstva okolja, naravnih virov in vrednot v prostoru ter človekovega zdravja ustrezno naslavljal. Pri presoji vplivov so bile skrbno preučene in upoštevane tudi smernice nosilcev urejanja prostora.

Kumulativni vpliv je bil ocenjen na podlagi 8. člena Uredbe o OP. V sklopu presoje je bil prepoznan tudi pozitiven sinergijski/kumulativni vpliv na kulturno dediščino, krajino ter varstvo zraka in obremenjenost s hrupom.

Alternativne možnosti prostorskega razvoja občine niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljše alternative, temveč na nadaljnji optimizaciji plana. Posebne težave pri pripravi OP niso bile zaznane.

V sklopu vsebinjena je bilo prepoznano, da bo OPP vplival na naslednje sestavine okolja: kmetijstvo, kmetijske površine in tla, gozdarstvo in gozd, površinske vode, podzemne vode, poplavna in druga ogrožena območja, naravo, kulturna dediščino, krajino, podnebne spremembe, kakovost zraka, obremenitev s hrupom, oskrbo s pitno vodo in kakovost bivalnega okolja.

V OP je bilo ocenjeno, da OPP občine Šenčur z ustreznim vključevanjem varstva okolja v določila pomembno prispeva uveljavljanju trajnostnega/vzdržnega razvoja, k zmanjševanju in/ali omejevanju vplivov prostorskih ureditev (dejavnosti, posegov) na okolje, ohranjanju naravnih virov in vrednot v prostoru ter zagotavljanju pogojev za varno in prijetno človekovo bivanje.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila in ob upoštevanju opredeljenih omilitvenih ukrepov je vplive OPP občine Šenčur moč opredeliti kot okoljsko sprejemljive.

V okoljskem poročilu so bile opredeljene nekatere usmeritve in priporočila za doseganje okoljskih ciljev, ki se nanašajo na:

- za doseganje okoljskega cilja Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev se nanašajo na trajnostno rabo vseh vrst tal,
- za doseganje okoljskega cilja Prepoznavna pomena kmetijstva in vključenost krepitve dejavnosti kmetijstva, ohranjanja kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo v ciljeh in zasnovi prostorskega razvoja občine se nanašajo na ohranjanje strnjjenosti in zaokroženosti kmetijskih zemljišč in njihov pridelovalni potencial,
- za doseganje okoljskega cilja Trajnostna raba naravnega vira – gozd se nanašajo na zmanjšanje tveganja za ohranjanje pomena gozda in gozdnih funkcij se nanašajo na ohranjanje gozdov v ravnini,
- za doseganje okoljskega cilja Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti se nanašajo na omogočanje migracij vodnih organizmov in njihovo razmnoževanje,
- za doseganje okoljskega cilja Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja površinskih voda za nanašajo na ustrezno rabo obvodnega prostora v luči ohranjanja

- kakovostnega stanja vodotokov,*
- *za doseganje okoljskega cilja Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda ter Preprečevanje nastajanja erozijskih žarišč ter plazljivih območij se nanašajo na zagotavljanje obstoječe poplavalne dinamike vodotokov ter preprečevanje nastajanja erozije tal.*
 - *za doseganje okoljskega cilja Dolgoročno ohranjena narava se nanašajo na ohranjanje biotsko pomembnih gradnikov krajine ter upoštevanje ohranjenosti vodotokov v primeru urejanja protipoplavnih ukrepov.*
 - *za okoljskega cilja Celostno ohranjanje kulturne dediščine se nanašajo na upoštevanje arheoloških najdišč pri prostorskem razvoju.*
 - *za doseganje okoljskega cilja Ohranjanje/izboljšanje krajinskih značilnosti, celovitosti krajinsko značilnih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti ter enakovredna obravnava vseh krajin se nanašajo na usmeritve iz predhodno ali naknadno narejenih posameznih krajinskih zasnov pri pripravi izvedbenega občinskega prostorskega akta, nadgradnjo določil OPP*
 - *za doseganje okoljskega cilja Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in Prispevati k blaženju učinkov podnebnih sprememb se nanaša na prilagajanje in blaženju učinkov podnebnih sprememb,*
 - *za doseganje okoljskega cilja Zmanjšanje obremenitve prebivalcev s hrupom se nanašajo na ukrepe trajnostne mobilnosti in umeščanju prometnic v prostor na način, ki ne povzroča dodatnih obremenitev okolja s hrupom.*

Spremljanje stanja okolja je opredeljeno na podlagi kazalnikov, ki so merljivi in je hkrati v Sloveniji že vzpostavljeno spremljanje njihovega stanja. To so tisti kazalniki za katere se rezultati na nivoju države sistematično zbirajo, obdelujejo in se o njih poroča. Predlagani kazalniki so:

- *POkrovnost in raba tal, Onesnaževala v tleh, Pozidava*
- *Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo, predvsem tal*
- *Ohranjenost gozdov in njihovih funkcij*
- *Površina varstvenih revirjev, število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana, tujerodne vrste rib, zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih*
- *Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda*
- *Kakovost in količinsko stanje podzemnih voda*
- *Umeščanje poselitvenih območij in infrastrukture v prostor na način, da se obstoječa stopnja poplavalne ogroženosti ne poslabša.*
- *Pokrovnost in raba tal v povezavi z delovanjem površinske vode*
- *Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov*
- *Ohranjenost lastnosti Natura 2000 in zavarovanih območij*
- *Stanje naravnih vrednot na območju občine*
- *Vključenost celostnega ohranjanja kulturne dediščine v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine ter prepoznavnost in pomen enot kulturne dediščine*
- *Vključenost celostne obravnave vsebin krajine ter enakovredna obravnava vseh krajin v ciljih in zasnovi prostorskega razvoja občine*
- *Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah*
- *Ohranjenost gozdov in njihova površina*
- *Izpusti toplogrednih plinov iz prometa*
- *Onesnaženost zraka z ozonom*
- *Onesnaženost zraka z delci PM10 in PM2.5*

- *Izpusti onesnaževal zraka iz prometa*
- *Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov*
- *Zmanjšanje števila prebivalcev, ki so v bivalnem okolju (v ključno z zunanjimi površinami) izpostavljeni hrupu nad 55 dB(A) za kazalec L_{dn} in nad 50 dB(A) za kazalec L_{noč}*
- *Razvoj dejavnosti, ki povečujejo porabo pitne vode in vključenost ukrepov za zagotavljanje dostopa do kakovostne pitne vode*
- *Vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja.*